

21.3.2019

A8-0015/ 001-001

MUUDATUSETTEPANEKUD 001-001

Majandus- ja rahanduskomisjon

Raport

Kay Swinburne, Babette Winter

A8-0015/2018

Kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse raamistik

Ettepanek võtta vastu määrus (COM(2016)0856 – C8-0484/2016 – 2016/0365(COD))

Muudatusettepanek 1

EUROOPA PARLAMENDI MUUDATUSED*

komisjoni ettepanekule

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

**kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse raamistiku kohta
ning millega muudetakse määruseid (EL) nr 1095/2010, (EL) nr 648/2012 ja (EL)
2015/2365**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

---

* Muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud paksus kaldkirjas, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ■ .

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut¹,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²,
võttes arvesse Euroopa Keskpanka arvamust³,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Finantsturud on tänapäevase majanduse toimimiseks väga tähtsad. Mida integreeritumad nad on, seda **tõenäolisem** on, **et majandusressursid jaotuvad tõhusalt**, mis **võib soodustada** majanduse arengut. Et finantsteenuste ühtne turg toimiks paremini, tuleb kehtestada kord, mille alusel **tegeleda turutõrgetega ja tagada**, et kui turul tegutseval finantsasutusel või finantsturutaristul on finantsraskusi või ta on muutumas maksejõuetuks, ei tekita see ebastabiilsust kogu finantsturule ega mõju negatiivselt üldisele majanduskasvule. Keskset vastaspoolde on määrava tähtsusega finantsturgude osised, kes tegutsevad turuosaliste vahendajana ning täidavad müüja jaoks ostja ja ostja jaoks müüja rolli ning kellel on keskne osa finantstehingute töötlemises ja nende tehingutega kaasnevate erinevate riskipositsioonide juhtimises. Keskset vastaspoolde tsentraliseerivad vastaspoolde tehingute ja positsioonide haldamise, täidavad tehingutest tulenevaid kohustusi ning koguvad oma liikmetelt marginaalina ja tagatisfondide osamaksetena asjakohaseid tagatiseid.
- (2) Keskset vastaspoolde on määrava tähtsusega **ülemaailmsete** finantsturgude osised, kes tegutsevad turuosaliste vahendajana ning täidavad iga müüja jaoks ostja ja iga ostja jaoks müüja rolli ning kellel on keskne osa finantstehingute töötlemises ja nende tehingutega kaasnevate eri riskipositsioonide juhtimises. Keskset vastaspoolde tsentraliseerivad vastaspoolde tehingute ja positsioonide haldamise, täidavad

---

¹ ELT C , lk .

² ELT C 209, 30.6.2017, lk 28.

³ ELT C 372, 1.11.2017, lk 6.

tehingutest tulenevaid kohustusi ning *nõuavad* oma liikmetelt võimendustagatise kujul ja tagatisfondide osamaksetena asjakohaseid tagatiseid.

- (3) Liidu finantsturgude integratsioon tähendab, et kesksetest vastaspooltest, kes alguses tegelesid riigisiseste vajaduste ja turgudega, on saanud liidu laiematel finantsurgudel tähtsad sõlmpunktid. Praegu kliirivad liidus tegevusluba omavad kesksed vastaspoolel mitmeid tooteliike, mille hulka kuuluvad noteeritud ning börsivälised finants- ja kaubatuletisinstrumentid, hetketurul kaubeldavad omakapitaliinstrumentid, võlakirjad ja muud tooted, nagu repolepingud. Nad osutavad piiriüleseid teenuseid mitmesugustele finants- ja muudele asutustele kogu liidus. Liidus on küll keskseid vastaspooli, kes tegutsevad peamiselt riigisisel turul, kuid vähemalt oma päritoluriigi turul on kõik kesksed vastaspoolel süsteemselt olulised.
- (4) Kuna kesksed vastaspoolel käitlevad ja koondavad kliirivate liikmete ja nende klientide nimel suurt osa liidu finantsüsteemi finantsriskist, on kesksete vastaspoolte tõhus reguleerimine ja range järelevalve väga tähtis. 2012. aasta augustist kehtiva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012¹ kohaselt peavad kesksed vastaspoolel järgima rangeid usaldatavus-, korralduslikke ja äritegevuse nõudeid. Pädevatele asutustele on tehtud ülesandeks kogu nende tegevust jälgida. Asutused teevad koostööd *järelevalvekolleegiumides*, mis koondavad asutusi, kes täidavad neile antud konkreetseid ülesandeid. Kuna G20 juhid on seda finantskriisist saadik lubanud, on määruses (EL) nr 648/2012 nõutud, et kesksed vastaspoolel kliiriks keskselt ka standardiseeritud börsiväliseid tuletisinstrumente. Börsiväliste tuletisinstrumentide keskselt kliirimise kohustuse jõustumisega suureneb tõenäoliselt kesksete vastaspoolte tegevuse maht ja ulatus, mis võib tähendada seda, et kesksete vastaspoolte riskijuhtimisstrateegias tuleb arvestada lisatingimustega.
- (5) Tänu määrusele (EL) nr 648/2012 on kesksed vastaspoolel ja laiemad finantsturud muutunud kesksete vastaspoolte hallatavatele ja koondatavatele riskidele vastupidavamaks. Ent ühegi reeglite ega töökordade süsteemiga ei suudeta ära hoida olukordi, kus olemasolevatest vahenditest keskse vastaspoolte riskide juhtimiseks ei piisa, näiteks kui ühel või mitmel kliirival liikmel tekib makseviivitus. Suurtesse raskustesse sattunud või maksejõuetuse äärel olevate finantsasutuste suhtes tuleks

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

üldjuhul ka edaspidi kohaldada tavalist maksejõuetusmenetlust. Ent nagu finantskriis on näidanud, võib majanduse seisukohast kriitiliste funktsioonide täitmine sellise menetluse tõttu ennekõike pikaajalise majandusliku ebastabiilsuse ja ebakindluse ajal katkeda, mis seab ohtu finantsstabiilsuse. Tavalise äriühingute maksejõuetusmenetlusega ei pruugi alati olla tagatud, et sekkutakse piisavalt kiiresti või et finantsstabiilsuse säilitamise nimel peetaks finantsasutuste kriitiliste funktsioonide jätkumist piisavalt tähtsaks. Et tavalise maksejõuetusmenetluse negatiivseid tagajärgi vältida, tuleb kesksete vastaspoolte jaoks luua eraldi kriisilahendusraamistik.

- (6) Kriisi tõttu selgus samuti, et maksejõuetuse ohus finantsasutuste kriitiliste funktsioonide säilitamiseks ei ole vajalikke vahendeid. Kriis näitas ühtlasi, et puudub raamistik, mis võimaldaks eri asutuste vahel – eriti kui need asuvad erinevates liikmesriikides või jurisdiktsioonides – koostööd teha ja tegevust koordineerida, et saaks tegutseda kiiresti ja otsustavalt. Kuna selliseid vahendeid ega koostöö- ja koordineerimisraamistikke ei olnud, olid liikmesriigid ülekanduva mõju vältimiseks ja paanika vähendamiseks sunnitud finantsasutusi päästma maksumaksja raha eest. Ehkki kriisi kestel kesksetele vastaspooltele otseselt avaliku sektori finantstoetust ei antud, said nad kaudselt kasu pankadele kohaldatud päästemeetmetest ja neid kaitsti tagajärgede eest, mis oleksid kaasnenud, kui pangad oleksid jätnud oma kohustused täitmata. Seega on vaja kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse raamistikku, et vältida olukorda, kus keskne vastaspool muutub maksejõuetuks, kuid vastava korra puudumise tõttu tuleb loota maksumaksja rahale.
- Raamistikus tuleks arvestada sellega, et keskse vastaspoole suhtes võidakse algatada kriisilahendusmenetlus ka muul põhjusel kui ühe või mitme kliiriva liikme makseviivitus.***

- (7) Usaldusväärse finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse raamistiku eesmärk on tagada võimalikult suurel määral, et kesksed vastaspoolel kehtestaksid meetmed finantsprobleemidest ülesaamiseks, maksejõuetuse ohus oleva või tõenäoliselt maksejõuetuks muutva keskse vastaspoole kriitiliste funktsioonide säilitamiseks ja tavalise maksejõuetusmenetluse kaudu ülejäänud tegevuse likvideerimiseks, ning säilitada finantsstabiilsus, minimeerides samas ***lõppklientide ja*** maksumaksjate jaoks keskse vastaspoole maksejõuetuse kulusid. Finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse raamistik aitab kesksetel vastaspooltel ja ametiasutustel olla paremini

valmis finantsprobleemide leevendamiseks ja annab ametiasutustele parema ülevaate sellest, kui hästi on kesksed vastaspoolled erinevate stressistsenaariumide jaoks valmis. Samuti annab see ametiasutustele õigused teha ettevalmistusi keskse vastaspoole võimalikuks kriisilahenduseks ja tegeleda selle halveneva seisundiga koordineeritult, mis omakorda aitab kaasa finantsturgude sujuvale toimimisele.

- (8) Praegu liidus kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kohta ühtseid sätteid ei ole. Mõned liikmesriigid on juba vastu võtnud õigusaktide muudatused, millega kohustatakse kesksed vastaspooli koostama finantsseisundi taastamise kava ja millega on kehtestatud mehhanismid maksejõuetuse ohus kesksete vastaspoolte kriisilahenduseks. Peale selle on kesksete vastaspoolte maksejõuetuse puhul kohaldatavad õigus- ja haldusnormid praegu liikmesriigiti sisu ja menetluse poolest väga erinevad. Kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse ühtsete tingimuste, õiguste ja menetluste puudumine tõkestab tõenäoliselt siseturu sujuvat toimimist ning takistab liikmesriikide ametiasutuste vahelist koostööd keskse vastaspoole maksejõuetusega tegelemisel ja sobilike kahjude jaotamise mehhanismide kohaldamisel tema liikmetele nii liidu kui ka maailma mastaabis. See kehtib eriti juhul, kui liikmesriikide ametiasutustel ei ole eri lähenemisviiside tõttu kesksete vastaspoolte üle ühesugust kontrolli või ühesugust suutlikkust nende kriisilahenduseks. Sellised erinevused finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse korras võivad kesksed vastaspooli ja nende liikmeid liikmesriigiti erinevalt mõjutada, mis võib moonutada konkurentsi siseturul. Keskse vastaspoole probleemide või maksejõuetuse käsitlemise ühiseeskirjade ja ühtsete vahendite puudumine võib mõjutada turuosaliste kliirimisotsuseid ja keskse vastaspoole asukohavalikut, mis ei võimalda kesksel vastaspoolel oma põhivabadusi ühtsel turul täies ulatuses kasutada. See omakorda võib heidutada turuosalisi kasutamast siseturul teises liikmesriigis asuvaid kesksed vastaspooli ja takistada Euroopa kapitaliturgude integratsiooni jätkumist. Seega on vaja kõigis liikmesriikides ühiseid finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse eeskirju, tagamaks, et kesksed vastaspoolled ei oleks siseturul kehtivate õiguste kasutamisel piiratud liikmesriikide finantssuutlikkuse ja ametiasutuste suutlikkusega maksejõuetust hallata.

- (9) Pankadele ja muudele finantsasutustele kohaldatava õigusraamistiku läbivaatamine, mis kriisi ajal toimus, ja eelkõige pankade kapitali- ja likviidsuspuhvrите suurendamine, paremad vahendid makrotasandi usaldatavusmeetmeteks ja

ammendavad pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse eeskirjad on vähendanud tulevaste kriiside tõenäosust ning suurendanud kõigi finantsasutuste ja finantsturutaristute, sealhulgas kesksete vastaspoolte vastupidavust majanduspingetele, olgu nende põhjuseks siis kas süsteemsed häired või üksikutes asutustes toimuvad konkreetset sündmused. Alates 1. jaanuarist 2015 on kõigis liikmesriikides kehtinud pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kord vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2014/59/EL¹.

- (10) Pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse juures kasutatud lähenemisviisist juhitudes peaksid *pädevad asutused ja kriisilahendusasutused* olema valmis tegelema olukordadega, mis hõlmavad kesksete vastaspoolte maksejõuetust, ja omama selleks kohaseid finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse vahendeid. Kuid pankade ja kesksete vastaspoolte erinevatest funktsioonidest ja ärimudelitest tulenevalt on neile omased riskid erinevad. Seega on vaja spetsiaalseid vahendeid ja õigusi kesksete vastaspoolte maksejõuetusega tegelemiseks nii juhul, kui selle põhjuseks on kesksete vastaspoolte kliirivate liikmete maksejõuetus, kui ka siis, kui selle tingivad muud sündmused kui makseviivituse juhud.
- (11) Määrus on vajalik selleks, et täiendada ja arendada edasi lähenemisviisi, mis kehtestati määrusega (EL) nr 648/2012, millega nähakse ette kesksetele vastaspooltele kohaldatavad ühtsed usaldatavusnõuded. Finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse nõuete kehtestamine direktiiviga võib tekitada ebahühtlust, kuna võidakse vastu võtta erinevad riigisisised õigusaktid valdkonnas, mida reguleerib muus osas otsekohaldatav liidu õigus ja millele on järjest iseloomulikum kesksete vastaspoolte osutatavate teenuste piiriülesus. Seega on asjakohane võtta ka kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kohta vastu ühtsed ja otsekohaldatavad eeskirjad.
- (12) Et tagada kooskõla kehtivate liidu finantsteenuste valdkonna õigusaktidega ning kogu liidus võimalikult suur finantsstabiilsus, tuleks finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse korda kohaldada kõigi kesksete vastaspoolte suhtes, mille suhtes

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediidiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).

kehtivad määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud usaldatavusnõuded, sõltumata sellest, kas neil on panganduslitsents. ***Kuna eri ettevõtete struktuuriga kaasnev risk võib olla erinev, koheldakse konsolideerimisgruppi või turustruktuuri kuuluvaid keskeid vastaspooli käesolevas määruses sõltumatute üksustena ning tagatakse, et keske vastaspoole finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kava on eraldiseisev ega sõltu keske vastaspoole konsolideerimisgrupi struktuurist. Eelkõige puudutab see nõuet hoida üksuse tasandil piisavalt finantsressursse, et tulla toime olukorras, kus on tekkinud makseviivitus või mõni muu probleem.***

- (13) Et kriisilahenduse meetmed oleksid tõhusad ja tulemuslikud, peaksid liikmesriigid vastavalt kriisilahenduse eesmärkidele määrama kriisilahendusega seonduvaid funktsioone ja ülesandeid täitma avalik-õiguslikud haldusasutused või asutused, millele on antud avaliku halduse õigused. Liikmesriigid peaksid samuti tagama, et kriisilahendusasutustele oleksid eraldatud vajalikud vahendid. Kui liikmesriik määrab kriisilahendusasutuseks kesksete vastaspoolte usaldatavusnõuete täitmise järelevalve eest vastutava asutuse, tuleks ***tagada otsustamisprotsessi sõltumatus ja*** kehtestada järelevalve- ja kriisilahenduse funktsioonide üksteisest eraldamiseks vajalik kord, et vältida huvide konflikti ja regulatiivse tolerantsuse ohtu.
- (14) Arvestades keske vastaspoole maksejõuetuse ja sellel järgnevate sammude võimalikke tagajärgi asjaomase liikmesriigi finantssüsteemile ja majandusele ning võimalikku vajadust kasutada kriisilahenduseks häda korral ***viimase võimalusena*** avaliku sektori vahendeid, peaks finantsseisundi taastamise ja kriisilahendusse olema juba varases staadiumis tihedalt kaasatud liikmesriikide rahandusministeeriumid või muud asjaomased ministeeriumid.
- (15) Kuna kesksed vastaspooled osutavad sageli teenuseid kogu liidus, peavad pädevad asutused ja kriisilahendusasutused tegema finantsseisundi taastamiseks ning kriisi lahendamiseks järelevalve- ja kriisilahenduse kolleegiumides koostööd, seda eelkõige finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse ettevalmistavates etappides. Selle hulka kuulub keske vastaspoole väljatöötatud finantsseisundi taastamise kavade hindamine, ***keske vastaspoole kriisilahendusasutuse koostatud kriisilahenduse kava hindamine*** ning kriisilahenduskõlblikkust pärssivate takistustega tegelemine.
- (16) Kesksete vastaspoolte kriisilahendusel tuleks jälgida seda, et tasakaalus oleksid ühelt poolt vajadus menetluse järele, mis võtaks arvesse olukorra kiireloomulisust ning

võimaldaks tõhusaid, õiglasi ja õigeaegseid lahendusi, ning teiselt poolt vajadus kaitsta finantsstabiilsust kõigis liikmesriikides, kus keskne vastaspool teenuseid osutab. Ametiasutused, kelle pädevusse kuuluvaid valdkondi keskse vastaspoole maksejõuetus mõjutaks, peaksid kõnealuste eesmärkide saavutamiseks esitama kriisilahenduse kolleegiumides oma seisukohad. Samamoodi tuleks selleks, et tagada kolmandate riikide asjaomaste asutustega korrapärane arvamuste vahetamine ja koordineerimine, kutsuda need asutused vajadusel osalema kriisilahenduse kolleegiumides vaatelejatena. Ametiasutused peaksid alati arvesse võtma nendepoolsete otsuste mõju finantsstabiilsusele liikmesriikides, kus keskse vastaspoole tegevus on kohalike finantsturgude jaoks kriitilise tähtsusega või oluline, sealhulgas liikmesriikides, kus asuvad kliirivad liikmed ning keskse vastaspoolega seotud kauplemiskohad ja finantsturutaristud.

- (16 a) Kuna mõned kesksed vastaspooled teevad toiminguid ka piiriülevalt, st globaalselt, võib kriisilahendusametuste otsustel olla majanduslik ja fiskaalmõju ka muudes jurisdiktsioonides. Finantsseisundi taastamisel ja kriisi lahendamisel tuleks piiriülest mõju mõistlikkuse piirides silmas pidada ning arvesse võtta ka seda, et muude jurisdiktsioonide maksuhaldurid on suveräänsed.*
- (17) Selleks et valmistada ette ESMA otsused seoses talle antud ülesannetega ning tagada Euroopa Pangandusjärelevalve ja selle liikmete igakülgne kaasamine nende otsuste ettevalmistamisse, peaks ESMA moodustama asutusesisese kriisilahenduskomitee ning kutsuma seal vaatelejatena osalema Euroopa Pangandusjärelevalve määruse kohased pädevad asutused.
- (18) Et keskse vastaspoole võimaliku maksejõuetuse korral tõhusalt ja proportsionaalselt tegutseda, peaksid ametiasutused võtma finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusi kasutades arvesse mitmesuguseid asjaolusid, nagu keskse vastaspoole äritegevuse laad, **õiguslik ja organisatsiooniline struktuur**, riskiprofiil, suurus, õiguslik staatus ning seotus finantssüsteemiga. Samuti peaksid ametiasutused arvesse võtma seda, kas keskse vastaspoole maksejõuetusel ja selle järgneval likvideerimisel tavalise maksejõuetusmenetluse korras on finantsturgudele, muudele finantsasutustele või majandusele laiemalt tõenäoliselt märkimisväärne negatiivne mõju.
- (19) Selleks et maksejõuetuse ohus kesksete vastaspooltega tõhusalt tegeleda, peaks ametiasutustel olema õigus kehtestada nende suhtes ettevalmistavad meetmed.

Finantsseisundi taastamise kava kohustusliku sisu ja teabe kohta tuleks kehtestada miinimumstandardid, tagamaks, et igal liidu kesksel vastaspooltel oleks olemas piisavalt üksikasjalik finantsseisundi taastamise kava, mida rakendada juhul, kui tal tekivad finantsprobleemid. *Kavades tuleks käsitleda piisaval hulgal stsenaariume, milles on arvestatud nii süsteemse stressiga kui ka stressiga, mis võib tekkida konkreetse keskse vastaspoole puhul. Stsenaariumides tuleks analüüsida stressiolukordi, mis on äärmuslikumad kui need, mida kasutatakse regulaarsete stressitestide tegemiseks komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 153/2013 XII peatüki kohaselt, kuid mis on siiski reaalsed, näiteks olukord, kus maksejõuetuks muutub rohkem kui kaks kliirivat liiget, mille suhtes kesksel vastaspooltel on suurimad riskipositsioonid, ja üks või mitu muud kesksel vastaspooltel.* Finantsseisundi taastamise kava peaks olema osa keskse vastaspoole tegevuseeskirjadest, mille kohta on kliirivate liikmetega sõlmitud leping. Lisaks peaksid tegevuseeskirjad sisaldama sätteid kavas ette nähtud finantsseisundi taastamise meetmete täitmise tagamiseks mis tahes stsenaariumi korral. Finantsseisundi taastamise kavades ei tohiks eeldada, et kättesaadav on avaliku sektori finantstoetus, või tekitada maksumaksjatele kahjuriski.

- (19 a) Finantsseisundi taastamise kavades tuleks ette näha stiimulid, millega vältida, et kesksed vastaspooled, kliirivad liikmed või kliendid laseksid olukorral halvemaks minna, ning mis soodustaksid koostööd. Et stiimulid oleksid usaldusväärsed, peaks finantsseisundi taastamise kavast olema võimalik erandeid teha ainult siis, kui pädev asutus on selle heaks kiitnud.*
- (20) Kesksed vastaspooled peaksid koostama finantsseisundi taastamise kavad ja neid korrapäraselt ajakohastama. ■ Finantsseisundi taastamine peaks selle kohaselt algama siis, kui keskse vastaspoole finantsseisund halveneb oluliselt või kui on olemas määrusest (EL) 648/2012 tulenevate usaldatavusnõuete rikkumise oht. See peaks ilmnema seoses finantsseisundi taastamise kavas sisalduvate kvalitatiivsete või kvantitatiivsete näitajate raamistikuga.
- (20 a) Finantsseisundi taastamise kavades tuleks tagada, et sellega, millises järjekorras finantsseisundi taastamise vahendeid kasutatakse, jaotatakse kahju kesksete vastaspoolte, kliirivate liikmete ja nende klientide vahel õiglaselt. Üldpõhimõte peaks olema jaotada kahju kesksete vastaspoolte, kliirivate liikmete ja klientide*

vahel vastavalt sellele, kui palju neil on võimalik riske ohjata. Eesmärk on luua mõjusad ennetavad stiimulid ja tagada kahju õiglane jaotumine; selle põhimõtte kohaselt peaks ka kahju, mis on tekkinud muu kui makseviivituse tagajärjel, jaotatama proportsionaalselt sellega, kui suur on sidusrühma vastutus. Finantsseisundi taastamise kavaga tuleks tagada, et makseviivituse puhul – ja veel enam kahju puhul, mis on tekkinud muu kui makseviivituse tagajärjel – kasutatakse esmase kahju katmiseks keskse vastaspoole kapitali. Tuleks ette näha, et enne, kui kahju kantakse üle klientidele, kannavad sellest suure osa kliirivad liikmed.

- (21) Keskne vastaspool peaks esitama oma finantsseisundi taastamise kava pädevatele asutustele ja määruse (EL) nr 648/2012 kohaselt loodud järelevalvekolleegiumile täieliku hinnangu saamiseks, mis tuleb anda kolleegiumi ühisotsusega. Hinnata tuleks seda, kas kava on laiaulatuslik ning kas selle abil on võimalik keskse vastaspoole elujõulisuse õigeaegne taastamine ka tõsistes stressiolukordades.
- (22) Finantsseisundi taastamise kavades tuleks ammendavalt esitada meetmed, mille keskne vastaspool võtaks seoses kõigi sobitamata täitmata kohustustega, katmata kahjumiga, likviidsuse puudujäägiga või kapitali ebapiisavusega, samuti meetmed kõigi ammendatud eelrahastatud rahaliste vahendite taastamiseks ja likviidsuskord, et taastada keskse vastaspoole elujõulisus ja selle jätkuv suutlikkus täita tegevusloa saamiseks vajalikke nõudeid, **ning need peaksid sisaldama sellel eesmärgil piisavat kahjumikatmisvõimet. Kavandatud vahendid peaksid olema ammendavad. Kõik vahendid peaksid olema usaldusväärsed, ajakohased ja põhinema kindlal õiguslikul alusel. Nendega tuleks anda kesksete vastaspoolte sidusrühmadele, liikmetele ja nende klientidele stiimulid, et nad ohjaksid riski, mille nad süsteemi toovad või mis süsteemis tekib, seiraksid keskse vastaspoole riskivõtmist ja riskijuhtimist ning osaleksid makseviivituse haldamise protsessis.**
- (22 a) *Finantsseisundi taastamise kavades tuleks selgelt sätestada meetmed, mille keskne vastaspool peab võtma, kui toimub küberrünnak, mille tagajärjel tema finantsseisund märgatavalt halveneb või tekib oht, et ta rikub määruse (EL) nr 648/2012 kohaseid usaldatavusnõudeid.*
- (23) Kesksed vastaspoole peaksid veenduma, et kavad on mittediskrimineerivad ning et nende mõju ja nendega loodud stiimulid on tasakaalus. Kavad ei tohiks kliirivaid liikmeid või kliente ebaproportsionaalselt kahjustada. Ennekõike peaksid kesksed

vastaspooled kooskõlas määrusega (EL) nr 648/2012 veenduma, et nende kliirivatel liikmetel on keskses vastaspooles piiratud riskipositsioonid. Kesksed vastaspooled peaksid tagama, et finantsseisundi taastamise *kava koostamises osalevad kõik sidusrühmad*. Sel eesmärgil tuleb nad *vajaduse korral* kaasata riskikomiteesse ja *nendega tuleb konsulteerida*. *Kuna sidusrühmade arvamused võivad olla erinevad, peaksid kesksed vastaspooled kehtestama selge korra, kuidas sidusrühmade eriavamus korral tegutseda ning kuidas lahendada nende sidusrühmade ja keskse vastaspoole huvide konflikte*.

- (23 a) *Kesksed vastaspooled peaksid tagama, et makseviivituses mitteolevate kliirivate liikmete kliendid, kelle vara finantsseisundi taastamisel kasutatakse, saavad asjakohase hüvitise*.
- (24) *Kuna kesksed vastaspooled teenindavad ülemaailmseid turge, tuleks tagada keskse vastaspoole suutlikkus rakendada finantsseisundi taastamise vahendeid vajadusel kolmandate riikide õigusega reguleeritavatele lepingutele või varadele või kolmandates riikides asuvatele üksustele. Keskse vastaspoole tegevuseeskirjad peaksid seetõttu sisaldama lepingusätteid, millega see suutlikkus tagatakse*.
- (25) Kui keskne vastaspool ei esita asjakohast finantsseisundi taastamise kava, peaks pädevatel asutustel olema õigus nõuda keskselt vastaspoolelt kava oluliste puuduste kõrvaldamiseks vajalike meetmete võtmist, et tugevdada keskse vastaspoole äritegevust ning tagada, et keskne vastaspool suudaks maksejõuetuse korral oma kapitali taastada või portfelli sobitada. See õigus peaks võimaldama pädeval asutusel ennetusmeetmete võtmist ulatuses, mis on vajalik puuduste kõrvaldamiseks ja seega finantsstabiilsuse eesmärkide saavutamiseks.
- (25 a) *Kui keskne vastaspool, mille finantsseisundit taastatakse, on kohaldanud makseviivituses mitteolevate kliirivate liikmete ja nende klientide suhtes positsioonide ja kahju jaotamise vahendeid, mis on määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud kaskaadi põhimõttest ulatuslikumad, ning selle tulemusel ei ole tema suhtes kriisilahendusmenetlust algatatud, peaks pädeval asutusel olema pärast seda, kui portfell on uuesti sobitatud, õigus nõuda keskselt vastaspoolelt, et ta hüvitaks osalistele kahju rahaliste maksetena või vajaduse korral emiteeriks omandiõiguse instrumendid, mis võimaldavad keskse vastaspoole tulevases kasumist osa saada*.

- (26) Kriisilahenduse kavandamine on tulemusliku kriisilahenduse oluline osa. Kavad peaks koostama keskse vastaspoole kriisilahendusasutus ja need peaks ühiselt heaks kiitma kriisilahenduse kolleegiumisse kuuluvad asjaomased asutused. Ametiasutustel peaks olema kogu vajalik teave, et teha kindlaks kriitilised funktsioonid ja tagada nende täitmise jätkumine. *Keskse vastaspoole tegevuseeskirjad, mille kohta on kliirivate liikmetega leping sõlmitud, peaksid sisaldama sätteid, millega tagada, et kriisilahendusasutusel on võimalik kriisilahenduse meetmed jõustada, sh nõuda kriisilahenduse korral sisse rahalisi makseid.*
- (27) Kriisilahendusasutusel peaks kriisilahenduskõlblikkuse hindamise põhjal olema õigus nõuda keskse vastaspoole **õigusliku** struktuuri või ülesehituse muutmist kas otse tema enda poolt või kaudselt pädeva asutuse kaudu, et võtta vajalikke ja proportsionaalseid meetmeid, mille abil kõrvaldada olulised kriisilahenduse vahendite kasutamist pärssivad takistused või neid vähendada ning tagada asjaomaste üksuste kriisilahenduskõlblikkus.
- (28) Kriisilahenduse kavad ja hinnangud kriisilahenduskõlblikkuse kohta on valdkond, kus igapäevastest järelevalvekaalutlustest tähtsam on vajadus kiirendada restruktureerimismeetmeid ja tagada nende võtmine, et kindlustada keskse vastaspoole kriitiliste funktsioonide jätkumine ja säilitada finantsstabiilsus. Kui kriisilahenduse kolleegiumi liikmete vahel esineb seoses otsustega keskse vastaspoole kriisilahenduse kava, keskse vastaspoole kriisilahenduskõlblikkuse ja seda pärssivate asjaolude kõrvaldamise kohta erimeelsusi, peaks ESMA täitma kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 19 vahendaja rolli. Ent sellise ESMA poolse siduva vahendamise peaks talle kaalumiseks ette valmistama ESMA asutusesisene komitee, võttes arvesse asjaolu, et ESMA liikmetel on pädevus tagada finantsstabiilsus ja teha järelevalvet kliirivate liikmete üle mitmes liikmesriigis. ESMA sisekomiteesse tuleks vaatlejatena kutsuda teatud Euroopa Pangandusjärelevalve määruse kohased pädevad asutused, kuna direktiivi 2014/59/EL alusel täidavad sellised asutused sarnaseid ülesandeid. Siduv vahendamine ei tohiks takistada mittesiduvat vahendamist muudel juhtudel vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 31.
- (29) ■ Sõltuvalt selle konsolideerimisgrupi struktuurist, millesse keskne vastaspool kuulub, võib olla vajalik, et keskse vastaspoole finantsseisundi taastamise kavas oleksid sätestatud tingimused, mille täitmise korral jõustuvad **vabatahtlikult sõlmitud**

lepingulised või muud siduvad kokkulepped, mis puudutavad näiteks emaettevõtja poolt antavaid tagatisi või tehtavat kontrolli ning kasumi ja kahjumi ülekandmise kokkuleppeid või muus vormis tegevustoetust, mida emaettevõtja või muu grupisisene üksus annab samasse gruppi kuuluvale kesksele vastaspoolele. Selliste kokkulepete läbipaistvus maandaks grupi selle üksuse likviidsust ja maksevõimelisust ohustavaid riske, kes annab toetust finantsprobleemidega kesksele vastaspoolele. Kõiki selliste kokkulepete muudatusi tuleks finantsseisundi taastamise kava läbivaatamisel käsitada olulise muudatusena.

- (30) Finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavades sisalduva teabe konfidentsiaalsust arvestades tuleks nende kavade suhtes kohaldada asjakohaseid konfidentsiaalsussätteid.
- (31) Pädevad asutused peaksid edastama finantsseisundi taastamise kavad ja nende muudatused asjaomastele kriisilahendusasutustele ning viimased peaksid edastama kriisilahenduse kavad ja nende muudatused pädevatele asutustele, nii et kõiki asjaomaseid asutusi hoitakse olukorraga pidevalt ja täielikult kursis.
- (32) Finantsstabiilsuse säilitamiseks on vajalik, et pädevad asutused oleksid suutelised peatama keskse vastaspoole finants- ja majandusliku olukorra halvenemise enne, kui keskne vastaspool jõuab punkti, millest alates ametiasutustel ei ole muud võimalust kui algatada selle suhtes kriisilahendusemenetlus või suunata keskne vastaspool uuele kursile, kui selle tegevusel võib olla negatiivne mõju üldisele finantsstabiilsusele. Seega tuleks pädevatele asutustele anda varajase sekkumise õigused, et vältida või minimeerida negatiivset mõju finantsstabiilsusele või klientide huvidele, mis võiks tuleneda sellest, et keskne vastaspool võtab teatavaid meetmeid. Pädevatele asutustele tuleks anda varajase sekkumise õigused lisaks neil olevatele õigustele, mis on ette nähtud liikmesriikide enda õigusega või määrusega (EL) nr 648/2012 muudel asjaoludel kui need, mida loetakse varajase sekkumise juhtudeks. *Varajase sekkumise õiguste hulka kuulub õigus võimalikult suures ulatuses piirata omakapitali või omakapitalina käsitatavate instrumentide hüvitamist, sh keskse vastaspoole dividendimakseid ja tagasioste, või need keelata, ilma et see tooks kaasa otsese makseviivituse, ja õigus piirata kõiki direktiivi 2013/36/EL ja EBA suuniste EBA/GL/2015/22 kohaseid juhtkonna vabatahtlike pensionihüvitiste ja lahkumishüvitiste muutuvtasude makseid või need keelata või külmutada.*

- (33) Finantsseisundi taastamise ja varajase sekkumise etappides peaksid aktsionärid säilitama kõik oma õigused. ***Nad kaotavad*** õigused juhul, kui keskse vastaspoole suhtes on algatatud kriisilahendusmenetlus. ***Finantsseisundi taastamise ajal tuleks omakapitali või omakapitalina käsitatavate instrumentide hüvitamist, sh keskse vastaspoole dividendimakseid ja tagasioste, võimalik suures ulatuses piirata või need keelata.***
- (34) Kriisilahenduse raamistikuga tuleks ette näha kriisilahendusmenetluse algatamine õigeaegselt, see tähendab enne, kui keskne vastaspool muutub maksejõuetuks. Kesket vastaspoolt tuleks pidada maksejõuetuse ohus olevaks või tõenäoliselt maksejõuetuks muutuvaks, kui ta rikub või lähiajal tõenäoliselt rikub tegevusloa kehtivuse jätkumisega seotud nõudeid, kui kriisilahendusmenetlus ei ole selle elujõulisust taastanud, kui keskse vastaspoole vara on kohustustest väiksem või lähiajal tõenäoliselt jääb kohustustest väiksemaks, kui keskne vastaspool ei suuda või lähiajal tõenäoliselt ei suuda õigeaegselt oma võlgu tasuda või kui keskne vastaspool vajab avaliku sektori finantstoetust. Ent asjaolu, et keskne vastaspool ei vasta kõigile tegevusloa nõuetele, ei tohiks iseenesest õigustada kriisilahendusmenetluse algatamist. ***Et kriisilahendusmenetlust saaks alustada õigel ajal, võib otsuse, mille kriisilahendusamet on teinud selle kohta, et finantsseisundi taastamise asemel hakatakse kiiresti lahendada kriisi, vaidlustada vaid mõjuval põhjusel, st kui otsus oli selle tegemise ajal siis kasutada olnud teavet arvestades meelevaldne ja põhjendamatu.***
- (35) Keskpanga erakorralise likviidsusabi andmine (kui selline võimalus on olemas) ei peaks olema tingimus, mis näitab, et keskne vastaspool ei suuda juba praegu või lähiajal oma kohustusi õige ajal tasuda. Selleks et säilitada finantsstabiilsus, eelkõige süsteemse likviidsuspuudujäägi korral, ei tohiks garantiid, mille riik on andnud keskpankade pakutavatele likviidsusvahenditele või liikmesriigi majanduses tõsiste häirete likvideerimiseks äsja välja antud kohustustele, käivitada kriisilahenduse õigusraamistiku kohaldamist, seda eeldusel, et täidetud on mitu tingimust.
- (36) Juhul kui keskne vastaspool täidab kriisilahenduse tingimusi, peaks keskse vastaspoole kriisilahendusametuse käsutuses olema ühtlustatud kriisilahenduse vahendid ja õigused. Nende kasutamine peaks toimuma ühesugustel tingimustel ja eesmärkidel ning ühesuguste üldpõhimõtete kohaselt. Kui kriisilahendusametused kasutavad

lisavahendeid ja -õigusi, peaks see olema kooskõlas kriisilahenduse põhimõtete ja eesmärkidega. Eelkõige ei tohiks selliste vahendite või õiguste kasutamine mõjutada piiriüleste konsolideerimisgruppide tulemuslikku kriisilahendust. ***Kuna eesmärk on vältida avaliku sektori raha kasutamist nii palju kui võimalik ja kuna on keeruline prognoosida, milline täpselt on ränk kriis, milles kriisilahendusasutus peaks meetmeid võtma, ei tohiks ükski kriisilahendusvahend olla juba ette välistatud. Et vähendada moraalariski ja kaitsta maksumaksjaid paremini, peaksid pädevad asutused sätestama selged ja ammendavad meetmed, millega nõuda see raha võimalikult suures summas kliirivatelt osalistelt sisse.***

- (37) Kriisilahenduse peamine eesmärk peaks olema kriitiliste funktsioonide katkematu täitmise tagamine, et vältida negatiivset mõju finantsstabiilsusele ja kaitsta avaliku sektori vahendeid ■ .
- (38) Maksejõuetuse ohus keskse vastaspoole kriitiliste funktsioonide täitmist tuleks jätkata (korraldades selle juhtkonna vahetuse läbi ümber, kui see on asjakohane) kriisilahenduse vahendite kasutamise abil, võttes võimalikult suures ulatuses kasutusele erasektori vahendid. ***See eesmärk*** oleks võimalik saavutada, ***kui müüa keskne vastaspool*** maksejõulisele kolmandale isikule või ***keskne vastaspool sellise kolmanda isikuga liita*** või ***kui keskse vastaspoole lepingud ja kohustused restructureerida*** või ***alla hinnata sel teel, et makseviivitus*** oleva liikme kahju jaotatakse ümber ja ***positsioonid kantakse üle makseviivitus*** mitteolevatele liikmetele, või ***kui keskne vastaspool rekapitalizeerida sel teel, et selle aktsiad hinnatakse alla*** või ***võlg hinnatakse alla ja konverteeritakse*** omakapitaliks ■ . ***Kuna eesmärk on säilitada keskse vastaspoole kriitilised funktsioonid,*** peaks kriisilahendusasutus enne ***eespool kirjeldatud*** meetmete võtmist kaaluma, kas on võimalik tagada keskse vastaspoole võetud, kuid täitmata lepinguliste kohustuste täitmine, ***sealhulgas eelkõige kliirivate liikmete lepingulised kohustused teha sissenõutavaid rahalisi makseid*** või ***võtta üle makseviivitus*** olevate kliirivate liikmete ***positsioonid, tehes seda enampakkumisel*** või kasutades muid keskse vastaspoole ***tegevuseeskirjades ette nähtud võimalusi, ning muude kui kliirivate liikmete võetud, kuid täitmata lepingulised kohustused anda mis tahes liiki rahalist toetust.*** Kriisilahendusasutus peaks lepinguliste kohustuste täitmise tagama samamoodi, kui nende täitmist nõutaks tavalises maksejõuetusmenetluses.

- (39) Turu usalduse hoidmiseks ja finantsraskuste ülekandumise minimeerimiseks on vaja tegutseda kiiresti ja otsustavalt. Kui kriisilahenduse tingimused on täidetud, ei tohiks keskse vastaspoole kriisilahendusasutus avalikkuse huvides asjakohaste ja koordineeritud kriisilahenduse meetmete võtmisega viivitada. Keskne vastaspool võib maksejõuetuks muutuda asjaoludel, mis nõuavad asjaomase kriisilahendusasutuse viivitamatut tegutsemist. Niisiis peaks sellisel asutusel olema lubatud võtta kriisilahenduse meetmeid ka juhul, kui keskne vastaspool on võtnud meetmeid oma finantsseisundi taastamiseks või olemata kohustatud eelnevalt kasutama varajase sekkumise õigusi.
- (40) Kriisilahenduse meetmete võtmisel peaks keskse vastaspoole kriisilahendusasutus võtma arvesse ja järgima meetmeid, mis on ette nähtud kriisilahenduse kolleegiumis välja töötatud kriisilahenduse kavades, välja arvatud juhul, kui kriisilahendusasutus leiab juhtumi asjaolusid arvestades, et kriisilahenduse eesmärgi on võimalik saavutada tulemuslikumalt meetmetega, mida ei ole kriisilahenduse kavades ette nähtud. Kriisilahendusasutus peaks kriisilahenduse kolleegiumi kohe teavitama kriisilahenduse meetmetest, mida ta võtta kavatses, eelkõige juhul, kui need kavast kõrvale kalduvad.
- (41) Sekkumine omandiõigusesse peaks olema proportsionaalne ohuga finantsstabiilsusele. Seepärast tuleks kriisilahenduse vahendeid rakendada ainult nende kesksete vastaspoolte suhtes, mis täidavad kriisilahenduse tingimusi, eriti juhul, kui see on vajalik finantsstabiilsuse eesmärgi saavutamiseks avalikes huvides. Kuna kriisilahenduse vahendid ja õigused võivad riivata aktsionäride, kliirivate **liikmete**, **nende klientide** ja **laiemalt** võlausaldajate õigusi, tuleks kriisilahenduse meetmeid rakendada üksnes juhul, kui see on vajalik avalikes huvides, ning nende õiguste mis tahes mõjutamine peaks olema hartaga kooskõlas. Eelkõige, kui ühe ja sama klassi võlausaldajaid koheldakse kriisilahenduse raames erinevalt, peaks niisugune eristamine olema põhjendatud avaliku huviga ja proportsionaalne riskiga, mille vastu võideldakse, ning ei tohiks olla kodakondsuse alusel otse ega kaudselt diskrimineeriv.
- (42) Mõjutatud aktsionärid, kliirivad **liikmed** ja võlausaldajad ei peaks kandma suuremat kahju kui siis, kui kriisilahendusasutus ei oleks võtnud seoses keskse vastaspoolega kriisilahenduse meetmeid ja selle asemel oleks nende suhtes kohaldatud võimalikke täitmata kohustusi vastavalt keskse vastaspoole finantsseisundi taastamise kavale või muudele tema tegevuseeskirjades sätestatud kokkulepetele või kui keskne vastaspool

oleks likvideeritud tavalises maksejõuetusmenetluses. Kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole vara osalise ülekandmise korral erasektorist pärit omandajale või sildasutusena toimivale kesksele vastaspoolele tuleks järelejäänud osa sellest kesksest vastaspoolest likvideerida tavalise maksejõuetusmenetluse kaudu.

- (43) Et kaitsta aktsionäride, võlausaldajate, **kliirivate liikmete ja nende klientide** õigust, tuleks kehtestada selged kohustused seoses keskse vastaspoole vara ja kohustuste hindamisega ning sellise kohtlemise hindamisega, mille osaliseks **need pooled** oleksid saanud juhul, kui kriisilahendusasutus ei oleks kriisilahenduse meetmeid võtnud. Sellist hindamist peaks olema võimalik alustada juba finantsseisundi taastamise etapis. Enne mis tahes kriisilahenduse meetmete võtmist tuleks keskse vastaspoole vara ja kohustuste väärtust õiglaselt ja realistlikult hinnata, **sh teha kindlaks, millise hinna juures oleks keskses vastaspooles lepingud lõpetatud, võttes seejuures arvesse turu volatiilsust ja likviidsust kriisilahendusmenetluse ajal**. Sellist väärtuse hindamist peaks olema võimalik vaidlustada ainult koos kriisilahenduse otsusega. Lisaks sellele tuleks mõnedel juhtudel pärast kriisilahenduse vahendite kasutamist hinnata aktsionäridele, võlausaldajatele, **kliirivatele liikmetele ja nende klientidele** tegelikult osaks saanud kohtlemist ja seda, kuidas neid oleks koheldud siis, kui kriisilahendusasutus ei oleks võtnud seoses keskse vastaspoolega kriisilahenduse meetmeid ja kui selle asemel oleks nende suhtes oleks kohaldatud võimalikke täitmata kohustusi vastavalt keskse vastaspoole finantsseisundi taastamise kavale või muudele tema tegevuseeskirjades sätestatud kokkulepetele, või tavalise maksejõuetusmenetluse korral, **võttes arvesse kõiki reaalseid süsteemse ebastabiilsuse ja turuhäirete negatiivseid mõjusid**. Kui aktsionäride ja võlausaldajate, **kliirivate liikmete ja nende klientide** nõuded on tasutud või rahuldatud väiksemal määral kui siis, kui kriisilahendusasutus ei oleks võtnud seoses keskse vastaspoolega kriisilahenduse meetmeid ja kui selle asemel oleks nende suhtes kohaldatud võimalikke täitmata kohustusi vastavalt keskse vastaspoole finantsseisundi taastamise kavale või muudele tema tegevuseeskirjades sätestatud kokkulepetele, või tavalise maksejõuetusmenetluse korral, **võttes arvesse kõiki reaalseid süsteemse ebastabiilsuse ja turuhäirete negatiivseid mõjusid**, peaks neil teatud juhtudel olema õigus vahe kompenseerimisele. **Kui arvutatakse summat, mille nad oleksid saanud, ei tohiks arvestada sellega, et avalikult sektorilt saadakse finantstoetust**. Vastupidiselt väärtuse hindamisele, mis toimub enne kriisilahenduse meetmete võtmist, peaks olema võimalik kõnealuse

võrdluse vaidlustamine kriisilahenduse otsusest eraldi. Liikmesriikidel peaks olema õigus otsustada menetluse üle, mida kasutatakse aktsionäridele, võlausaldajatele, **kliirivatele liikmetele ja nende klientidele** erisugusest kohtlemisest tingitud kindlakstehtud vahe hüvitamiseks.

- (44) Tõhusa kriisilahenduse tagamiseks tuleks hindamisprotsessi käigus võimalikult täpselt kindlaks teha kogu kahju, mis jäetakse keskse vastaspoole kanda selleks, et avatud positsioonid portfellis uuesti vastavusse viia ja maksekohustused täita. Maksejõuetuse ohus keskse vastaspoole vara ja kohustuste hindamine peaks põhinema õiglastel, mõistlikel ja realistlikel eeldustel kriisilahenduse vahendite kasutamise hetkel. Keskse vastaspoole finantsseisundi hindamine ei tohiks siiski kuidagi mõjutada kohustuste väärtust. Küsimuse pakilisust arvestades peaks kriisilahendusametustel olema võimalik teostada maksejõuetuse ohus keskse vastaspoole vara või kohustuste kiirhindamine. See hindamine peaks olema esialgne ning kehtima hetkeni, kui on toimunud sõltumatu väärtuse hindamine.
- (45) Kriisilahendusmenetluse algatamisel **peaks kriisilahendusametustel tagama kõigi** keskse vastaspoole tegevuseeskirjades sätestatud **keskse vastaspoole, kliirivate liikmete ja muude vastaspoolte** täitmata **lepinguliste kohustuste täitmise**, sealhulgas rakendamata finantsseisundi taastamise meetmed, välja arvatud juhul, kui muu kriisilahenduse õiguse või vahendi kasutamine on kohasem selleks, et **leevendada** negatiivset mõju finantsstabiilsusele või tagada õigeaegselt keskse vastaspoole kriitiliste funktsioonide täitmine. Seejärel tuleks kahjud katta täies mahus omavahendite koosseisu arvatud instrumentidest ning jagada aktsionäride vahel vastavalt nende kahjumikatmisvõimele kas omandiõiguse instrumentide tühistamise või ülekandmisega või siis tõsise lahjenduse teel, **võttes arvesse kogu kahju, mis tuleb katta keskse vastaspoole kõigi kohustuste täitmise tagamise teel**. Kui nimetatud instrumentidest ei piisa, peaks kriisilahendusametustel olema õigus hinnata vajalikus ulatuses alla tagamata võlainstrumente ja tagamata kohustusi, seadmata ohtu üldist finantsstabiilsust ja kooskõlas nende nõudeõiguse järguga kohaldatava riigisisese maksejõuetusõiguse alusel.
- (46) Juhul kui keskse vastaspoole võetud finantsseisundi taastamise meetmed ei ole suutnud kahju vähendada, taastada tema tasakaalustatud seisundit (portfell, kus avatud positsioonid on sobitatud, või täielikult taastatud eelrahastatud vahendid) või kui

kriisilahendusasutus on kindlaks teinud, et nende meetmete võtmine keskse vastaspoole poolt kahjustaks finantsstabiilsust, peaks asutuse kahju ja positsioonide jaotamise õiguste kasutamise eesmärk olema katmata kahjude jaotamine, mis tagaks keskse vastaspoole olukorra tasakaalustamise ja nõutavate eelrahastatud vahendite taastamise kas keskse vastaspoole tegevuseeskirjades sätestatud vahendite jätkuva rakendamise või muude meetmete võtmise läbi.

- (47) Samuti peaksid kriisilahendusasutused tagama, et keskse vastaspoole kriisilahenduse kulud on minimaalsed ja et samasse klassi kuuluvaid võlausaldajaid koheldakse võrdselt. Kui ühe ja sama klassi võlausaldajaid koheldakse kriisilahenduse meetmete võtmisel erinevalt, peaks niisugune erinev kohtlemine olema põhjendatud avaliku huviga ning ei tohiks olla otse ega kaudselt diskrimineeriv kodakondsuse või mõne muu asjaolu alusel.
- (48) **Finantsseisundi taastamise ja** kriisilahenduse vahendeid tuleks rakendada nii ulatuslikult kui võimalik enne seda, kui keskne vastaspool saab mis tahes kapitalisüsti avalikust sektorist või samaväärset avaliku sektori finantstoetust. Avaliku sektori finantstoetuse kasutamine maksejõuetute asutuste kriisilahenduse toetuseks peab olema kooskõlas asjakohaste riigiabi sätetega **ning seda tuleks pidada viimaseks abinõuks**.
- (49) Tõhusa kriisilahenduskorra raames peaks see määr, mille ulatuses maksejõuetuse ohus keskse vastaspoole kriisilahenduse kulud jäävad maksumaksjate kanda, olema võimalikult väike. Sellega tuleks tagada, et kesksete vastaspoolte kriisilahendus ei ohustaks finantsstabiilsust. Kahju ja positsioonide jaotamise vahenditega **tuleks** see eesmärk **saavutada**, tagades, et maksejõuetu keskse vastaspoole võlausaldajate hulgas olevad aktsionärid ja vastaspooled kannavad asjakohaseid kahjusid ning asjakohase osa kuludest, mis tulenevad keskse vastaspoole maksejõuetusest. Kahju ja positsioonide jaotamise vahendid **peaksid** seega **innustama** kesksete vastaspoolte aktsionäre ja võlausaldajaid keskse vastaspoole olukorda tavaoludes paremini jälgima, kooskõlas finantsstabiilsuse nõukogu soovitustega²¹.
- (50) Et kriisilahendusasutused saaksid kahjud ja positsioonid vastaspooltele jaotada eri olukordades vajaliku paindlikkusega, peab neil olema õigus **esmalt** rakendada kahju ja positsioonide jaotamise vahendeid, kui eesmärk on jätkata **kriisilahendusmenetluses olevas keskses vastaspooles kriitiliste kliiringuteenuste osutamist, ja seejärel kanda**

kriitilised teenused vajadusel korral üle sildasutusena toimivale kesksele vastaspoolele või kolmandale isikule ning ***lasta*** keskse vastaspoole ***järelejääval*** osa ***tegevus lõpetada ja see osa likvideerida.***

- (51) Kui kahju ja positsioonide jaotamise vahendeid rakendatakse eesmärgiga taastada maksejõuetuse ohus oleva keskse vastaspoole elujõulisus ja võimaldada tal oma igapäevast tegevust jätkata, peaks kriisilahendusega koos toimuma juhtkonna väljavahetamine ning seejärel keskse vastaspoole ja selle tegevusvaldkondade restruktureerimine viisil, mille puhul võetakse arvesse keskse vastaspoole maksejõuetuse põhjuseid. Restruktureerimine tuleks saavutada ettevõtte reorganiseerimise kava rakendamisega.
- (52) Kahju ja positsioonide jaotamise vahendeid tuleks kasutada keskse vastaspoole portfelli uuesti sobitamiseks, täiendava kahju tõkestamiseks ja täiendavate vahendite omandamiseks, et aidata keskset vastaspoolt rekaptaliseerida ja tema eelrahastatud ressursse taastada. Vahendite tõhususe ja eesmärgipärasuse tagamiseks peaks olema võimalik nende kasutamine võimalikult paljude erinevate maksejõuetuse ohus oleva keskse vastaspoole lepingute suhtes, millest tulenevad tagamata kohustused või sobitamata portfelli. Need peaksid ette nägema võimaluse makseviivituses oleva liikme positsioonide enampakkumiseks ülejäänud kliirivate liikmete osalusel, ***sellistele liikmetele ja nende klientidele minevate*** variatsioonitagatise maksete väärtuse vähendamiseks, kõigi finantsseisundi taastamise kavas sätestatud kasutamata sissenõutavate rahaliste maksete sissenõudmiseks, ***keskse vastaspoole tegevuseeskirjades*** spetsiaalselt kriisilahendusasutusele ette nähtud täiendavate, ***kriisilahenduse korral*** sissenõutavate rahaliste maksete sissenõudmiseks, keskse vastaspoole emiteeritud kapitali- ja võlainstrumentide või muude tagatiseta kohustuste allahindamiseks ning kõigi võlainstrumentide aktsiateks konverteerimiseks. ***Kriisilahendusasutustel peaks olema võimalik makseviivituses olevate kliirivate liikmete, tootegruppide ja keskse vastaspoole lepingud osaliselt või täielikult tühistada, kui seda peetakse kriisilahenduse eesmärkide õigeaegseks saavutamiseks vajalikuks ning kui oht finantsstabiilsusele hoitakse võimalikult väiksena ja välditakse avaliku sektori rahaliste vahendite kasutamist.***
- (53) ***Kriisilahendusasutused peaksid viimase võimalusena kaaluma, kas teatavatel juhtudel oleks võimalik kaasata kahju ja positsioonide jaotamisse mõned lepingud***

vaid osaliselt, kuid seejuures tuleb arvesse võtta mõju, mida see avaldab finantsstabiilsusele. Kui need lepingud kaasatakse ainult osaliselt võib ■ muudele lepingutele määratud kahju või riskipositsioonide taset *muuta*, tingimusel et järgitakse võlausaldajate halvemasse olukorda panemise vältimise põhimõtet.

- (54) Kui kriisilahenduse vahendite rakendamise raames on keskse vastaspoole kriitilised funktsioonid või elujõulised tegevusvaldkonnad üle antud usaldusväärsele ettevõtjale, näiteks eraõiguslikule omandajale või sildasutusena toimivale kesksele vastaspoolele, tuleks keskne vastaspool ülejäänud osas likvideerida sobiva aja jooksul, pidades silmas maksejõuetuse ohus oleva keskse vastaspoole võimalikku vajadust pakkuda teenuseid või toetust, et võimaldada omandajal või sildasutusena toimival kesksel vastaspoolel nimetatud üleandmise tulemusena omandatud tegevusega tegelemist või teenuste osutamist.
- (55) Ettevõtte võõrandamise vahend peaks võimaldama ametiasutustel keskse vastaspoole või tema äritegevuse osade müüki ühele või mitmele omandajale ilma aktsionäride nõusolekuta. Võõrandamise korral peaksid ametiasutused korraldama asjaomase keskse vastaspoole või selle äritegevuse osa turundamise avatud, läbipaistval ja mittediskrimineerival viisil, püüdes samas saavutada võimalikult kõrge müügihinna.
- (56) Kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole vara või kohustiste ülekandmisest võõrandamise teel tekkinud puhastulu peaks saama likvideerimismenetluses jäetud üksus. Kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole emiteeritud omandiõiguse instrumentide ülekandmisest ettevõtte võõrandamise vahendi rakendamisel tekkiva puhastulu peaksid saama aktsionärid. Tulu arvutamisel tuleks sellest maha arvata keskse vastaspoole maksejõuetuse tõttu ja kriisilahenduse käigus tekkinud kulud.
- (57) Et rakendada ettevõtte võõrandamise vahendit õigeaegselt ja kaitsta finantsstabiilsust, tuleks olulise osaluse omandajat hinnata õigeaegselt viisil, mis ei pidurda ettevõtte võõrandamise vahendi rakendamist.
- (58) Enne ettevõtte võõrandamise vahendi rakendamist maksejõuetu keskse vastaspoole turundamise ning võimalike omandajatega peetavate läbirääkimiste kohta käiv teave on tõenäoliselt süsteemse olulisusega. Finantsstabiilsuse tagamiseks on oluline, et selle teabe avalikustamisega, mis on nõutav vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu

määrusele (EL) nr 596/2014,¹ saaks viivitada nii kaua, kui on vajalik keskse vastaspoole kriisilahenduse kavandamiseks ja struktureerimiseks kooskõlas viivitamise sätetega turukuritarvitusi käsitleva korra raames.

- (59) Täielikult või osaliselt ühe või mitme avalik-õigusliku asutuse omanduses oleva või kriisilahendusasutuse kontrolli all oleva keskse vastaspoolena peaks sildasutusena toimiva keskse vastaspoole peamine eesmärk olema tagada, et oluliste finantsteenuste osutamine kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole kliirivatele liikmetele ja klientidele jätkuks ning et olulised finantstegevused ei katkeks. Sildasutusena toimivat kesket vastaspoolt tuleks juhtida kui elujõulist tegevust jätkavat üksust ning see tuleks panna uuesti turule niipea, kui tingimused selleks on sobilikud, või likvideerida, kui see ei ole enam elujõuline.
- (60) Kui ühtegi muud võimalust ei saa praktikas kasutada või kui need ei ole finantsstabiilsuse säilitamiseks tõestatavalt piisavad, peaks olema võimalik riigi sekkumine omakapitali toetuse või ajutisse riigi omandusse võtmise kujul kooskõlas kohaldatavate riigiabi eeskirjadega, sealhulgas keskse vastaspoole tegevuse restruktureerimine, ja *finantstoetust saanud kliirivatelt osalistelt* peaks olema võimalik nõuda eraldatud vahendid *aja jooksul* sisse. Valitsuse stabiliseerimisvahendite kasutamine on sõltumatu rollist, mis on keskpankadel finantssüsteemile likviidsuse pakkumisel isegi rasketel aegadel, *mis sõltub nende äranägemisest ja mida ei tohiks pidada tõenäoliseks. See peaks olema ajutine. Seetõttu tuleks kehtestada terviklik ja toimiv kord, mille alusel on võimalik avaliku sektori raha kohase aja jooksul tagasi nõuda.*
- (61) Selleks et tagada liidu *kriisilahendusasutusele* võimalus kasutada kahju ja positsioonide jaotamise vahendeid kolmandates riikides asutatud üksustega sõlmitud lepingute suhtes, peaks see võimalus olema sisse kirjutatud keskse vastaspoole tegevuseeskirjadesse.
- (62) Kriisilahendusasutustel peaksid olema kõik vajalikud õigused, mida saaks kriisilahenduse vahendite kasutamisel erinevates kombinatsioonides kasutada. Need peaksid hõlmama õigust kanda maksejõuetuse ohus keskse vastaspoole omandiõiguse

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvitusse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ (ELT L 173, 12.6.2014, lk 1).

instrumente, varasid, õigusi, kohustusi või kohustisi üle muule üksusele, näiteks teisele keskele vastaspoolele või sildasutusena toimivale keskele vastaspoolele, õigust hinnata alla või tühistada maksejõuetuse ohus keske vastaspoole omandiõiguse instrumente või hinnata alla või konverteerida tema kohustisi, õigust hinnata alla variatsioonitagatist, õigust jõustada kõik kolmandate isikute poolt keske vastaspoole suhtes täitmata kohustused (sealhulgas *finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse korral* sissenõutavad rahalised maksed, *k.a need, mis on sätestatud keske vastaspoole tegevuseeskirjades*, ja positsioonide jaotamine), õigust tühistada keske vastaspoole lepingud osaliselt või täielikult, õigust vahetada välja juhtkond ning õigust seada nõuete tasumisele ajutine moratorium. Keskne vastaspool ning tema juhtorgani ja kõrgema juhtkonna liikmed peaksid olema vastutavad keske vastaspoole maksejõuetuse eest vastavalt liikmesriigi tsiviil- või kriminaalõigusele.

(63) Kriisilahendusraamistik peaks hõlmama menetluslikke nõudeid, millega tagatakse, et kriisilahenduse meetmetest korrektselt teavitatakse ning et need avalikustatakse. Arvestades aga, et teave, mis kriisilahenduse käigus kriisilahendusasutuste ja nende kutseliste nõustajate kätte satub, on tõenäoliselt konfidentsiaalne, peaksid enne kriisilahendusotsuse avalikustamist kehtima selle teabe suhtes ranged konfidentsiaalsusnõuded. Tuleks arvesse võtta asjaolu, et finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade sisu ning üksikasju puudutav teave ja nende kavade hindamise tulemused võivad avaldada kaugeleulatuvat mõju, eriti asjaomastele ettevõtjatele. Tuleb eeldada, et mis tahes teave otsuse kohta enne selle tegemist, olenemata sellest, kas see puudutab kriisilahenduse eeltingimuste täitmist, konkreetse vahendi kasutamist või menetluse ajal võetavat meedet, mõjutab selle meetmega seotud avalikke ja erahuve. Juba teave selle kohta, et kriisilahendusasutus konkreetset kesket vastaspoolt uurib, võib avaldada kahjulikku mõju sellele keskele vastaspoolele. Seetõttu tuleb tingimata tagada asjakohane konfidentsiaalsuse säilitamise kord sellise teabe puhul nagu finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade sisu ja üksikasjad ning sellega seoses tehtava mis tahes hindamise tulemused.

(64) Kriisilahendusasutustel peaksid olema ka lisaõigused, millega tagataks omandiõiguse instrumentide või võlainstrumentide ning vara, õiguste ja kohustiste ülekandmise tulemuslikkus. Kooskõlas kaitsemeetmetega peaksid sellised õigused sisaldama õigust kõrvaldada üle kantud instrumentidelt või varalt kolmandate isikute õigused ja õigust tagada lepingute täitmine ning näha ette üle antud vara ja omandiõiguse instrumentide

saajaga vastastikuste kokkulepete jätkuv kehtivus. Samas ei peaks see mõjutama töötajate õigust lõpetada tööleping. Samuti ei peaks see mõjutama poole õigust lõpetada leping kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoolega või konsolideerimisgrupi ettevõtjaga muul põhjusel kui maksejõuetuse ohus oleva keskse vastaspoole suhtes kriisilahendusmenetluse alustamine. Kriisilahendusametustel peaks olema ka lisaõigus nõuda, et allesjäänud keskne vastaspool, mis likvideeritakse tavalise maksejõuetusmenetluse käigus, osutaks teenuseid, mis on vajalikud, et võimaldada kesksel vastaspoolel, kellele vara, lepingud või omandiõiguse instrumendid ettevõtte võõrandamisega või sildasutusena toimiva keskse vastaspoole vahendi rakendamise raames üle kanti, tegeleda äritegevusega.

- (65) Kooskõlas harta artikliga 47 on asjaomastel isikutel õigus nõuetekohasele menetlusele ning tõhusale õiguskaitsevahendile neid mõjutavate meetmete vastu. Seepärast peaks kriisilahendusametuste tehtud otsust olema võimalik *sisulisel põhjusel, st kui otsus oli selle tegemise ajal siis kasutada olnud teavet arvestades meelevaldne ja põhjendamatult*, edasi kaevata.
- (66) Riiklike kriisilahendusametuste võetavad kriisilahenduse meetmed võivad eeldada majanduslikke hinnanguid ja ulatuslikku kaalutlusruumi. Riiklikud kriisilahendusametused omavad asjatundlikkust, mida on vaja kõnealuste hinnangute andmiseks ja kaalutlusruumi asjakohase kasutamise üle otsuse tegemiseks. Seetõttu on oluline tagada see, et liikmesriikide kohtud tugineksid asjaomaseid kriisiohjemeetmeid läbi vaadates riiklike kriisilahendusametuste tehtud majanduslikele hinnangutele.
- (67) Et hõlmata äärmiselt kiireloomulisi olukordi ning kuna kriisilahendusametuste otsuse peatamine võib takistada kriitiliste funktsioonide täitmise jätkumist, on vaja ette näha, et kaebuse või apellatsiooni esitamine ei tohiks automaatselt peatada vaidlustatud otsuse mõju ning kriisilahendusametuste otsus peaks kuuluma viivitamata täitmisele.
- (68) Lisaks, kui see on vajalik selleks, et kaitsta kolmandaid isikuid, kes on heas usus omandanud kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole vara, lepinguid, õigusi ja kohustisi, kuna ametiasutus on kasutanud kriisilahendusõigusi, ning selleks et tagada finantsturgude stabiilsus, ei tohiks kaebeõigus mõjutada hiljem tühistatavale otsusele järgnenud haldustoiminguid või tehinguid. Niisugustel juhtudel peaksid ebaõige otsuse puhul kohaldatavad õiguskaitsevahendid seepärast piirduma sellise kahju hüvitamisega, mida kandsid kannatanud.

- (69) Võttes arvesse, et kriisilahenduse meetmeid võib liikmesriigis ja liidus avalduvatest tõsistest riskidest finantsstabiilsusele olla vaja võtta viivitamata, peaks riigisisese õiguse kohaselt kriisiohjemeetme eelneva kohtuliku heakskiidu taotlemise ja selle taotluse kohtuliku arutamise menetlus toimuma kiiresti. See ei piira huvitatud isikute võimalikku huvi taotleda kohtult otsuse täitmise peatamist piiratud aja jooksul pärast seda, kui kriisilahendusamet on rakendanud kriisiohjemeedet.
- (70) Tõhusa kriisilahenduse ja kohtualluvuse konfliktide vältimise huvides on, et maksejõuetuse ohus oleva keskse vastaspoole suhtes ei algatataks ega jätkataks tavalist maksejõuetusmenetlust, kui kriisilahendusamet on rakendamas oma kriisilahendusõigusi või kasutamas kriisilahenduse vahendeid, välja arvatud kriisilahendusameti algatusel või selle nõusolekul. Samuti on kasulik ja vajalik teatavad lepingulised kohustused lühikeseks ajaks peatada, nii et kriisilahendusamet oleks aega kriisilahenduse vahendeid tegelikkuses rakendada. Seda ei tohiks siiski kohaldada maksejõuetuse ohus keskse vastaspoole kohustuste suhtes, mis on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/26/EÜ²³ alusel määratud süsteemidega, *sh* muude kesksete vastaspoolte ja keskpankadega. Direktiiviga 98/26/EÜ vähendatakse makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides osalemisega seostatavat riski, eelkõige vähendades häireid sellise süsteemi osalise maksejõuetuse korral. Et tagada kõnealuse kaitse asjakohane kohaldamine kriisiolukorras ning ühtlasi hoida makse- ja väärtpaberisüsteemide korraldajate ja muude turuosaliste asjakohast kindlustunnet, ei tohiks kriisiennetusmeedet ega kriisilahenduse meetet iseenesest käsitada maksejõuetusmenetlusena direktiivi 98/26/EÜ tähenduses, kui lepingukohaseid sisulisi kohustusi täidetakse jätkuvalt. Ent see ei tohiks mõjutada direktiivi 98/26/EÜ alusel määratud süsteemi toimimist ega õigust direktiiviga 98/26/EÜ tagatud tagatisele.
- (71) Tagamaks, et kriisilahendusametitel, kui nad kannavad vara ja kohustised üle eraõiguslikule omandajale või sildasutusena toimivale kesksele vastaspoolele, oleks piisavalt aega, et teha kindlaks lepingud, mis tuleks üle kanda, võiks olla asjakohane kehtestada proportsionaalsed kitsendused vastaspoolte õigustele viia finantslepingud lõpule, kiirendada nende täitmist või lõpetada need muul viisil enne, kui ülekandmine on sooritatud. Selline kitsendus oleks vajalik, võimaldamaks ametiasutustel saada tõene pilt maksejõuetu keskse vastaspoole bilansist, ilma et selles peegelduksid väärtuste ja mahtude muutused, mis kaasneksid lepingute lõpetamise õiguse arvuka

kasutamiseks. Et sekkuda vastaspoolte lepingulistesse õigustesse nii minimaalselt kui võimalik, peaks lepingu lõpetamise õiguse kitsendamine kehtima ainult seoses kriisiennetusmeetme või kriisilahenduse meetmega, sealhulgas niisuguse meetme kohaldamisega vahetult seotud mis tahes sündmuse esinemise korral, ning alles peaks jääma õigus lõpetada leping mõne muu rikkumise tõttu, sealhulgas makse mittesooritamise või võimendustagatise mittesaavutamise tõttu.

- (72) Et säilitada õiguspärased kapitalituru kokkulepped, juhul kui mõned, kuid mitte kõik maksejõuetu keskse vastaspoole varad, lepingud, õigused või kohustised üle kantakse, on asjakohane kehtestada kaitsemeetmed, et takistada asjakohasel juhul seotud kohustiste, õiguste ja lepingute üksteisest eraldamist. Selline piirang teatud käitumisele omavahel seotud lepingute ja asjaomase tagatise suhtes peaks samuti hõlmama ühe vastaspoolega sõlmitud lepinguid, mis on kaetud tagatiskokkulepetega, omandiõiguse üleminekul põhinevate finantstagatiskokkulepetega, tasaarvestuskokkulepetega, lepingu lõpuleviimisel tehtava tasaarvestuse kokkulepetega (set-off) ning struktureeritud finantskokkulepetega. Kui kohaldatakse kaitsemeetmeid, peaksid kriisilahendusametid püüdma kanda kõik kaitstud kokkulepetega hõlmatud seotud lepingud üle või jätta need kõik järelejäänud maksejõuetule keskele vastaspoolele. Need kaitsemeetmed peaksid tagama, et direktiivi 2013/36/EL kohaldamisel avaldaks see võimalikult vähe mõju tasaarvestuskokkulepetega kaetud riskipositsioonide käsitlemisele regulatiivse kapitalina.
- (73) ELis asuvad kesksed vastaspoolel osutavad teenuseid kliirivatele liikmetele ja klientidele kolmandates riikides ning kolmandate riikide kesksed vastaspoolel osutavad teenuseid ELis asuvatele kliirivatele liikmetele ja klientidele. Rahvusvaheliselt tegutsevate kesksete vastaspoolte tulemuslikuks kriisilahenduseks on vajalik koostöö liikmesriikide ja kolmandate riikide ametiasutuste vahel. Sel eesmärgil peaks ESMA esitama suunised kolmandate riikide ametiasutustega sõlmitavate koostöökokkulepete asjakohase sisu kohta. Sellised koostöökokkulepped peaksid tagama tõhusa kavandamise, otsuste vastuvõtmise ja koordineerimise seoses rahvusvaheliselt tegutsevate kesksete vastaspooltega. Riiklikud kriisilahendusametid peaksid teatud juhtudel tunnustama kolmandate riikide kriisilahendusmenetlusi ja tagama nende täitmise. Samuti tuleks koostööd teha liidu või kolmanda riigi kesksete vastaspoolte tütarettevõtjate ning nende kliirivate liikmete ja klientidega.

- (74) Et tagada järjepidev ühtlustamine ja turuosaliste piisav kaitse kogu liidus, peaks komisjon delegeeritud õigusaktidega vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 290 ning kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14 võtma vastu ESMA koostatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, millega täpsustatakse kriisilahenduse kolleegiumide toimimisega seotud kirjaliku korra sisu ja menetlused, kriisilahenduse kavade sisu ja hindamiste läbiviimisega seotud elemendid.
- (75) Komisjonil peaks olema võimalus peatada kõik määruse (EL) nr 648/2012 artikli 5 kohased kliirimiskohustused seoses konkreetsete kriisilahendusmenetluses keskse vastaspoole kliiritavate börsiväliste tuletisinstrumentide liikidega, kui kriisilahendusmenetluses keskse vastaspoole kriisilahendusasutus või kriisilahendusmenetluses keskse vastaspoole kliiriva liikme pädev asutus on esitanud selleks taotluse ja pärast ESMAlt mittesiduva arvamuse saamist. Peatamisotsus tuleks teha ainult juhul, kui see on vajalik finantsstabiilsuse ja turu usalduse säilitamiseks, ennekõike selleks, et vältida negatiivset ülekanduvat mõju ning vastaspoolte ja investorite ulatuslikke ja ebakindlaid riskipositsioone keskse vastaspoole suhtes. Sellise otsuse vastuvõtmiseks peaks komisjon seoses nende börsiväliste tuletisinstrumentidega, mille kliirimise peatamist taotletakse, arvestama kriisilahenduse eesmärgi ja määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud kriteeriume, millega kehtestatakse börsiväliste tuletisinstrumentide kliirimise kohustus. Peatamine peaks olema ajutine ja seda peaks olema võimalik pikendada. Samuti tuleks suurendada määruse (EL) nr 648/2012 artikli 28 kohase keskse vastaspoole riskikomitee rolli, et õhutada keskset vastaspoolt juhtima oma riske ettevaatlikult ja suurendama oma vastupidavust. Riskikomitee liikmetel peaks olema võimalus teavitada pädevat asutust sellest, kui keskne vastaspool ei järgi riskikomitee nõuandeid, ning kliirivate liikmete ja klientide esindajatel peaks olema võimalus kasutada esitatud teavet, et jälgida kooskõlas konfidentsiaalsustagatistega oma riskipositsioone keskse vastaspoole suhtes. Lõpuks peaks kesksete vastaspoolte kriisilahendusasutustel olema juurdepääs kogu vajalikule teabele kauplemisteabehoidlates. Seega tuleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja määrust (EL) 2365/2015¹ vastavalt muuta.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/2365, mis käsitleb väärtipaberite kaudu finantseerimise tehingute ja uuesti kasutamise läbipaistvust ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 337, 23.12.2015, lk 1).

- (76) Et tagada kesksete vastaspoolte kriisilahendusasutuste esindatus kõigil asjakohastel foorumitel ning et tagada ESMA-le vajalik oskusteave kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahendusega seotud ülesannete täitmiseks, tuleks määrust (EL) nr 1095/2010 muuta, et kaasata kesksete vastaspoolte riiklikud kriisilahendusasutused pädevate asutuste määratlusse, mis on kõnealuses määruses esitatud.
- (77) Et valmistada ette ESMA otsused seoses talle antud ülesannetega, mis hõlmavad eel-ja järelhindamise ning kriisilahenduse kolleegiumide ja kavadega seotud tehniliste standardite eelnõude ning kriisilahenduse tingimusi ja siduvat vahendamist käsitlevate suuniste väljatöötamist, ning et tagada Euroopa Pangandusjärelevalve ja selle liikmete igakülgne kaasamine nende otsuste ettevalmistamisse, peaks ESMA looma asutusesisese kriisilahenduskomitee ning kutsuma seal vaateajatena osalema asjaomased Euroopa Pangandusjärelevalve määruse kohased pädevad asutused.
- (78) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja eelkõige hartas tunnustatud õigusi, vabadusi ja põhimõtteid, eelkõige õigust omandile, õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele ning õigust kaitsele.
- (79) Tehes otsuseid või võttes meetmeid käesoleva määruse alusel, peaksid pädevad asutused ja kriisilahendusasutused alati võtma nõuetekohaselt arvesse oma otsuste ja meetmete mõju teiste *jurisdiktsioonide* finantsstabiilsusele ja majanduslikule olukorrale ning peaksid kaaluma iga kliiriva liikme olulisust selle *jurisdiktsiooni* finantssektori ja majanduse jaoks, kus kõnealune kliiriv liige on asutatud.
- (80) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt ühtlustada kesksete vastaspoolte kriisilahenduse eeskirju ja protsesse, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda keskse vastaspoolte maksejõuetuse mõju liidus tervikuna silmas pidades paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (81) Et vältida vastuolusid kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahendusega seonduvate sätete ning krediidasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamist ja kriisilahendust reguleeriva õigusraamistiku vahel, on asjakohane lükata käesoleva määruse kohaldamine edasi kuupäevani, mil liikmesriigid

peavad hakkama kohaldama meetmeid, mis on vajalikud, et võtta üle [*Väljaannete talitus: palun sisestada selle direktiivi viide, millega muudetakse direktiivi 2014/59/EL*].

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

REGULEERIMISESE JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse määruse (EL) nr 648/2012 kohase tegevusloa saanud kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse eeskirjad ja kord ning eeskirjad kokkulepete kohta kolmandate riikidega kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse valdkonnas.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „keskne vastaspool“ – määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 1 määratletud keskne vastaspool;
- 2) „kriisilahenduse kolleegium“ – vastavalt artiklile 4 loodud kolleegium;
- 3) „kriisilahendusasutus“ – artikli 3 kohaselt määratud ametiasutus;
- 4) „kriisilahenduse vahend“ – artikli 27 lõikes 1 osutatud kriisilahenduse vahend;
- 5) „kriisilahendusõigus“ – artiklis 48 osutatud õigus;
- 6) „kriisilahenduse eesmärgid“ – artiklis 21 sätestatud kriisilahenduse eesmärgid;

- 7) „pädev asutus“ – määruse (EL) nr 648/2012 artikli 22 kohaselt määratud ametiasutus;
- 7 a) *„makseviivituse juht“ – stsenaarium, mille puhul üks või mitu kliirivat liiget ei täida finantskohustusi, mis neil keskse vastaspoole vastu on;*
- 7 b) *„muu kui makseviivituse juht“ – stsenaarium, mille puhul tekib kesksel vastaspoolel kahju muul põhjusel kui kliiriva liikme makseviivituse tõttu, näiteks äritegevuse, väärtpaberite hoidmise, investeerimise või õiguslase ebaõnnestumise või süsteemi puuduliku toimimise tõttu või pettuse tõttu, sh küberünnakute tagajärjel tekkinud tõrgete tõttu või katmata likviidsuspuudujäägi tõttu;*
- 8) „kriisilahenduse kava“ – keskse vastaspoole jaoks artikli 13 kohaselt koostatud kriisilahenduse kava;
- 9) „kriisilahenduse meede“ – kriisilahenduse vahendi kohaldamine või ühe või enama kriisilahendusõiguse kasutamine, *kui artiklis 22 sätestatud kriisilahenduse tingimused on täidetud;*
- 10) „kliiriv liige“ – määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 14 määratletud kliiriv liige;
- 11) „emaettevõtja“ – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 15 alapunktis a määratletud emaettevõtja;
- 12) „kolmanda riigi keskne vastaspool“ – keskne vastaspool, mille peakontor on asutatud kolmandas riigis;
- 13) „tasaarvestuskokkulepe (set-off)“ – kokkulepe, mille puhul võib kaks või enam nõuet või kohustust kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole ja vastaspoole vahel üksteisega tasaarvestada;
- 14) „finantsturutaristu“ – keskne vastaspool, väärtpaberite keskdepositoorium, kauplemisteabehoidla, maksesüsteem või muu süsteem, mille liikmesriik on määratlenud ja määranud vastavalt direktiivi 98/26/EÜ artikli 2 punktile a;
- 15) „klient“ – määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 15 määratletud klient;

- 15 a) „*muu süsteemselt oluline ettevõtja*“ – *muu süsteemselt oluline ettevõtja, nagu on osutatud direktiivi 2013/36/EÜ artikli 131 lõikes 3;*
- 16) „*koostalitlev* keskne vastaspool“ – keskne vastaspool, *kes* on *sõlminud koostalitluskokkulepe* vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 V jaotisele;
-
- 18) „finantsseisundi taastamise kava“ – artikli 9 kohaselt keskse vastaspoole koostatav ja hallatav finantsseisundi taastamise kava;
- 19) „juhtorgan“ – juhatus, nõukogu või mõlemad, mis on moodustatud vastavalt riigisisesele äriühinguõigusele kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 artikli 27 lõikega 2;
- 20) „*järelevalvekolleegium*“ – määruse (EL) nr 648/2012 artikli 18 lõikes 1 osutatud kolleegium, *milles osaleb Ühtne Kriisilahendusnõukogu;*
- 21) „kapital“ – kapital, *nagu on määratletud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 25;*
- 22) „kaskaadi põhimõte“ – kaskaadi põhimõte kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 artikliga 45;
- 23) „kriitilised funktsioonid“ – tegevused, teenused või toimingud, mida pakutakse või tehakse keskse vastaspoole välistele kolmandatele isikutele, mille seiskumine toob ühes või enamas liikmesriigis tõenäoliselt kaasa reaalmajanduse jaoks oluliste teenuste osutamise katkemise või häirib tõenäoliselt finantsstabiilsust keskse vastaspoole või konsolideerimisgrupi suuruse, turuosa, välise ja sisemise seotuse, keerukuse või piiriülese tegevuse tõttu, pidades eelkõige silmas kõnealuste tegevuste, teenuste või toimingute asendatavust;
- 24) „konsolideerimisgrupp“ – *konsolideerimisgrupp, nagu on määratletud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 16;*

- 25) „seotud finantsturutaristu“ – *koostalitlev* keskne vastaspool või muu finantsturutaristu *või keskne vastaspool*, millega kesksel vastaspoolel on lepingupõhised kokkulepped;
- 26) „**■** avaliku sektori finantstoetus“ – riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses või mis tahes muu riigiüleasel tasandil pakutav avaliku sektori finantstoetus, mis oleks riigiabi, kui seda pakutaks riigi tasandil, mida antakse keskse vastaspoole või konsolideerimisgrupi, millesse keskne vastaspool kuulub, elujõulisuse, likviidsuse või maksevõimelisuse säilitamiseks või taastamiseks;
- 27) „finantslepingud“ – direktiivi 2014/59/EL artikli 2 lõike 1 punktis 100 määratletud lepingud ja kokkulepped;
- 28) „tavaline maksejõuetusmenetlus“ – maksejõuetusmenetlus võlgniku kõigi võlakohustuste suhtes, mille käigus võlgnik kaotab täielikult või osaliselt oma vara käsutamise õiguse ja määratakse likvideerija või haldur ning mida tavaliselt rakendatakse kesksete vastaspoolte suhtes vastavalt riigisisesele õigusele, mis on kehtestatud konkreetselt nende üksuste suhtes või on üldiselt kohaldatav mis tahes juriidilise või füüsilise isiku suhtes;
- 29) „omandiõiguse instrumendid“ – aktsiad, osad, osakud, muud omandiõigust tõendavad instrumendid või instrumendid, mis on konverteeritavad aktsiateks, osadeks, osakuteks või muudeks omandiõiguse instrumentideks või annavad õiguse omandada aktsiaid, osi, osakuid või muid omandiõiguse instrumente, ning instrumendid, mis väljendavad osalust aktsiates, osades, osakutes või muudes omandiõiguse instrumentides;
- 30) „makrotasandi usaldatavusjärelevalvet teostav määratud riiklik asutus“ – asutus, mille ülesanne on teostada makrotasandi poliitikat, millele on osutatud Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu riiklike asutuste makrotasandi pädevusi käsitleva 22. detsembri 2011. aasta soovitusel ESRB/2011/3 soovitusel B1;
- 31) „tagatisfond“ – keskse vastaspoole valduses olev tagatisfond kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 artikliga 42;

- 32) „eelrahastatud vahendid“ – vahendid, mis on asjaomase juriidilise isiku valduses ja tema käsutuses;
- 33) „kõrgem juhtkond“ – isik või isikud, kes tegelikult juhivad keskse vastaspoole tegevust ning juhtorgani juhtiv liige või juhtivad liikmed;
- 34) „kauplemisteabehoidla“ – kauplemisteabehoidla määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punkti 2 või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/2365¹ artikli 3 punkti 1 tähenduses;
- 35) „liidu riigiabi raamistik“ – Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitega 107, 108 ja 109 kehtestatud ning ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 4 või artikli 109 alusel vastu võetud määrustega ja kõigi muude liidu aktidega, sealhulgas suuniste, teatiste ja teadetega loodud raamistik;
- 36) „võlainstrumendid“ – võlakirjad ja muud liiki vabalt võõrandatavad tagamata võlainstrumendid, finantsinstrumendid, mille alusel tekib võlg või tunnustatakse võla olemasolu, ning finantsinstrumendid, mis annavad õiguse võlaväärtpaberite omandamiseks;
- 37) „kriisilahenduse korral sissenõutavad rahalised maksed“ – kriisilahendusametuse koostöös artikliga 31 oleval seadusjärgsel volitusel põhinev nõue kliirivatele liikmetele anda kesksele vastaspoolele rahalisi vahendeid, mis lisanduvad eelrahastatud vahenditele, ***nagu on sätestatud ka keskse vastaspoole tegevuseeskirjades***;
- 38) „***finantsseisundi taastamisel*** sissenõutavad rahalised maksed“ – keskse vastaspoole tegevuseeskirjades sätestatud lepingupõhistel kokkulepetel põhinevad nõuded kliirivatele liikmetele anda kesksele vastaspoolele rahalisi vahendeid, mis lisanduvad eelrahastatud vahenditele;
- 39) „ülekanemisõigused“ – artikli 48 lõike 1 punktis c või d sätestatud õigus kanda aktsiad või muud omandiõiguse instrumendid, võlainstrumendid, varad, õigused,

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/2365, mis käsitleb väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja uuesti kasutamise läbipaistvust ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 337, 23.12.2015, lk 1).

kohustused või kohustised või nende mis tahes kombinatsioon üle kriisilahendusmenetluses olevalt keskselt vastaspoolelt saajale;

- 40) „tuletisinstrument“ – tuletisinstrument määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 lõike 5 tähenduses;
- 41) „tasaarvestuskokkulepe (netting)“ – kokkulepe, mille puhul mitu nõuet või kohustust saab konverteerida üheks netonõudeks, sealhulgas lõpetamisel toimuv tasaarvestus, mille puhul (mis tahes viisil määratletud) täitmist tingiva juhtumi toimumisel poolte kohustusi kiirendatakse, nii et need kuuluvad kohesele täitmisele, või need lõpetatakse, ning kummalgi juhul konverteeritakse kohustused üheks netonõudeks või asendatakse ühe netonõudega; mõiste hõlmab lõpetamisel toimuvat tasaarvestust käsitlevaid sätteid, nagu on määratletud direktiivi 2002/47/EÜ¹ artikli 2 lõike 1 punkti n alapunktis i, ja tasaarvestust, nagu on määratletud direktiivi 98/26/EÜ artikli 2 punktis k;
- 42) „kriisiennetusmeede“ – keskselt vastaspoolelt tema finantsseisundi taastamise kavas sisalduvate puuduste kõrvaldamise nõudmise õiguse kasutamine artikli 10 lõigete 8 ja 9 alusel, kriisilahenduskõlblikkust pärssivate takistustega tegelemise või nende kõrvaldamise õiguste kasutamine artikli 17 alusel või varajase sekkumise meetme võtmine artikli 19 alusel;
- 43) „lõpetamisõigus“ – õigus leping lõpetada, õigus nõuda kohustuste täitmise kiirendamist või lõpuleviimist või nende mahakandmist või tasaarvestamist või mis tahes sarnane säte, mis näeb ette lepingupoole kohustuse edasilükkamise, muutmise või kustutamise, või säte, mis takistab tekkimast sellist lepingust tulenevat kohustust, mis muul juhul tekiks;
- 44) „omandiõiguse üleminekul põhinev finantstagatiskokkulepe“ – direktiivi 2002/47/EÜ artikli 2 lõike 1 punktis b määratletud omandiõiguse üleminekul põhinev finantstagatiskokkulepe;

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/47/EÜ finantstagatiskokkulepete kohta (EÜT L 168, 27.6.2002, lk 43).

- 45) „pandikiri“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/65/EÜ¹ artikli 52 lõikes 4 osutatud instrument;
- 46) „kolmanda riigi kriisilahendusmenetlus“ – kolmanda riigi seaduste kohane meede kolmanda riigi keskse vastaspoole maksejõuetuse haldamiseks, mis on eesmärkide ja eeldatavate tulemuste poolest võrreldav käesoleva määruse kohaste kriisilahenduse meetmetega;
- 47) „asjaomased riiklikud asutused“ – käesoleva määruse kohaselt või vastavalt direktiivi 2014/59/EL artiklile 3 määratud kriisilahendusasutused, pädevad asutused või pädevad ministriumid või liikmesriikide muud asutused, kellel on õigused seoses nende jurisdiktsioonis kliirimisteenuseid osutavate kolmandate riikide kesksete vastaspoolte varade, õiguste, kohustuste või kohustistega;
- 48) „asjaomane kolmanda riigi asutus“ – kolmanda riigi asutus, mis vastutab selliste ülesannete täitmise eest, mis on võrreldavad kriisilahendusasutuste või pädevate asutuste ülesannetega vastavalt käesolevale määrusele.

II JAOTIS

ASUTUSED, KRIISILAHENDUSE KOLLEEGIUM JA MENETLUSED

I JAGU

KRIISILAHENDUSASUTUSED, KRIISILAHENDUSE KOLLEEGIUMID JA EUROOPA JÄRELEVALVEASUTUSTE OSALUS

Artikkel 3

Kriisilahendusasutuste ja pädevate ministriumide määramine

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

1. ***Liikmesriigid, kus on asutatud keskseid vastaspooli, peavad määrama ning liikmesriigid, kus ei ole asutatud ühtegi vastaspooli, võivad määrata kriisilahendusasutuse***, kellel on õigus ***kohaldada*** kriisilahenduse vahendeid ja teostada käesolevas määruses sätestatud kriisilahendusõigusi.

Kriisilahendusasutusteks on liikmesriigi keskpangad, pädevad ministeeriumid, muud avalik-õiguslikud haldusasutused või muud asutused, millele on antud avaliku halduse pädevus.

2. Kriisilahendusasutusel peavad olema vajalikud teadmised, ressursid ja tegevussuutlikkus kriisilahenduse meetmete võtmiseks ning oma õiguste kasutamiseks sellise kiiruse ja paindlikkusega, nagu on vajalik kriisilahenduse eesmärkide saavutamiseks.
3. Kui lõike 1 kohaselt määratud kriisilahendusasutusele on antud muid ülesandeid, ***tuleb tagada, et see kriisilahendusasutus on oma tegevuses tõepoolest sõltumatu, seahulgas on tal eraldi töötajad, aruandlusahelad ja otsustamisprotsess, ning eelkõige peab ta olema sõltumatu määruse (EL) nr 648/2012 artikli 22 alusel määratud pädevast asutusest ning nimetatud määruse artikli 18 lõike 2 punktis c osutatud kliirivate liikmete pädevatest asutustest ja kriisilahendusasutustest***, ning ***tuleb kehtestada vajalik kord***, millega hoida ära huvide konfliktid käesoleva määruse kohaselt kriisilahendusasutusele antud ülesannete täitmise ja kõigi muude sellisele asutusele antud ülesannete täitmise vahel, ***ning seda korda tuleb ESMA-le rahuldaval viisil tõendada***.

Esimeses lõigus esitatud nõuded ei tähenda seda, et mitmest asutusest koosneva organisatsiooni kõrgeimal tasandil ei võiks aruandlusahelad ühtida või et töötajaid ei võiks eelnevalt kindlaksmääratud tingimustel lähetada ajutise suure töökoormuse leevendamiseks ühest asutusest teise.

4. **■** Kriisilahendusasutus võtab vastu ja avalikustab sise-eeskirjad, millega tagatakse esimeses lõigus osutatud struktuurne eraldamine, mis hõlmavad ametisaladuse hoidmise eeskirju ja eri funktsionaalsete valdkondade vahelise teabevahetuse eeskirju.

5. Iga liikmesriik määrab ühe ministeeriumi, mis vastutab käesoleva määruse alusel pädevale ministeeriumile usaldatud funktsioonide täitmise eest.
6. **Kriisilahendusasutus** teavitab [ ] pädevat ministeeriumit **aegsasti** käesoleva määruse kohaselt tehtud otsustest.
7. Kui lõikes 6 osutatud otsustel on otsene eelarvemõju [ ], peab kriisilahendusasutus [ ] saama **õigusaktides sätestatud vajaliku** heakskiidu [ ] .
8. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevat (edaspidi „ESMA“) lõike 1 kohaselt määratud kriisilahendusasutustest.
9. [ ]
10. ESMA avaldab lõike 8 kohaselt teada antud kriisilahendusasutuste ja kontaktasutuste nimekirja.

Artikkel 4

Kriisilahenduse kolleegiumid

1. Keskse vastaspoole kriisilahendusasutus loob artiklites 13, 16 ja 17 osutatud ülesannete täimiseks ning kolmandate riikide kriisilahendusasutustega tehtava koostöö ja kooskõlastamise tagamiseks kriisilahenduse kolleegiumi, mida ta eesistujana juhib.
Kriisilahenduse kolleegiumid kehtestavad kriisilahendusasutuste ja muude asjaomaste asutuste jaoks raamistiku järgmiste ülesannete täitmiseks:
  - a) teabe vahetamine kriisilahenduse kavade väljatöötamiseks, **keskse vastaspoole ja selle osaliste seotuse hindamiseks koos muude asjaomaste keskpankadega**, ettevalmistavate ja ennetavate meetmete rakendamiseks ning kriisilahenduseks;
  - b) kriisilahenduse kavade **hindamine** artikli 13 kohaselt;
  - c) kesksete vastaspoolte kriisilahenduskõlblikkuse hindamine artikli 16 kohaselt;
  - d) kesksete vastaspoolte kriisilahenduskõlblikkust pärssivate takistuste tuvastamine, nendega tegelemine ja nende kõrvaldamine artikli 17 kohaselt;

e) kriisilahenduse strateegiatest ja skeemidest avalikkuse teavitamise koordineerimine;

e a) kliirivate liikmete finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade vahetamine ning võimaliku mõju ja keskse vastaspoolega seotuse hindamine.

2. Kriisilahenduse kolleegiumisse kuuluvad järgmised asutused:

a) keskse vastaspoole kriisilahendusasutus;

b) keskse vastaspoole pädev asutus;

c) määruse (EL) nr 648/2012 artikli 18 lõike 2 punktis c osutatud kliirivate liikmete pädevad asutused ja kriisilahendusasutused;

d) määruse (EL) nr 648/2012 artikli 18 lõike 2 punktis d osutatud pädevad asutused;

e) määruse (EL) nr 648/2012 artikli 18 lõike 2 punktis e osutatud kesksete vastaspoolte pädevad asutused ja kriisilahendusasutused;

f) määruse (EL) nr 648/2012 artikli 18 lõike 2 punktis f osutatud pädevad asutused;

g) määruse (EL) nr 648/2012 artikli 18 lõike 2 punktis g osutatud EKPSi liikmed;

h) määruse (EL) nr 648/2012 artikli 18 lõike 2 punktis h osutatud *emitentidest* keskpangad;

i) emaettevõtja pädev asutus, kui kohaldatakse artikli 11 lõiget 1;

i a) pädevad asutused, kes teevad järelevalvet direktiivi 2013/36/EÜ artikli 131 lõikes 3 osutatud muude süsteemselt oluliste ettevõtjate üle;

j) pädev ministerium, kui pädev ministerium ei ole punktis a osutatud kriisilahendusasutus;

k) ESMA;

l) Euroopa Pangandusjärelevalve (edaspidi „EBA“).

3. ESMA-l, EBA-l *ega pädevatel asutustel, kes teostavad järelevalvet muude süsteemselt oluliste ettevõtjate üle*, ei ole kriisilahenduse kolleegiumides hääleõigust.
4. Kriisilahenduse kolleegiumis võidakse kutsuda vaatlejatena osalema kolmandates riikides asutatud kliirivate liikmete pädevad ja kriisilahendusasutused ning kolmandate riikide nende kesksete vastaspoolte pädevad ja kriisilahendusasutused, kellega keskne vastaspool on sõlminud koostalitluskokkulepped. Nende osalemise tingimuseks on, et kõnealuste asutuste suhtes kohaldatakse konfidentsiaalsusnõudeid, mis on *kriisilahenduse* kolleegiumi eesistuja hinnangul samaväärsed artiklis 71 sätestatud nõuetega.

Kolmandate riikide asutuste osalemine kriisilahenduse kolleegiumis *võib piirduda* aruteludega *valitud* piiriülese jõustamise tagamise küsimustes, *mis võib muu hulgas olla seotud* järgmisega:

- a) kriisilahenduse meetmete tõhus ja kooskõlastatud jõustamine, eelkõige kooskõlas artiklitega 53 ja 75;
- b) selliste võimalike tõhusat kriisilahendust pärssivate takistuste kindlakstegemine ja kõrvaldamine, mis võivad tuleneda tagatis- ja tasaarvestuskokkuleppeid (*netting* ja *set-off*) reguleerivatest lahknevatest õigusaktidest ning erinevatest finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigustest või strateegiatest;
- c) uute litsentsimise, tunnustamise või tegevusloa saamisega seonduvate nõuete vajaduste kindlakstegemine ja koordineerimine, võttes arvesse vajadust kriisilahenduse meetmete õigeaegseks rakendamiseks;
- d) keskse vastaspoolte kriisilahenduse algatamisest mõjutatud asjaomaste varaklasside puhul kõikide kliirimiskohustuste võimalik peatamine vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artiklile 6a või mis tahes samaväärsele sättele asjaomase kolmanda riigi õiguses;
- e) erinevate ajavööndite võimalik mõju kohaldatavale tööpäeva lõpule seoses kauplemise lõpetamisega.

5. Kriisilahenduse kolleegiumi eesistuja vastutab järgmiste ülesannete täitmise eest:
- a) pärast teiste kriisilahenduse kolleegiumi liikmetega konsulteerimist kriisilahenduse kolleegiumi toimimisega seotud kirjaliku korra ja kirjalike menetluste kehtestamine;
  - b) kogu kriisilahenduse kolleegiumi tegevuse koordineerimine;
  - c) kriisilahenduse kolleegiumi koosolekute kokkukutsumine ja juhatamine;
  - d) kõigi kriisilahenduse kolleegiumi liikmete eelnev täielik teavitamine kõnealuste koosolekute korraldamisest, peamistest arutatavatest küsimustest ja aspektidest, mida tuleb aruteludega seoses arvesse võtta;
  - e) otsuste tegemine selle kohta, kas ja millised kolmandate riikide asutused kutsutakse kooskõlas lõikega 4 kriisilahenduse kolleegiumi konkreetsetele koosolekutele;
  - f) kriisilahenduse kolleegiumi liikmete vahelise õigeaegse asjaomase teabe vahetamise koordineerimine;
  - g) kõigi kriisilahenduse kolleegiumi liikmete õigeaegne teavitamine kõnealuste koosolekute otsustest ja tulemustest;
- g a) selle tagamine, et kolleegiumi liikmed vahetaksid aegsasti kogu teavet, mida neil on käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmiseks vaja.***

6. Selleks et tagada kriisilahenduse kolleegiumide järjepidev ja ühetaoline toimimine kogu liidus, töötab ESMA välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega täpsustatakse lõikes 1 osutatud kriisilahenduse kolleegiumide toimimisega seotud kirjaliku korra sisu ja menetlusi.

Esimeses lõigus osutatud regulatiivsete standardite koostamisel võtab ESMA arvesse asjaomaseid sätteid komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 876/2013¹ ja komisjoni

---

¹ Komisjoni 28. mai 2013. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 876/2013, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 seoses kesksete vastaspoolte kolleegiumeid käsitlevate regulatiivsete tehniliste standarditega (ELT L 244, 13.9.2013, lk 19).

delegeeritud määruse (EL) –/2016¹ (millega täiendatakse direktiivi 2014/59/EL seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis on vastu võetud direktiivi 2014/59/EL artikli 88 lõike 7 alusel) VI peatüki 1. jaos.

ESMA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile [*Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva*].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu lõikes 6 osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 5

ESMA kriisilahenduskomitee

1. ESMA moodustab kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 41 kriisilahenduskomitee, kes valmistab ette käesoleva määruse kohaselt ESMA-le usaldatud otsused, välja arvatud need otsused, mis võetakse vastu käesoleva määruse artikli 12 kohaselt.

Kriisilahenduskomitee edendab **ühtlasi** kriisilahenduse kavade väljatöötamist ja koordineerimist ning töötab välja **strateegiad** makseraksustes kesksete vastaspoolte kriisilahenduseks.

2. Kriisilahenduskomiteesse kuuluvad käesoleva määruse artikli 3 lõike 1 kohaselt määratud asutused.

Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 lõike 2 punktides i ja iv osutatud asutused **ja muude süsteemselt oluliste ettevõtjate üle järelevalvet tegevad pädevad asutused** kutsutakse kriisilahenduskomitees osalema vaatlejatena.

---

¹ Komisjoni 23. märtsi 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) [.../...], millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks finantsseisundi taastamise kavade, kriisilahenduse kavade ja konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kavade sisu, miinimumkriteeriumid, mille alusel peab pädev asutus finantsseisundi taastamise kavu ja konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kavu hindama, konsolideerimisgrupi finantstoetuse andmise tingimused, sõltumatute hindajate suhtes kohaldatavad nõuded, allahindamise ja konverteerimise õiguse lepingukohane tunnustamine, teavitamisnõuete ja peatamisteate menetlused ja sisu ning kriisilahenduse kolleegiumide tegevus, C(2016) 1691 final [*Väljaannete talitus: palun sisestada delegeeritud määruse number*].

- 2 a. *ESMA hindab, kuidas liidu kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse korrad liidu finantsstabiilsusele kokku mõjuvad, tehes selleks kogu süsteemi hõlmavate võimalike stressiolukordade kohta korrapäraseid stressiteste ja kriisisimulatsioone. Oma ülesandeid täites tagab ESMA, et testide sagedus ja ülesehitus on vastavuses analüüsidega, mis iga keske vastaspoole kohta on tehtud vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 153/2013 XII peatükile, ning teeb tihedat koostööd määruse (EL) nr 648/2012 artikli 18 kohaselt asutatud järelevalvekolleegiumidega, Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga ja direktiivi 2013/36/EL artikli 4 kohaselt määratud pädevate asutustega, sealhulgas EKPga, kui see täidab ühtse järelevalvemehhanismi raames määrusest (EL) nr 1024/2013 tulenevaid ülesandeid, ja kõigi riigisiseste pädevate asutustega, kelle ülesanne on kesksete vastaspoolte üle järelevalvet teha. Kui põhjalike stressitestide tulemusel jõutakse järeldusele, et need korrad on millegi poolest puudulikud, peab (peavad) vastutav(ad) krediidiasutus(ed) või investeerimisühing(ud) puudused kõrvaldama ja esitama oma korrad kuue kuu jooksul pärast eelmisi stressiteste uuesti testimiseks.*
3. Käesoleva määruse kohaldamisel teeb ESMA määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 54, määruse (EL) nr 1094/2010 artikli 54 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 54 alusel asutatud Euroopa järelevalveasutuste ühiskomitee raames koostööd Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (edaspidi „EIOPA“) ning EBAGA.
4. Käesoleva määruse kohaldamisel tagab ESMA kriisilahenduskomitee ja teiste määruses (EL) nr 1095/2010 osutatud funktsioonide struktuurilise eraldatuse.

Artikkel 6

Asutuste koostöö

1. Pädevad asutused ja kriisilahendusasutused **ning ESMA** teevad kriisilahendusotsuste ettevalmistamisel, kavandamisel ja rakendamisel **võimalikult** tihedalt koostööd. **Eelkõige teevad kriisilahendusasutus ja muud asjaomased asutused, sealhulgas ESMA, direktiivi 2014/59/EL artikli 3 kohaselt määratud kriisilahendusasutused ning pädevad asutused ja seotud finantsturutaristu asutused, koostööd finantsseisundi taastamise menetluses ja teavitavad üksteist tulemuslikult, et kriisilahendusasutusel oleks võimalik õigel ajal tegutseda.**

2. Pädevad asutused ja kriisilahendusasutused teevad käesoleva määruse kohaldamisel ESMAga koostööd vastavalt määrusele (EL) nr 1095/2010.

Pädevad asutused ja kriisilahendusasutused edastavad ESMA-le viivitamata kogu teabe, mis on vajalik tema ülesannete täitmiseks vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 35.

II JAGU

OTSUSTE TEGEMINE JA MENETLUSED

Artikkel 7

Otsuste tegemise üldpõhimõtted

Pädevad asutused, kriisilahendusasutused ja ESMA võtavad käesoleva määruse kohaste otsuste tegemisel ja meetmete võtmisel arvesse kõiki järgmisi põhimõtteid ja aspekte:

- a) kõigi ühe konkreetse keskse vastaspoolega seonduvate otsuste või meetmete **tulemuslikkus ja** proportsionaalsus on tagatud ja seejuures on arvesse võetud vähemalt järgmisi tegureid:
- i) ***keskse vastaspoole omandistruktuur ning õiguslik ja organisatsiooniline struktuur, sh see, kas see kuulub suuremasse finantsturutaristute või muude finantsasutuste konsolideerimisgruppi;***
  - ii) keskse vastaspoole äritegevuse laad, ulatus ja keerukus;
  - iii) keskse vastaspoole kliiriva liikme staatuse ***struktuuri laad ja mitmekesisus, sh kliirivad liikmed, nende kliendid ja teised vastaspooled (kui nad on võimalik kohe hõlpsasti kindlaks teha), kellele need kliirivad liikmed ja nende kliendid osutavad selle keskse vastaspoole all kliirimisteenuseid;***
  - iv) keskse vastaspoole seotus muude finantsturutaristute ja muude finantsasutustega ning finantssüsteemiga üldiselt;
- v) ***a) kas keskne vastaspool kliirib börsiväliseid tuletislepinguid, mis kuuluvad nende börsiväliste tuletislepingute hulka, mille suhtes kohaldatakse vastavalt***

määruse (EL) nr 648/2012 artikli 5 lõikele 2 kliiringukohustust;

v b) kas on võimalik kasutada muid keskseid vastaspooli, kes võiksid kriitilisi funktsioone keskse vastaspoole asemel ise usaldusväärselt ja mõistlikult täita;

v i) artikli 19 lõikes 1 ja artikli 22 lõikes 2 osutatud rikkumiste tegelikud või potentsiaalsed tagajärjed;

b) varajase sekkumise või kriisilahenduse meetmete võtmisel peetakse kinni otsuste tegemise tõhususe ja kulude võimalikult väikestena hoidmise nõuetest, *et hoida ära avaliku sektori rahaliste vahendite kasutamine, ennetades samal ajal turuhäired;*

c) otsuseid tehakse ja meetmeid võetakse õigeaegselt ja vajaduse korral kiirkorras;

d) kriisilahendusasutused, pädevad asutused ja muud ametiasutused teevad üksteisega koostööd, et tagada kooskõlastatud ja tõhus otsuste tegemine ning meetmete võtmine;

e) iga liikmesriigi asjaomaste ametiasutuste ülesanded ja kohustused on selgelt kindlaks määratud;

f) võetakse arvesse nende liikmesriikide huve, kus keskne vastaspool teenuseid osutab ning kus asuvad tema kliirivad liikmed, nende kliendid ja ükskõik milline koostalitlev keskne vastaspool, ning eelkõige mis tahes otsuse tegemise või meetme võtmise või meetme võtmata jätmise konkreetset mõju kõnealuste liikmesriikide ja kogu liidu finantsstabiilsusele või eelarvevahenditele;

g) võetakse arvesse eesmärki tasakaalustada erinevate asjaomastes liikmesriikides asuvate *kesksete vastaspoolte* kliirivate *liikmete, nende klientide, laiemalt* võlausaldajate ja *sidusrühmade* huve ning hoida ära mõnedes liikmesriikides asuvate teatavate osaliste huvide ebaõiglast kahjustamist või ebaõiglast kaitsmist, sealhulgas liikmesriikidele ebaõiglase koormuse põhjustamist;

g a) kui see on vähegi võimalik, välditakse avaliku sektori finantstoetuse kasutamist, seda kasutatakse viimase võimalusena ja vastavalt artiklis 45 sätestatud tingimustele ning avaliku sektori finantstoetuse saamist ei eeldata;

- h) käesolevast määrusest tulenev kohustus konsulteerida ametiasutusega enne mis tahes otsuse tegemist või meetme võtmist tähendab vähemalt kohustust konsulteerida kavandatava otsuse või meetme nende elementide osas, millel on või tõenäoliselt on:
- i) mõju kliirivatele liikmetele, klientidele või seotud finantsturutaristutele;
  - ii) mõju selle liikmesriigi finantsstabiilsusele, kus on asutatud või kus asuvad kliirivad liikmed, kliendid või seotud finantsturutaristud;
- i) artiklis 13 osutatud kriisilahenduse kavadest peetakse kinni, välja arvatud juhul, kui kavadest kõrvalekaldumine on vajalik paremaks kriisilahenduse eesmärkide saavutamiseks;
- j) läbipaistvus on *asjaomaste asutuste jaoks* tagatud iga kord *kui võimalik ja eriti*, kui kavandataval otsusel või meetmel on tõenäoliselt mõju ■ finantsstabiilsusele või eelarvevahenditele, *ning muu jurisdiktsiooni või muude osaliste jaoks, kui seda peetakse võimalikuks*;
- k) nende vahel toimub võimalikult tihe koordineerimine ja koostöö, sealhulgas eesmärgiga vähendada kriisilahenduse kogukulusid;
- l) kõigis liikmesriikides ja kolmandates riikides, kus keskne vastaspool teenuseid osutab, leevendatakse mis tahes otsuse negatiivset majanduslikku ja sotsiaalset mõju, sealhulgas negatiivset mõju finantsstabiilsusele.

Artikkel 8

Teabevahetus

1. Kriisilahendusasutused, pädevad asutused *ja ESMA* esitavad omal algatusel või taotluse alusel üksteisele *aegsasti* kogu teabe, mis on vajalik neile käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks.
2. Kriisilahendusasutused avaldavad kolmanda riigi asutuselt saadud konfidentsiaalse teabe ainult juhul, kui see asutus on selleks eelnevalt oma kirjaliku nõusoleku andnud.

Kriisilahendusasutused esitavad pädevale ministriumile kogu teabe seoses otsuste

või meetmetega, mis nõuavad sellise ministeeriumi teavitamist, temaga konsulteerimist või temalt nõusoleku saamist.

III JAOTIS

VALMISTUMINE

I PEATÜKK

Finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavandamine

1. JAGU

FINANTSSEISUNDI TAASTAMISE KAVANDAMINE

Artikkel 9

Finantsseisundi taastamise kavad

1. Kesksete vastaspoolde koostavad ***põhjalikud ja tõhusad*** finantsseisundi taastamise kavad, milles nähakse ette meetmed, mis tuleb võtta, ***kui esineb makseviivituse juht või muu kui makseviivituse juht või mõlemad***, et kesksete vastaspoolte finantsseisund – kui see on oluliselt halvenenud või kui on olemas määrusest (EL) nr 648/2012 tulenevate usaldatavusnõuete rikkumise oht – ***ilma avaliku sektori finantstoetuseta taastada, et neil oleks võimalik kliirimisteenuste osutamist jätkata***, ning haldavad neid kavasid.
  - 1 a. ***Finantsseisundi taastamise kavas tuleb selgelt eristada – eraldi osade kaupa, kui see on võimalik – stsenaariume, mis põhinevad***
    - a) ***makseviivituse juhtudel;***
    - b) ***muu kui makseviivituse juhtudel.***

Finantsseisundi taastamise kavas peab olema kirjas, kuidas võtta punktide a ja b kohastes stsenaariumides ette nähtud meetmeid koos, kui mõlemad stsenaariumid saavad korraga teoks.
2. Finantsseisundi taastamise kava sisaldab ***keskse vastaspoole riskiprofiilil põhinevate*** näitajate raamistikku, mille alusel tehakse kindlaks olukord, kui tuleb võtta finantsseisundi taastamise kava kohaseid meetmeid, võttes arvesse eri stsenaariume.

Kõnealused näitajad võivad iseloomustada keskse vastaspoole finantsseisundit kas kvalitatiivselt või kvantitatiivselt.

Kesksed vastaspooled kehtestavad kõnealuste näitajate regulaarseks seireks asjakohase korra *ja seavad asjaomaste asutustega sisse tiheda koostöö. Kesksed vastaspooled annavad ESMA-le ja pädevatele asutustele seiretulemustest teada.*

2 a. *ESMA annab koostöös Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga hiljemalt ... [üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumist] kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 16 välja suunised, milles täpsustatakse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete näitajate minimaalset loetelu.*

3. *Kesksed vastaspooled lisavad oma tegevuseeskirjadesse sätteid, milles on välja toodud menetlused, mida nad peavad järgima, kui nad teevad finantsseisundi taastamise protsessi eesmärkide saavutamiseks ettepaneku*

a) võtta finantsseisundi taastamise kavas sätestatud meetmed hoolimata sellest, et asjaomased näitajad ei ole saavutatud, või

b) hoiduda finantsseisundi taastamise kavas sätestatud meetmete võtmisest hoolimata sellest, et asjaomased näitajad on saavutatud.

3 a. *Kõigi lõike 3 kohaselt võetavate meetmete jaoks on vaja pädeva asutuse heakskiitu.*

4. **█** Kui keskne vastaspool kavatseb käivitada oma finantsseisundi taastamise kava, teavitab ta pädevat asutust *ja ESMA*t tema poolt tuvastatud probleemide laadist ja ulatusest, kirjeldab kõiki nendega seotud asjaolusid ja loetleb kõik finantsseisundi taastamise meetmed või muud meetmed, mille ta kavatseb olukorra lahendamiseks võtta.

Kui pädev asutus leiab, et keskse vastaspoole kavandataval meetmel võib olla finantsüsteemile märkimisväärne negatiivne mõju, *et meede ei ole tõenäoliselt mõjus või võib kliirivate liikmete kliente mõjutada ebaproportsionaalselt*, võib ta keskselt vastaspoolelt *pärast ESMA teavitamist* nõuda sellise meetme võtmisest hoidumist.

5. Pädev asutus teavitab kriisilahendusasutust kiiresti kõigist lõike 4 esimese lõigu

kohaselt saadud teadetest ja pädeva asutuse kõigist sellele järgnevatest juhistest kooskõlas lõike 4 teise lõiguga.

Kui pädevat asutust on lõike 4 esimese lõigu kohaselt teavitatud, piirab ta nii ulatuslikult kui võimalik omakapitali või omakapitalina käsitatavate instrumentide hüvitamist, sh keskse vastaspoole dividendimakseid ja tagasioste, või keelab need, ilma et see tooks kaasa otsese makseviivituse, ja ta võib keelata või külmutada kõik direktiivi 2013/36/EL ja EBA suuniste EBA/GL/2015/22 kohased juhtkonna vabatahtlike pensionihüvitiste või lahkumishüvitiste muutuvtasude maksed või neid piirata.

6. Keskse vastaspoole *vaatavad* finantsseisundi taastamise *kavad läbi ja vajaduse korral* ajakohastavad *neid* vähemalt kord aastas ja *iga kord*, kui nende õiguslikus või organisatsioonilises struktuuris või äritegevuses või finantsolukorras toimub muudatus, mis võib kõnealuseid kavasid oluliselt mõjutada või muul viisil tingida vajaduse kavade muutmiseks. Pädevad asutused võivad nõuda, et kesksed vastaspoole ajakohastaksid oma finantsseisundi taastamise kavasid sagedamini.
7. Finantsseisundi taastamise kavades
  - a) *ei eeldata, et on võimalik saada või saadakse avaliku sektori finantstoetust, keskpanga erakorralist likviidsusabi või keskpanga likviidsusabi, mida antakse mittestandardse tagatise, tähtaja või intressimääraga;*
  - b) *võetakse arvesse kõigi kavast tõenäoliselt mõjutatud sidusrühmade otseseid ja ka kaudseid huve, eriti seoses kliirivate liikmete ja nende klientidega, ning*
  - c) *veendutakse, et kliirivate liikmete riskipositsioonid keskses vastaspooles ei ole piiramatud.*
- 7 a. *Finantsseisundi taastamise vahenditega peab olema võimalik*
  - a) *vähendada muu kui makseviivituse juhul tekkivat kahju;*
  - b) *vähendada makseviivituse juhul tekkivat kahju;*
  - c) *portfelli makseviivituse järel uuesti sobitada;*

- d) vähendada katmata likviidsuse puudujääki ning
- e) taastada keskse vastaspoole rahalised vahendid, sealhulgas selle omavahendid, summas, millest piisab, et keskne vastaspool saaks täita määruse (EL) nr 648/2012 tulevad kohustused, ning mis aitaks tal täita oma kriitilisi funktsioone pidevalt ja kiiresti.
- 7 b. *Finantsseisundi taastamise kavades käsitletakse paljusid äärmuslikke stsenaariume, sealhulgas olukordi, kus makseviivitus tekib rohkem kui kahel suurimal kliirival liikmel ja teiste kesksete vastaspoolte kliirivatel liikmetel, mis on konkreetse keskse vastaspoole tingimusi, sealhulgas selle tootevalikut, ärimudelit ning likviidsus- ja riskiohjeraamistikku arvestades olulised. Stsenaariumide hulka kuuluvad nii kogu süsteemi hõlmavad stressiolukorrad kui ka konkreetse keskse vastaspoolega seotud stressiolukorrad ning arvesse võetakse mõju, mis võib olla riigisisel ja teistesse riikidesse levival kriisil ning kriisidel, mis tekivad korraga mitmel olulisel turul.*
- 7 c. *ESMA annab koostöös Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 16 välja suunised, milles täpsustatakse stsenaariumeid, mida tuleb löike 1 kohaldamisel arvesse võtta. Suuniste koostamisel võtab ESMA vajaduse korral arvesse rahvusvahelist tööd, mida on kesksete vastaspoolte järelevalves tehtavate stressitestide ja kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise valdkonnas tehtud. ESMA püüab võimaluse korral järelevalves tehtavate stressitestide ja finantsseisundi taastamise stsenaariumide modelleerimise vahelist koostoimet ära kasutada.*
- 7 d. *Kui keskne vastaspool kuulub konsolideerimisgruppi ja finantsseisundi taastamise kavas on ette nähtud lepingulised kokkulepped, mille kohaselt annab emaettevõtja toetust, sealhulgas hulgas rahastatakse emaettevõtja emiteeritud omandiõiguse instrumentidega keskse vastaspoole kapitalinõudeid, mis on kindlaks määratud kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 artikliga 16, käsitletakse finantsseisundi taastamise kavas stsenaariume, mille korral ei ole neid kokkuleppeid võimalik täita.*
- 7 e. *Finantsseisundi taastamise kava sisaldab järgmist teavet:*
- a) *kava põhielementide ülevaade ja üldise taastumissuutlikkuse kokkuvõte;*

- b) *keskses vastaspooles pärast kõige viimase finantsseisundi taastamise kava esitamist toimunud oluliste muutuste ülevaade;*
- c) *kommunikatsiooni- ja avalikustamise kava, milles antakse ülevaade sellest, kuidas keskne vastaspool kavatseb toime tulla võimalike negatiivsete turureaktsioonidega, toimides seejuures võimalikult läbipaistvalt;*
- d) *ammendav valik kapitali, kahjude jaotamise ja likviidsusega seonduvaid meetmeid, mis on vajalikud keskse vastaspoole elujõulisuse ja finantsseisundi säilitamiseks või taastamiseks, sealhulgas selleks, et tema portfelli uuesti sobitada ning taastada kapital ja eelrahastatud vahendid, mis on kesksele vastaspoolele vajalikud tema igapäevase tegevuse ja kriitiliste teenuste osutamise jätkamiseks kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 152/2013 artikli 1 lõikega 2 ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 153/2013 artikli 32 lõigetega 2 ja 3;*
- e) *asjakohased tingimused ja kord finantsseisundi taastamise meetmete õigeaegse elluviimise tagamiseks, samuti lai valik võimalusi finantsseisundi taastamiseks, sealhulgas kava iga olulise aspekti elluviimise prognoositav ajakava;*
- f) *kriisilahenduse kava tõhusat ja õigeaegset rakendamist pärssida võiva igasuguse olulise takistuse üksikasjalik kirjeldus, sealhulgas kaalutlused seoses mõjuga kliirivatele liikmetele ja nende klientidele, muu hulgas juhul, kui kliirivad liikmed võiksid tõenäoliselt võtta meetmeid kooskõlas omaenese finantsseisundi taastamise kavadega vastavalt direktiivi 2014/59/EL artiklitele 5 ja 7, ning ülejäänud konsolideerimisgrupile, kui see on asjakohane;*
- g) *kriitiliste funktsioonide loetelu;*
- h) *keskse vastaspoole põhiarvude, funktsioonide ja vara väärtuse ning turustatavuse määramise protsessi üksikasjalik kirjeldus;*
- i) *üksikasjalik kirjeldus selle kohta, kuidas finantsseisundi taastamise kava on integreeritud keskse vastaspoole juhtimisstruktuuri, mil viisil see moodustab*

osa keskse vastaspoole tegevuseeskirjadest (mille kohta on olemas nõusolek kliirivatelt liikmetelt), samuti finantsseisundi taastamise kava heakskiitmisele kehtivad põhimõtted ja menetlused ning kava koostamise ja elluviimise eest organisatsioonis vastutavate inimeste määramine;

- j) kokkulepped ja meetmed, millega motiveeritakse makseviivitusesse mitteolevaid kliirivaid liikmeid tegema konkureerivaid pakkumisi makseviivitusesse liikmete positsioonide enampakkumisel;*
- k) kokkulepped ja meetmed, millega tagatakse, et kesksel vastaspoolel oleks piisav juurdepääs hädaolukorra rahastamisallikatele, sh võimalikele likviidsusallikatele, hinnang olemasoleva tagatise ja selle kohta, kuidas on võimalik kanda likviidsus- või muid vahendeid üle ühelt äriühinilt teisele, et tagada keskse vastaspoole suutlikkus jätkata oma tegevust ja täita oma kohustused nende sissenõutavaks muutumise korral;*
- l) kokkulepped ja meetmed seoses järgnevaga:*
  - i) riski vähendamine;*
  - ii) lepingute, õiguste, vara ja kohustuste restruktureerimine, sh selleks et*
    - a) lõpetada lepingud osaliselt või täielikult;*
    - b) vähendada keskse vastaspoole poolt makseviivitusesse mitteolevatele kliirivatele liikmetele ja nende klientidele makstava mis tahes tulu väärtust;*
  - iii) äriühinide restruktureerimine;*
  - iv) vajadus säilitada pidev juurdepääs finantsturutaristutele;*
  - v) vajadus säilitada keskse vastaspoole tegevusprotsesside, sealhulgas taristu ja IT-teenuste pidev toimimine;*
  - vi) juhtimismeetmete või -strateegiate kirjeldus majandusliku usaldusväärse taastamiseks ning nende meetmete või strateegiate prognoositav finantsmõju;*

- vii) *ettevalmistavad meetmed, mille keskne vastaspool on võtnud või kavatses võtta, et soodustada finantsseisundi taastamise kava rakendamist, sealhulgas meetmed, mis on vajalikud keskse vastaspoole õigeaegseks rekapiitalseerimiseks, tema portfelli uuesti sobitamiseks ja eelrahastatud vahendite taastamiseks, ning et tagada kava piiriülene jõustatatavus; see sisaldab kokkuleppeid, mille kohaselt makseviivituses mitteolevad kliirivad liikmed teevad kesksele vastaspoole minimaalse rahalise makse, mille maksimaalne suurus on võrdväärne nende osamaksega keskse vastaspoole tagatisfondi;*
- viii) *näitajate raamistik, milles on kindlaks määratud, millal võib võtta kavas osutatud asjakohaseid meetmeid;*
- ix) *kui see on asjakohane, analüüs selle kohta, kuidas ja millal võib keskne vastaspool taotleda kavas käsitletavate tingimuste korral võimalust kasutada keskpanga vahendeid, ja loetelu keskpanga tingimuste kohaselt eeldatavalt tagatiseks kvalifitseeruvast varast;*
- x) *võttes arvesse määruse (EL) nr 648/2012 artikli 49 lõike 1 sätteid, valik äärmuslikke stressistsenaariume, mis lähtuvad keskse vastaspoole eripäradest, sealhulgas kogu süsteemi hõlmavad sündmused, stressiolukord, mis on eriomane juriidilisele isikule ja konsolideerimisgrupile, kuhu ta kuulub, ning stressiolukord, mis on omane keskse vastaspoole üksikutele kliirivatele liikmetele või seotud finantsturutaristule, kui see on asjakohane;*
- xi) *võttes arvesse määruse (EL) nr 648/2012 artikli 34 ja artikli 49 lõike 1 sätteid, selliste olukordade stsenaariumid, mille põhjuseks on ühe või mitme tema liikme stress või makseviivitus või muud tegurid, sealhulgas kahju johtuvalt keskse vastaspoole investeerimistegevusest või muudest talitlusprobleemidest (sealhulgas tõsine väline oht keskse vastaspoole tegevusele tulenevalt välistest tõrgetest, šokkidest või küberkuritegevusest).*

7.f. *Makseviivituse juhul kasutab keskne vastaspool enne käesoleva artikli lõike 7 e*

punktis 1 osutatud vahendite kasutamist täiendavalt selleks otstarbeks määratud omavahendeid ulatuses, mis on nõutav määruse (EL) nr 648/2012 artikli 45 lõike 4 kohaselt. Kui pädev asutus leiab, et kahju tekkimiseni viinud riskid olid keskse vastaspoole kontrolli all, võib ta nõuda keskselt vastaspoolelt selleks otstarbeks määratud omavahendite kasutamist suuremas summas, mille määrab kindlaks pädev asutus.

7 g. Keskne vastaspool kasutab muul kui makseviivituse juhul enne käesoleva artikli lõike 7 e punktis 1 osutatud vahendite kasutamist selleks otstarbeks määratud omavahendeid kolm korda suuremas summas, kui on nõutav vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 45 lõikele 4, ning keskne vastaspool ei kasuta rangelt stimuleeritud protsessi tagamise eesmärgil ei tagatisfondi ega ka kaskaadi põhimõtet. Kui pädev asutus leiab, et kahju tekkimiseni viinud riskid ei olnud keskse vastaspoole kontrolli all, võib ta lubada kesksel vastaspoolel kasutada selleks otstarbeks määratud omavahendeid väiksemas summas, mille määrab kindlaks pädev asutus.

7 h. Keskne vastaspool kasutab kokkuleppel pädeva asutusega lõike 7 e punkti 1 alapunktis ii osutatud vahendeid ainult seejärel, kui keskse vastaspoole tagatisfondi miinimumsummale vastavad sissenõutavad rahalised maksed on tehtud lõike 7 e punkti 1 alapunktis vii osutatud tingimuste kohaselt.

7 i. Pädevad asutused võivad nõuda, et kesksed vastaspooled esitaksid finantsseisundi taastamise kavades lisaandmeid.

8. Enne finantsseisundi taastamise kava esitamist pädevale asutusele **ja ESMA-le** peab keskse vastaspoole juhtorgan seda hindama, võttes arvesse riskikomitee arvamust kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 artikli 28 lõikega 3, ja finantsseisundi taastamise kava heaks kiitma.

9. Finantsseisundi taastamise kavasid käsitletakse osana keskse vastaspoole tegevuseeskirjadest ja kesksed vastaspooled **ning klientidega seotud sätete puhul nende kliirivad liikmed** tagavad, et finantsseisundi taastamise kavas sätestatud meetmed on igal ajal jõustatavad.

9 a. Kesksed vastaspooled teevad lõike 7e punktides a–g loetletud teabe avalikult

kättesaadavaks. Nimetatud löike punktides h–l loetletud teave peaks olema avalikult kättesaadav, kui selle teabe läbipaistvus pakub avalikku huvi. Kliirivad liikmed tagavad, et klientidele antakse asjakohast teavet kõigi kliente mõjutavate sätete kohta.

- 9 b. *Siseriiklikke maksejõuetusõiguse norme, mis on seotud võlausaldajaid kahjustavate õigustoimingute tühistamise või kehtetusega, ei kohaldata meetmete suhtes, mida keskne vastaspool võtab käesoleva määruse alusel koostatud finantsseisundi taastamise kava kohaselt.*

Artikkel 10

Finantsseisundi taastamise kavade hindamine

1. Kesksed vastaspoolel esitavad finantsseisundi taastamise kavad pädevale asutusele .
2. Pädev asutus edastab kõik kavad põhjendamatu viivitusega *järelevalvekolleegiumile* ja kriisilahendusasutusele.

Pädev asutus vaatab kuue kuu jooksul pärast iga finantsseisundi taastamise kava esitamist ja artiklis 12 sätestatud menetluse kohaselt *järelevalvekolleegiumiga* kooskõlastades kava läbi ja hindab seda, kuidas kava vastab artiklis 9 sätestatud nõuetele.

3. Finantsseisundi taastamise kava hindamisel *konsulteerib* pädev asutus *Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga ja võtab* arvesse keskse vastaspoole kapitali struktuuri, tema kaskaadi põhimõtet, keskse vastaspoole organisatsioonilise struktuuri keerukust ja riskiprofiili, *sh finants-, tegevus- ja küberriske, tema tegevuste asendatavust ning* mõju, mida finantsseisundi taastamise kava rakendamine avaldaks kliirivatele liikmetele, nende klientidele, keskse vastaspoole teenindatavatele finantsturgudele ja finantssüsteemile tervikuna. *Pädev asutus võtab nõuetekohaselt arvesse, kas finantsseisundi taastamise kava tagab keskse vastaspoole omanikele ja kliirivatele liikmetele ning nende klientidele asjakohased stiimulid ohjata riski, mille nad süsteemi kaasa toovad või millega nad seal kokku puutuvad. Pädev asutus julgustab tegema keskse vastaspoole riskivõtmise ja*

riskijuhtimise seiret ning julgustab võimalikult ulatuslikku osalemist keskse vastaspoole makseviivituse haldamise protsessis.

- 3 a. Finantsseisundi taastamise kava hindamisel loeb pädev asutus nõuetekohasteks osadeks üksnes kokkulepped, mille kohaselt annab emaettevõtja toetust, kui need kokkulepped on lepinguliselt siduvad.**
4. Kriisilahendusasutus vaatab finantsseisundi taastamise kava läbi, et teha kindlaks kõik meetmed, millel võib olla negatiivne mõju keskse vastaspoole kriisilahenduskõlblikkusele. **Kui selgitatakse välja sellised seigad, juhib kriisilahendusasutus neile pädeva asutuse tähelepanu** ja esitab pädevale asutusele oma soovitused, **kuidas käsitada nende meetmete negatiivset mõju keskse vastaspoole kriisilahenduskõlblikkusele.**
  5. Kui pädev asutus otsustab mitte tegutseda vastavalt kriisilahendusasutuse lõike 4 kohastele soovitustele, esitab ta sellise otsuse kohta kriisilahendusasutusele täieliku põhjenduse.
  6. Kui pädev asutus nõustub kriisilahendusasutuse soovitustega või leiab, et finantsseisundi taastamise kavas on olulisi puudusi või selle rakendamisel võib ette tulla olulisi takistusi, teavitab ta kesket vastaspoolt või tema emaettevõtjat ning annab kesksele vastaspoolele võimaluse esitada oma seisukohad.
  7. Keskse vastaspoole seisukohti arvesse võttes võib pädev asutus nõuda, et keskne vastaspool või tema emaettevõtja esitaks kahe kuu jooksul (seda tähtaega võib pädeva asutuse nõusolekul ühe kuu võrra pikendada) muudetud kava, milles näidatakse ära, kuidas need puudused või takistused kõrvaldatakse. Muudetud kava hinnatakse kooskõlas lõike 2 teise lõiguga.
  8. Kui pädev asutus leiab, et muudetud kavas ei ole puudusi või et takistusi on asjakohaselt käsitletud, või kui keskne vastaspool või tema emaettevõtja ei ole muudetud kava esitanud, nõuab ta, et keskne vastaspool või emaettevõtja teeks kavas konkreetsed muudatused.
  9. Kui puudusi ja takistusi ei ole võimalik asjakohaselt kõrvaldada kavas konkreetsete muudatustega tegemisega, nõuab pädev asutus, et keskne vastaspool või tema emaettevõtja teeks mõistliku aja jooksul kindlaks, milliseid muudatusi ta võib oma

äritegevuses teha finantsseisundi taastamise kava puuduste või selle rakendamisel tekkivate takistuste kõrvaldamiseks.

Kui keskne vastaspool või tema emaettevõtja ei suuda pädeva asutuse kehtestatud tähtaja jooksul selliseid muudatusi välja pakkuda või kui pädev asutus leiab, et kavandatud meetmed ei ole finantsseisundi taastamise kava puuduste või selle rakendamisel tekkivate takistuste asjakohaseks kõrvaldamiseks **või keskse vastaspoole kriisilahenduskõlblikkuse parandamiseks** piisavad, nõuab pädev asutus, et keskne vastaspool või tema emaettevõtja võtaks **pädeva asutuse määratava mõistliku aja jooksul** mõne järgmistest meetmetest, võttes arvesse kõnealuste puuduste ja takistuste raskusastet, meetmete mõju keskse vastaspoole äritegevusele **ning keskse vastaspoole suutlikkust täita jätkuvalt määrust (EL) nr 648/2012:**

- a) alandaks keskse vastaspoole riskiprofiili;
- b) parandaks kesksete vastaspoolte suutlikkust õigeaegseks rekapitalizeerimiseks, et täita oma usaldatavusnõudeid;
- c) vaataks läbi keskse vastaspoole strateegia ja struktuuri;
- d) muudaks kaskaadi põhimõtet, finantsseisundi taastamise meetmeid ja muid kahjude jaotamise eeskirju, et parandada kriisilahenduskõlblikkust ja kriitiliste funktsioonide vastupanuvõimet;
- e) muudaks keskse vastaspoole juhtimisstruktuuri.

10. Lõike 9 teises lõigus osutatud nõuet põhjendatakse ja see tehakse kesksele vastaspoolele kirjalikult teatavaks.

10 a. ESMA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles määratakse kindlaks miinimumkriteeriumid, mida pädev asutus peab käesoleva artikli lõike 2 ja artikli 11 lõike 1 kohasel hindamisel arvestama.

ESMA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonile delegeeritakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 11

Konsolideerimisgruppi kuuluvate kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise kavad

1. Kui keskne vastaspool kuulub konsolideerimisgruppi, mille emaettevõtja on direktiivi 2014/59/EL artikli 2 lõike 1 punktis 23 määratletud krediidasutus või investeerimisühing või kõnealuse direktiivi artikli 1 lõike 1 punktis c või d osutatud üksus, nõuab kõnealuse direktiivi artikli 2 lõike 1 punktis 21 osutatud pädev asutus, et emaettevõtja esitaks kooskõlas kõnealuse direktiiviga konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kava. Kõnealune pädev asutus esitab konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kava keskse vastaspoole pädevale asutusele.

Kui keskne vastaspool kuulub konsolideerimisgruppi, mille emaettevõtja ei ole esimeses lõigus viidatud krediidasutus või investeerimisühing või üksus, ja kui see on *vajalik*, et *hinnata* lisa A jao *kõiki elemente*, võivad pädevad asutused **█** kooskõlas käesoleva määruse artiklis 10 sätestatud menetlusega nõuda, et *keskne vastaspool* esitaks *keskse vastaspoole* finantsseisundi taastamise *kava, võttes arvesse kõiki konsolideerimisgrupi struktuuriga seotud olulisi elemente*. *Sellist* nõuet põhjendatakse ning see esitatakse kirjalikult kesksele vastaspoolele ja tema emaettevõtjale.

2. Kui emaettevõtja esitab kooskõlas *lõike 1 esimese lõiguga* finantsseisundi taastamise kava, moodustavad keskse vastaspoole finantsseisundi taastamist käsitlevad sätted eraldi osa sellisest finantsseisundi taastamise kavast ja vastavad käesoleva määruse nõuetele ning keskselt vastaspoolelt *võidakse mitte nõuda* eraldi finantsseisundi taastamise kava koostamist.
3. Keskse vastaspoole pädev asutus hindab kooskõlas artikliga 10 keskse vastaspoole finantsseisundi taastamist käsitlevaid sätteid, ja kui see on asjakohane, konsulteerib konsolideerimisgrupi pädeva asutusega.

Artikkel 12

Finantsseisundi taastamise kavade kooskõlastamise menetlus

1. *Järelevalvekolleegium* teeb ühisotsuse kõigis järgmistes küsimustes:

- a) finantsseisundi taastamise kava läbivaatamine ja hindamine;
  - b) artikli 9 lõigetes 6, 7, 8 ja 9 osutatud meetmete kohaldamine;
  - c) kas emaettevõtja peab koostama finantsseisundi taastamise kava kooskõlas artikli 11 lõikega 1.
2. Kolleegium teeb punktides a ja b osutatud küsimustes ühisotsuse nelja kuu jooksul pärast finantsseisundi taastamise kava esitamist pädevale asutusele.
- Kolleegium teeb punktis c osutatud küsimuses ühisotsuse nelja kuu jooksul pärast kuupäeva, mil pädev asutus otsustab nõuda emaettevõtjalt, et see koostaks finantsseisundi taastamise kava konsolideerimisgrupi jaoks.
- ESMA võib *järelevalvekolleegiumisse* kuuluva pädeva asutuse taotluse korral kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 31 punktiga c *järelevalvekolleegiumit* ühisotsusele jõudmisel abistada.
3. Kui *järelevalvekolleegium* ei ole nelja kuu jooksul pärast finantsseisundi taastamise kava edastamise kuupäeva jõudnud ühisotsusele lõike 1 punktides a ja b osutatud küsimustes, teeb keskse vastaspoole pädev asutus ise oma otsuse.
- Keskse vastaspoole pädev asutus võtab esimeses lõigus osutatud otsuse tegemise juures arvesse kolleegiumi teiste liikmete seisukohti, mida nad on väljendanud neljakuise perioodi jooksul. Keskse vastaspoole pädev asutus teeb selle otsuse kirjalikult teatavaks kesksele vastaspoole, keskse vastaspoole emaettevõtjale, kui see on asjakohane, ja teistele *järelevalvekolleegiumi* liikmetele.
4. Juhul kui mõni *järelevalvekolleegiumi liikmete rühm, kes esindab selle kolleegiumi liikmete lihthälteenamust*, on enne neljakuise perioodi lõppu edastanud vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 19 ESMA-le küsimuse, mis seondub finantsseisundi taastamise kavade hindamise ja käesoleva määruse artikli 10 lõike 9 punktide a, b ja d kohaste meetmete rakendamisega, ootab keskse vastaspoole pädev asutus ära otsuse, mille ESMA teeb määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 19 lõike 3 kohaselt, ja teeb seejärel oma otsuse kooskõlas ESMA otsusega.
5. Neljakuist perioodi käsitatakse lepitusetapina määruse (EL) nr 1095/2010

tähenduses. ESMA teeb oma otsuse ühe kuu jooksul pärast seda, kui küsimus temani jõuab. Küsimust ei suunata ESMA-le pärast neljakuise perioodi lõppu ega pärast ühisele otsusele jõudmist. Kui ESMA ei ole ühe kuu jooksul otsust teinud, kohaldatakse keskse vastaspoole pädeva asutuse otsust.

2. JAGU

KRIISILAHENDUSE KAVANDAMINE

Artikkel 13

Kriisilahenduse kavad

1. Keskse vastaspoole kriisilahendusasutus koostab pärast konsulteerimist pädeva **asutuse ja ESMAga** ja artiklis 15 sätestatud menetluse kohaselt kriisilahenduse kolleegiumiga kooskõlastades iga keskse vastaspoole jaoks kriisilahenduse kava.
2. Kriisilahenduse kavas nähakse ette kriisilahenduse meetmed, mille kriisilahendusasutus võib võtta, kui keskne vastaspool vastab artiklis 22 osutatud kriisilahenduse tingimustele.
3. Kriisilahenduse kavas võetakse arvesse vähemalt järgmist:
  - a) keskse vastaspoole maksejõuetust, mis tuleneb:
    - i. **makseviivituse juhtudest;**
    - ii. **muust kui makseviivituse juhtudest;**
    - iii. laiemast finantsilisest ebastabiilsusest või kogu süsteemi haaravatest sündmustest;
  - b) mõju, mis kriisilahenduse kaval võib olla kliirivatele liikmetele ja nende klientidele, sealhulgas juhul, kui kliirivatele liikmetele kohaldatakse tõenäoliselt kooskõlas direktiiviga 2014/59/EL finantsseisundi taastamise või kriisilahenduse meetmeid, kõigile seotud finantsturutaristutele, finantsturgudele, mida keskne vastaspool teenindab, ja finantssüsteemile tervikuna;
  - c) kuidas ja millal võib keskne vastaspool taotleda võimalust kasutada keskpanga

vahendeid ning loetelu varadest, mis võivad eeldatavalt kvalifitseeruda tagatiseks.

4. Kriisilahenduse kavas ei eeldata:

- a) avaliku sektori finantstoetust;
- b) keskpanga erakorralise likviidsusabi saamist;
- c) keskpanga sellise likviidsusabi saamist, mida antakse mittestandardse tagatise, tähtaja või intressimääraga.

4 a. Kriisilahenduskavas esitatakse mõistlikud eeldused kriisilahendusvahenditena kättesaadavate rahaliste vahendite kohta, mida võib minna vaja kriisilahenduse eesmärkide saavutamiseks, ja vahendid, mis on kriisilahenduse algatamise ajal kesksete vastaspoolte eeskirjade ja kokkulepete kohaselt eeldatavalt kättesaadavad. Need mõistlikud eeldused põhinevad artikli 5 lõike 2 a kohaselt tehtud kõige hiljutisema stressitesti leidudel ja kehtivad ka äärmuslike turutingimuste stsenaariumide korral, mida raskendab ühe või mitme keskse vastaspoole finantsseisundi taastamine või kriisilahendus, sh ühe või mitme muu kliiriva liikme makseviivitus lisaks kahele kliirivale liikmele, kelle suhtes kesksel vastaspoolel on kõige suurem riskipositsioon.

5. Kriisilahendusasutused vaatavad kriisilahenduse kavad läbi ja vajaduse korral ajakohastavad neid vähemalt kord aastas ning igal juhul pärast muudatusi keskse vastaspoole õiguslikus või organisatsioonilises struktuuris, äritegevuses või finantsolukorras või pärast mis tahes muud muudatust, mis mõjutab oluliselt kava tõhusust.

Kesksed vastaspooled ja pädevad asutused teavitavad kriisilahendusasutusi kohe kõigist sellistest muudatustest.

5 a. Kriisilahenduse kavas tuleb selgelt eristada – eraldi osade kaupa, kui see on võimalik – stsenaariume, mis põhinevad asjaoludel, millele on osutatud lõike 3 punkti a alapunktides i, ii ja iii.

6. Kriisilahenduse kavas täpsustatakse kriisilahenduse vahendite ja

kriisilahendusõiguste kasutamise asjaolud ja eri stsenaariumid. Kriisilahenduse kava sisaldab järgmisi elemente, mis on vajadusel ja võimaluse korral arvuliselt väljendatud:

- a) ülevaade kava põhielementidest, milles on eristatud makseviivituse juhud, muud kui makseviivituse juhud ja need kaks koos;
- b) ülevaade keskses vastaspooles pärast viimast kriisilahenduse kava ajakohastamist toimunud olulistest muutustest;
- c) selgitus, kuidas on võimalik keskse vastaspoole kriitilised funktsioonid vajalikul määral õiguslikult ja majanduslikult teistest funktsioonidest eraldada, et tagada nende jätkumine keskse vastaspoole kõigi võimalike kriisilahenduse menetluse liikide algatamise, sh maksejõuetuse korral;
- d) kava iga olulise aspekti, *sh keskse vastaspoole rahaliste vahendite taastamise* elluviimise prognoositav ajakava;
- e) artikli 16 kohaselt läbi viidud kriisilahenduskõlblikkuse hindamise üksikasjalik kirjeldus;
- f) ülevaade artikli 17 kohaselt nõutavatest meetmetest artikli 16 kohaselt läbi viidud hindamise tulemusena kindlaks tehtud kriisilahenduskõlblikkust pärssivate asjaoludega tegelemiseks või nende kõrvaldamiseks;
- g) keskse vastaspoole kriitiliste funktsioonide ja vara väärtuse ning turustatavuse kindlaksmääramise protsessi üksikasjalik kirjeldus;
- h) üksikasjalik ülevaade meetmetest, millega tagatakse, et artikli 14 kohaselt nõutav teave on alati ajakohastatud ning kriisilahendusasutustele kättesaadav;
- i) selgitus selle kohta, kuidas oleks võimalik kriisilahenduse meetmeid rahastada, eeldamata seejuures lõikes 4 loetletu olemasolu;
- j) üksikasjalik ülevaade erinevatest kriisilahenduse strateegiatest, mida saaks mitmesuguste võimalike stsenaariumide kohaselt rakendada, ja neile kohaldatavatest ajakavadest;

- k) keskse vastaspoole ja muude turuosaliste vaheliste kriitilise tähtsusega seoste, ***sh konsolideerimisgrupi sees olevate seoste, koostalitluskokkulepete ja muude finantsturutaristutega eksisteerivate seoste kirjeldus koos selliste seoste käsitamise meetoditega;***
- l) kirjeldus erinevate võimaluste kohta tagada järgmine:
- i. juurdepääs maksetele, kliirimisteenustele ning muudele taristutele;
  - ii. kliirivate liikmete ja nende klientide ja kõigi seotud finantsturutaristute ees olevate kohustuste õigeaegne täitmine;
  - iii. kliirivate liikmete ja nende klientide juurdepääs keskse vastaspoole pakutavatele väärtpaberi- või sularahakontodele ning kesksele vastaspoolele antud ja tema hoitavatele väärtpaberitele või rahalistele tagatistele, mis sellistele osalistele võlgnetakse, läbipaistval ja diskrimineerimist välistaval moel;
  - iv. keskse vastaspoole ja muude finantsturutaristute vaheliste seoste toimimise jätkuvus;
  - v. kliirivate liikmete klientide ***ja kaudsete klientide*** vara ja positsioonide ülekantavus, nagu on ***sätestatud*** määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 39;
  - vi. litsentside, tegevuslubade, tunnustuste ja õiguslike määratluste (sealhulgas keskse vastaspoole tunnustamine asjaomaste arvelduse lõplikkuse eeskirjade rakendamisel) ning muudes finantsturutaristutes osalemise või nendega seotuse säilitamine, kui see on keskse vastaspoole kriitiliste funktsioonide täitmise jätkumiseks vajalik;
- l a) lähenemisviisi kirjeldus, mida kriisilahendusasutus kavatseb järgida, et määrata kindlaks artikli 29 kohaselt lõpetatavate lepingute ulatus ja väärtus;***
- m) analüüs kava mõju kohta keskse vastaspoole töötajatele, sealhulgas sellega seotud võimalike kulude hinnang, ja kriisilahenduse vältel personaliga konsulteerimiseks kavandatava korra kirjeldus, võttes arvesse riiklikke eeskirju

ja süsteeme sotsiaalpartneritega dialoogi pidamiseks;

n) meedia ja avalikkusega suhtlemise kava **võimalikult suure läbipaistvuse tagamiseks**;

o) keskse vastaspoole toimumispidevuseks vajalike oluliste toimingute ja süsteemide kirjeldus;

o a) kriisilahenduse eel ja ajal kriisilahenduse kolleegiumis toimuva teabevahetuse korra kirjeldus kooskõlas artikli 4 lõikes 1 osutatud kriisilahenduse kolleegiumide tegevuse kirjalike kokkulepete ja menetlustega.

Lõike 6 punktis a osutatud teave avaldatakse asjaomasele kesksele vastaspoolele. Keskne vastaspool võib esitada kriisilahendusasutusele kirjalikult oma arvamuse kriisilahenduse kava kohta. Selline arvamus lisatakse kavale.

7. Kriisilahendusasutused võivad nõuda, et keskne vastaspool esitaks neile üksikasjalikud andmed määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 29 osutatud lepingute kohta, mille osaline ta on. Kriisilahendusasutused võivad määrata tähtaja, mille jooksul sellised andmed tuleb esitada, ja eri liiki lepingutega seoses võidakse määrata erinevad tähtajad.

7 a. Keskse vastaspoole kriisilahendusasutus teeb tihedat koostööd keskse vastaspoole kliirivate liikmete kriisilahendusasutustega eesmärgiga tagada takistusteta kriisilahendus.

8. Olles konsulteerinud Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga ja võttes arvesse asjaomaseid sätteid komisjoni delegeeritud määruses (EL) –/2016 (millega täiendatakse direktiivi 2014/59/EL seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis on vastu võetud direktiivi 2014/59/EL artikli 10 lõike 9 alusel) ***ning järgides proportsionaalsuse põhimõtet***, töötab ESMA välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega täpsustatakse kooskõlas lõikega 6 täiendavalt kriisilahenduse kava sisu.

Regulatiivsete tehniliste standardite väljatöötamisel võtab ESMA nõuetekohaselt

arvesse riikide õigusraamistike erinevusi kogu liidus, eriti maksejõuetusõiguse valdkonnas, ning liidus asutatud kesksete vastaspoolte eri suurust ja laadi.

ESMA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile [Väljaannete talitus, palun sisestada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 14

Keskse vastaspoole kohustus teha koostööd ja esitada teavet

Kesksed vastaspooled teevad vastavalt vajadusele koostööd kriisilahenduse kavade koostamisel ning esitavad kriisilahendusametitele kas otse või pädeva asutuse vahendusel kogu teabe, mis on vajalik selliste kavade koostamiseks ja rakendamiseks, sealhulgas lisa B jaos täpsustatud teabe ja analüüsi.

Pädevad asutused esitavad kriisilahendusametitele kogu esimeses lõigus osutatud teabe, mis on juba nende käsutuses.

Keskne vastaspool vahetab pädevate asutuste ja ESMAga õigeaegselt teavet, et hõlbustada kesksete vastaspoolte riskiprofiilide ja seotuse hindamist muude finantsturutaristute, muude finantsasutuste ning finantssüsteemiga üldiselt, nagu on määratletud käesoleva määruse artiklites 9 ja 10.

Artikkel 15

Kriisilahenduse kavade kooskõlastamise menetlus

1. Kriisilahenduse kolleegium teeb ühisotsuse seoses kriisilahenduse kava ja kõigi selle muudatustega nelja kuu jooksul pärast nimetatud kava edastamist kriisilahendusametuse poolt vastavalt lõikele 2.
2. Kriisilahendusametust edastab kriisilahenduse kolleegiumile kriisilahenduse kava projekti, artikli 14 kohaselt edastatud teabe ja kogu täiendava asjaomase teabe.

Kriisilahendusametust tagab, et ESMA-le esitatakse kogu teave, mis on asjakohane tema käesoleva artikli kohaste ülesannetega seoses.

3. Kriisilahendusasutus võib otsustada kaasata kriisilahenduse kava koostamisse ja läbivaatamisse kolmandate riikide asutused, tingimusel et nad vastavad artiklis 71 sätestatud konfidentsiaalsusnõuetele ja kuuluvad jurisdiktsioonidesse, kus asub ükskõik milline järgmistest üksustest:
- i. keskse vastaspoole emaaettevõtja, kui see on asjakohane;
  - ii. kliirivad liikmed, **kelle suhtes kesksel vastaspoolel on märkimisväärne riskipositsioon**;
  - iii. keskse vastaspoole tüdarettevõtjad, kui see on asjakohane;
  - iv. muud kesksele vastaspoolele kriitiliste teenuste osutajad;
- iv a. keskse vastaspoolega koostalitluskokkulepet omav keskne vastaspool.**
4. ESMA võib kriisilahendusasutuse taotluse alusel kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 31 punktiga c kriisilahenduse kolleegiumi ühisotsusele jõudmisel abistada.
5. Kui **kriisilahenduse** kolleegium ei ole nelja kuu jooksul pärast kriisilahenduse kava edastamise kuupäeva jõudnud ühisotsusele, teeb kriisilahendusasutus ise oma otsuse kriisilahenduse kava kohta. Kriisilahendusasutus teeb oma otsuse **kriisilahenduse** kolleegiumi teiste liikmete poolt nelja kuu jooksul esitatud seisukohti arvesse võttes. Kriisilahendusasutus teeb otsuse kirjalikult teatavaks kesksele vastaspoole, selle emaaettevõtjale, kui see on asjakohane, ja teistele **kriisilahenduse** kolleegiumi liikmetele.
6. Juhul kui mõni **järelevalvekolleegiumi liikmete rühm, kes esindab selle kolleegiumi liikmete lihthälteenamust**, on enne neljakuise perioodi lõppu edastanud vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 19 ESMA-le küsimuse, mis seondub kriisilahenduse kavaga, ootab keskse vastaspoole kriisilahendusasutus ära otsuse, mille ESMA teeb nimetatud määruse artikli 19 lõike 3 kohaselt, ja teeb seejärel oma otsuse kooskõlas ESMA otsusega.

Neljakuist perioodi käsitatakse lepitusetapina määruse (EL) nr 1095/2010

tähenduses. ESMA teeb oma otsuse ühe kuu jooksul pärast seda, kui küsimus temani jõuab. Küsimust ei suunata ESMA-le pärast neljakuise perioodi lõppu ega pärast ühisele otsusele jõudmist. Kui ESMA ei ole ühe kuu jooksul otsust teinud, kohaldatakse kriisilahendusasutuse otsust.

7. Juhul kui tehakse ühisotsus vastavalt lõikele 1 ja kui kriisilahendusasutuse lõike 6 kohasel hinnangul läheb lahkarvamust tekitav küsimus vastuollu tema liikmesriigi eelarvepädevusega, algatab kriisilahendusasutus kriisilahenduse kava ümberhindamise.

II PEATÜKK

Kriisilahenduskõlblikkus

Artikkel 16

Kriisilahenduskõlblikkuse hindamine

1. Kriisilahendusasutus hindab koostöös kriisilahenduse kolleegiumiga vastavalt artiklile 17 seda, kuivõrd keskne vastaspool on kriisilahenduskõlblik, ilma et eeldataks ühtegi järgmistest:
  - a) avaliku sektori finantstoetus;
  - b) keskpanga erakorraline likviidsusabi;
  - c) keskpanga likviidsusabi, mida antakse mittestandardse tagatise, tähtaja või intressimääraga.
2. Kesket vastaspoolt peetakse kriisilahenduskõlblikuks juhul, kui kriisilahendusasutus leiab, et teostatav ja usutav on kas keskse vastaspoole likvideerimine tavalises maksejõuetusmenetluses või siis keskse vastaspoole suhtes kriisilahenduse vahendite ja õiguste kasutamine, tagades samal ajal keskse vastaspoole kriitiliste funktsioonide täitmise jätkumise ja vältides **avaliku sektori rahaliste vahendite ükskõik millist kasutamist ning** võimalikult suures ulatuses mis tahes negatiivset mõju finantssüsteemile.

Esimese lõigus osutatud negatiivne mõju on muu hulgas üldine finantsiline ebastabiilsus või kogu süsteemi haaravad sündmused ükskõik millises liikmesriigis.

Kui kriisilahendusasutus ei pea keskset vastaspoolt kriisilahenduskõlblikuks, annab ta sellest ESMA-le õigeaegselt teada.

3. Kui kriisilahendusasutus seda nõuab, esitab keskne vastaspool tõendid selle kohta, et:
  - a) puuduvad takistused omandiõiguse instrumentide väärtuse vähendamisele kriisilahendusõiguste kasutamise tulemusena, sõltumata sellest, kas kehtivad lepingupõhised kokkulepped või muud keskse vastaspoole finantsseisundi taastamise kavas sisalduvad meetmed on täielikult ära kasutatud;
  - b) keskse vastaspoole lepingud kliirivate liikmete või kolmandate isikutega ei võimalda neil kliirivatel liikmetel ega kolmandatel isikutel tulemuslikult vaidlustada kriisilahendusõiguste kasutamist kriisilahendusasutuse poolt või muul moel vältida nimetatud õigustele allumist.
4. Et hinnata kriisilahenduskõlblikkust, nagu on osutatud lõikes 1, uurib kriisilahendusasutus lisa C jaos sätestatud aspekte, nagu on asjakohane.
  - 4 a. ***ESMA võtab vastu suunised, et edendada järelevalve- ja kriisilahenduse tavade lähenemist seoses lisa C jao kohaldamisega hiljemalt ... [18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].***
5. Kriisilahendusasutus viib ***koostöös kriisilahenduse kolleegiumiga*** kriisilahenduskõlblikkuse hindamise läbi samal ajal kui kriisilahenduse kava koostamise ja ajakohastamise vastavalt artiklile 13.

Artikkel 17

Kriisilahenduskõlblikkust pärssivate takistustega tegelemine või nende kõrvaldamine

1. Kui kriisilahendusasutus ***leiab*** pärast vastavalt artiklile 16 läbiviidud kriisilahenduskõlblikkuse hindamist ***ja konsulteerimist kriisilahenduse kolleegiumiga***, et keskse vastaspoole kriisilahenduskõlblikkust pärssivad olulised takistused, koostab kriisilahendusasutus koostöös pädeva asutusega aruande ning esitab selle kesksele vastaspoolele ja kriisilahenduse kolleegiumile.

Esimeses lõigus osutatud aruandes analüüsitakse keskse vastaspoole suhtes kriisilahenduse vahendite ja kriisilahendusõiguste tulemuslikku kasutamist pärssivaid

■ takistusi, vaagitakse nende mõju keskse vastaspoole ärimudelile ja pakutakse välja sihipäraseid meetmeid nende kõrvaldamiseks, **kui see on võimalik**.

2. Artiklis 15 sätestatud nõue, et kriisilahenduse kolleegium peab jõudma ühisotsusele seoses kriisilahenduse kavadega, peatatakse pärast lõikes 1 osutatud aruande esitamist, kuni kriisilahendusasutus on käesoleva artikli lõike 3 kohaselt heaks kiitnud kriisilahendust pärssivate oluliste asjaolude kõrvaldamise meetmed või on otsustatud võtta alternatiivsed meetmeid käesoleva artikli lõike 4 kohaselt.
3. Nelja kuu jooksul pärast vastavalt lõikele 1 esitatud aruande kättesaamist esitab keskne vastaspool kriisilahendusasutusele ettepaneku võimalike meetmete kohta aruandes märgitud oluliste takistustega tegelemiseks või nende kõrvaldamiseks. Kriisilahendusasutus teavitab kriisilahenduse kolleegiumit kõigist keskse vastaspoole väljapakutud meetmetest. Kriisilahendusasutus ja kriisilahenduse kolleegium hindavad kooskõlas artikli 18 lõike 1 punktiga b seda, kas need meetmed on tõhusad takistustega tegelemisel või takistuste kõrvaldamisel.
4. Kui kriisilahendusasutus **leiab** kriisilahenduse **kolleegiumi arvamust arvesse võttes**, et keskse vastaspoole poolt vastavalt lõikele 3 välja pakutud meetmed ei vähenda ega kõrvalda aruandes välja toodud takistusi tulemuslikult, teeb kriisilahendusasutus kindlaks alternatiivsed meetmed ja annab need teada kriisilahenduse kolleegiumile artikli 18 kohase ühisotsuse tegemiseks.

Esimeses lõigus osutatud alternatiivsete meetmete juures võetakse arvesse järgmist:

- a) oht, mida kõnealused takistused enesest keskse vastaspoole kriisilahenduskõlblikkusele kujutavad;
  - b) alternatiivsete meetmete mõju konkreetsele kesksele vastaspoolele, tema kliirivatele liikmetele ja nende klientidele, kõigile seotud finantsturutaristutele ning siseturule;
- b a) mõju integreeritud kliirimisteenuste osutamisele eri toodete ja portfelli tagatisvara arvutamise osas varaklasside lõikes.**

Teise lõigu punkti b kohaldamisel konsulteerib kriisilahendusasutus pädeva asutuse, **järelevalekolleegiumi ja** kriisilahenduse kolleegiumiga ning, kui see on asjakohane, **Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga.**

5. Kriisilahendusasutus teavitab kooskõlas artikliga 18 kesksel vastaspoolt kirjalikult kas otse või pädeva asutuse vahendusel alternatiivsetest meetmetest, mis tuleb võtta eesmärgiga kõrvaldada kriisilahenduskõlblikkust pärssivad takistused.
Kriisilahendusasutus esitab põhjendused selle kohta, miks keskse vastaspoole pakutud meetmed ei võimaldaks kriisilahenduskõlblikkust pärssivaid takistusi kõrvaldada ja kuidas alternatiivsed meetmed seda suudaksid.
6. Keskne vastaspool pakub ühe kuu jooksul välja kava, **milles on välja toodud, kuidas ta kavatseb ellu viia alternatiivsed meetmed kriisilahendusasutuse kehtestatud ajakava raames.**
7. **Ainult** lõike 4 kohaldamisel võib kriisilahendusasutus **pädeva asutusega koordineerides:**
  - a) nõuda keskselt vastaspoolelt, et see vaataks läbi või koostaks grupisisesed või kolmandate isikutega sõlmitavad teenuslepingud, mis hõlmaksid oluliste funktsioonide täitmist;
  - b) nõuda keskselt vastaspoolelt, et see piiraks oma maksimaalset individuaalset ja agregeeritud katmata riskipositsiooni;
  - c) nõuda keskselt vastaspoolelt, et see muudaks viisi, kuidas ta võtab ja hoiab määruse (EL) nr 648/2012 artikli 41 kohaselt tagatisi;
  - d) nõuda keskselt vastaspoolelt, et see muudaks määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 42 osutatud tagatisfondide koosseisu ja arvu;
  - e) seada kesksele vastaspoolele spetsiifilised või regulaarsed täiendava teabe esitamise nõuded;
  - f) nõuda keskselt vastaspoolelt teatavast varast loobumist;

- g) nõuda keskselt vastaspoolelt, et see piiraks teatavat praegust või kavandatud tegevust või lõpetaks selle tegevuse;
- h) nõuda keskselt vastaspoolelt muudatuste tegemist oma finantsseisundi taastamise kavasse, *tegevuseeskirjadesse ja muudesse kokkulepetesse*;
- i) piirata või takistada uute või seniste äriiinide arendamist või uute või seniste teenuste osutamist;
- j) nõuda keskse vastaspoole või konsolideerimisgrupi mõne ettevõtja, mis on otse või kaudselt tema kontrolli all, õiguslike või tegevusstruktuuride muutmist, tagamaks, et kriisilahenduse vahendite rakendamisel oleks võimalik kriitilised funktsioonid teistest funktsioonidest õiguslikult ja tegevuslikult eraldada;
- k) nõuda keskselt vastaspoolelt liikmesriigis emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja või liidus emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja loomist;
- l) nõuda keskselt vastaspoolelt, ■ et ta emiteeriks kohustisi, mida on võimalik alla hinnata ja konverteerida, või teeks kättesaadavaks muud vahendeid, et suurendada kahjumikatmise, rekapitalizeerimise ja eelrahastatud vahendite taastamise võimet;
- m) nõuda keskselt vastaspoolelt, ■ et ta võtaks muid meetmeid, mis võimaldaksid kahjumi katmist, keskse vastaspoole rekapitalizeerimist või eelrahastatud vahendite taastamist kapitali, muude kohustiste ja lepingutega. *Kaalutavad meetmed võivad eelkõige hõlmata püüdeid* rääkida uuesti läbi *keskse vastaspoole* emiteeritud mis tahes kohustise või lepingu tingimused, eesmärgiga tagada, et kriisilahendusasutuse otsust kõnealuse kohustise, instrumendi või lepingu allahindamiseks, konverteerimiseks või restruktureerimiseks täidetak selle jurisdiktsiooni õigusnormide kohaselt, mille alla kõnealune kohustis või instrument kuulub;
- n) ■
- n a) *piirata keskse vastaspoole koostalitlusühendusi või need peatada, kui selline piiramine või peatamine on vajalik selleks, et vältida negatiivset*

mõju, mida finantsseisundi taastamise vahendite kohaldamine ja kriisilahendusõiguste kasutamine võivad koostalitlevatele kesksetele vastaspooltele avaldada.

Artikkel 18

*Kriisilahenduskõlblikkust pärssivate takistustega tegelemise või nende kõrvaldamise
kooskõlastamise menetlus*

1. Kriisilahenduse kolleegium teeb ühisotsuse seoses järgmisega:
  - a) kriisilahenduskõlblikkust pärssivate oluliste takistuste kindlakstegemine vastavalt artikli 16 lõikele 1;
  - b) keskse vastaspoole väljapakutud meetmete hindamine artikli 17 lõike 3 alusel vastavalt vajadusele;
  - c) nõutavad alternatiivsed meetmed vastavalt artikli 17 lõikele 4.

2. Lõike 1 punktis a osutatud ühisotsus kriisilahenduskõlblikkust pärssivate oluliste takistuste kohta võetakse vastu nelja kuu jooksul pärast artikli 17 lõikes 1 osutatud aruande esitamist kriisilahenduse kolleegiumile.

Lõike 1 punktides b ja c osutatud ühisotsus võetakse vastu nelja kuu jooksul pärast seda, kui keskne vastaspool on esitanud ettepanekud meetmete kohta kriisilahenduskõlblikkust pärssivate oluliste takistuste kõrvaldamiseks.

Lõikes 1 osutatud ühisotsused peavad olema põhjendatud ja kriisilahendusasutus peab nendest kirjalikult teavitama keskset vastaspoolt ja tema emaettevõtjat, kui see on asjakohane.

ESMA võib kriisilahendusasutuse taotluse korral kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 31 punktiga c kriisilahenduse kolleegiumi ühisotsusele jõudmisel abistada.

3. Kui **kriisilahenduse** kolleegium ei ole nelja kuu jooksul pärast artikli 17 lõike 1 kohase aruande esitamise kuupäeva jõudnud ühisotsusele, teeb kriisilahendusasutus ise oma otsuse asjakohaste meetmete kohta, mis tuleb võtta kooskõlas artikli 17

lõikega 5. Kriisilahendusasutus teeb oma otsuse **kriisilahenduse** kolleegiumi teiste liikmete poolt nelja kuu jooksul esitatud seisukohti arvesse võttes.

Kriisilahendusasutus teeb otsuse kirjalikult teatavaks kesksele vastaspoolele, selle emaettevõtjale, kui see on asjakohane, ja teistele **kriisilahenduse** kolleegiumi liikmetele.

4. Juhul kui mõni **järelevalvekolleegiumi liikmete rühm, kes esindab selle kolleegiumi liikmete lihthälteenamust**, on enne neljakuise perioodi lõppu vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 19 edastanud ESMA-le artikli 17 lõike 7 punktides j, k või n osutatud küsimuse, lükkab keskse vastaspoole kriisilahendusasutus otsustamise edasi ja ootab ära otsuse, mille ESMA teeb kõnealuse määruse artikli 19 lõike 3 kohaselt. Sel juhul teeb kriisilahendusasutus oma otsuse kooskõlas ESMA otsusega.

Neljakuist perioodi käsitatakse lepitusetapina määruse (EL) nr 1095/2010 tähenduses. ESMA teeb oma otsuse ühe kuu jooksul pärast seda, kui küsimus temani jõuab. Küsimust ei suunata ESMA-le pärast neljakuise perioodi lõppu ega pärast ühisele otsusele jõudmist. Kui ESMA ei ole ühe kuu jooksul otsust teinud, kohaldatakse kriisilahendusasutuse otsust.

IV JAOTIS

VARAJANE SEKKUMINE

Artikkel 19

Varajase sekkumise meetmed

1. Kui keskne vastaspool rikub või tõenäoliselt rikub määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud usaldatavusnõudeid **või kui ta ohustab ülemaailmse finantsüsteemi, kogu liidu finantsüsteemi või nende osa finantsstabiilsust** või kui pädev asutus on tuvastanud näitajad, mis annavad tunnistust **arengutest**, mis **võivad** mõjutada keskse vastaspoole toimimist, eriti tema võimet osutada kliirimisteenuseid, võib pädev asutus:
  - a) nõuda, et keskne vastaspool ajakohastaks oma finantsseisundi taastamise kava vastavalt **artiklile 9**, kui varajase sekkumise tinginud asjaolud erinevad algses finantsseisundi taastamise kavas esitatud eeldustest;

- b) nõuda keskselt vastaspoolelt ühe või mitme finantsseisundi taastamise kavas kindlaks määratud kokkuleppe või meetme rakendamist konkreetse ajavahemiku jooksul. Kui kava on punkti a kohaselt ajakohastatud, hõlmavad nimetatud kokkulepped või meetmed kõiki ajakohastatud kokkuleppeid või meetmeid;
- c) nõuda keskselt vastaspoolelt, et ta teeks kindlaks lõikes 1 nimetatud rikkumise või tõenäolise rikkumise põhjused ja koostaks tegevuskava, mis sisaldab sobilikke meetmeid ja ajakava;
- d) nõuda keskselt vastaspoolelt oma aktsionäride koosoleku kokkukutsumist või kui keskne vastaspool seda nõuet ei täida, kutsuda koosoleku ise kokku. Mõlemal juhul määrab pädev asutus kindlaks päevakorra, sh otsused, mida aktsionärid peavad nende vastuvõtmiseks arutama;
- e) nõuda juhtorgani või kõrgema juhtkonna ühe või mitme liikme tagasikutsumist või asendamist, kui leitakse, et mõni kõnealustest isikutest ei ole määruse (EL) nr 648/2012 artikli 27 kohaselt oma ametikohustuste täitmiseks sobiv;
- f) nõuda, et keskne vastaspool muudaks oma äristrateegiat;
- g) nõuda muudatuste tegemist keskse vastaspoole õiguslikus või tegevusstruktuuris;
- h) esitada kriisilahendusasutusele kogu teave, mis on vajalik keskse vastaspoole kriisilahenduse kava ajakohastamiseks ja keskse vastaspoole võimaliku kriisilahenduse ettevalmistamiseks ning tema vara ja kohustuste hindamiseks vastavalt artiklile 24, sealhulgas kohapealsete kontrollide kaudu kogutav mis tahes teave;
- i) nõuda vajaduse korral ja kooskõlas lõikega 4 keskse vastaspoole finantsseisundi taastamise meetmete rakendamist;
- j) nõuda, et keskne vastaspool hoiduks konkreetsete finantsseisundi taastamise meetmete võtmisest, kui pädev asutus on kindlaks teinud, et selliste meetmete

võtmisel võib olla negatiivne mõju finantsstabiilsusele *või kui need võivad alusetult kahjustada klientide huve*;

k) nõuda, et keskne vastaspool taastaks õigeaegselt oma rahalised vahendid;

k a) lubada kliirivate liikmete klientidel erandkorras ja ühekordselt osaleda vahetult enampakkumistel, loobudes kõnealuste klientide puhul määruse (EL) nr 648/2012 IV jaotise 3. peatüki kohastest usaldatavusnõuetest, välja arvatud määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 41 sätestatud tagatise nõuetest. Klientide kliirivad liikmed teavitavad kliente enampakkumistest põhjalikult ja teevad pakkumise klientide jaoks lihtsamaks. Klientidelt nõutavad tagatismaksud kantakse üle makseviivituses mitteoleva kliiriva liikme kaudu;

k b) piirata nii ulatuslikult kui võimalik omakapitali või omakapitalina käsitatavate instrumentide hüvitamist, sh keskse vastaspoole dividendimakseid ja tagasioste, või need keelata, ilma et see tooks kaasa otsese makseviivituse, ja keelata või külmutada kõik direktiivi 2013/36/EL ja EBA suuniste EBA/GL/2015/22 kohased juhtkonna vabatahtlike pensionihüvitiste või lahkumishüvitiste muutuvtasude maksed või neid piirata.

2. Pädev asutus kehtestab kõikide nende meetmete elluviimiseks sobiva tähtaja ja hindab pärast meetmete võtmist nende tulemuslikkust.

2 a. Siseriiklikke maksejõuetusõiguse norme, mis on seotud võlausaldajaid kahjustavate õigustoimingute tühistamise või kehtetusega, ei kohaldata varajase sekkumise meetmete suhtes, mida pädev asutus võtab käesoleva määruse kohaselt.

3. Pädev asutus võib lõike 1 punktide a–k alusel võetavaid meetmeid kohaldada ainult tingimusel, et ta on arvesse võtnud kõnealuste meetmete mõju muudes liikmesriikides, kus keskne vastaspool tegutseb või teenuseid osutab, eriti juhul, kui keskse vastaspoole tegevus on kohalike finantsturgude jaoks kriitilise tähtsusega või oluline, sealhulgas riikides, kus asuvad kliirivad liikmed, seotud kauplemiskohad ja finantsturutaristud.

4. Pädev asutus võib kohaldada lõike 1 punkti i meedet ainult juhul, kui see on avalikes huvides ja vajalik selleks, et saavutada ükskõik milline järgmistest eesmärkidest:
- a) liidu finantsstabiilsuse säilitamine;
  - b) keskse vastaspoole oluliste funktsioonide järjepidevuse tagamine ***läbipaistvalt ja diskrimineerimist välistavalt***;
  - c) keskse vastaspoole finantsilise vastupidavuse säilitamine ja parandamine.

Pädev asutus ei kohalda lõike 1 punkti i meedet seoses meetmetega, millega kaasneb teise vastaspoole omandi, õiguste või kohustiste ülekandmine.

5. Kui keskne vastaspool on võtnud kasutusele kaskaadi põhimõtte kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 artikliga 45, teavitab ta pädevat asutust ***ja kriisilahendusasutust*** asjatu viivituseeta ja selgitab, kas see annab tunnistust asjaomase keskse vastaspoole nõrkustest või probleemidest.
6. Kui lõikes 1 osutatud tingimused on täidetud, teavitab pädev asutus ESMAat ja kriisilahendusasutust ning konsulteerib ***järelevalvekolleegiumiga***.

Pärast kõnealuseid teavitamisi ja ***järelevalvekolleegiumiga*** konsulteerimist otsustab pädev asutus, kas kohaldada mõnd lõikes 1 sätestatud meedet. Pädev asutus teavitab ***järelevalvekolleegiumi***, kriisilahendusasutust ja ESMAat otsusest meetmete kohta, mis tuleb võtta.

7. Lõike 6 esimese lõigu kohase teavitamise järel võib kriisilahendusasutus nõuda, et keskne vastaspool võtaks ühendust võimalike omandajatega tema kriisilahenduse ettevalmistamiseks vastavalt artiklis 41 sätestatud tingimustele ja artiklis 71 sätestatud konfidentsiaalsuse sätetele ***ning määruse (EL) nr 596/2014 artiklis 11 ning asjaomastes delegeeritud õigusaktides ja rakendusaktides sätestatud turu sondeerimise raamistikule***.

Artikkel 20

Kõrgema juhtkonna ja juhtorgani tagasikutsumine

Juhul kui keskse vastaspoole finantsseisund on oluliselt halvenenud või kui keskne vastaspool

rikub talle kehtivaid õiguslikke nõudeid, sealhulgas oma tegevuseeskirju, ja artikli 19 kohaste muude meetmete võtmine ei ole olukorra parandamiseks piisav, võivad pädevad asutused nõuda keskse vastaspoole kõrgema juhtkonna või juhtorgani osalist või täielikku tagasikutsumist.

Kõrgema juhtkonna või juhtorgani uus koosseis nimetatakse ametisse kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 artikliga 27 ja selle eelduseks on pädeva asutuse heakskiit või nõusolek.

IV A JAOTIS

KAHJU KORVAMINE

Artikkel 20 a

Tulevasest kasumist osasaamist võimaldavate omandiõiguse instrumentide emiteerimine kahju kannatanud kliirivatele liikmetele ja klientidele

- 1. Kui muust kui makseviivituse juhust tingitud finantsseisundi taastamist läbiv keskne vastaspool on kohaldanud makseviivituses mitteolevate kliirivate liikmete ja nende klientide suhtes kokkuleppeid ja meetmeid, et vähendada keskse vastaspoole poolt makseviivituses mitteolevatele kliirivatele liikmetele ja nende klientidele makstava mis tahes tulu väärtust, nagu on sätestatud keskse vastaspoole finantsseisundi taastamise kavas vastavalt artikli 9 lõike 7 b punkti l alapunkti ii alapunktile b, määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 45 sätestatud kaskaadi põhimõttest ulatuslikumalt ning ei ole selle tulemusel algatanud kriisilahendusmenetlust, võib keskse vastaspoole pädev asutus pärast portfelli uuesti sobitamist nõuda keskselt vastaspoolelt osalejatele kahju hüvitamist kas rahaliste maksetena või vajaduse korral emiteerida keskse vastaspoole tulevasest kasumist osasaamist võimaldavaid omandiõiguse instrumente.***

Kõigile makseviivituses mitteolevatele mõjutatud kliirivatele liikmetele emiteeritud keskse vastaspoole tulevasest kasumist osasaamist võimaldavate omandiõiguse instrumentide (mis tuleb anda sobival kujul klientidele üle) väärtus peab olema proportsionaalne kantud kahjuga ja põhinema vastavalt artikli 24 lõikele 3 tehtud hindamisel. Need omandiõiguse instrumendid annavad omanikule õiguse saada keskselt vastaspoolelt iga-aastaseid makseid maksimaalse asjakohase arvu aastate jooksul alates emiteerimise kuupäevast, kuni kahju on täielikult korvatud.

Asjakohast maksimaalset osa keskse vastaspoole aastakasumist tuleb kasutada nende omandiõiguse instrumentidega seotud makseteks.

2. *Käesoleva artikliga ei vähendata kliirivate liikmete vastutust kaskaadi põhimõtet ületavate kahjude kandmisel.*
3. *ESMA koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada, millises järjekorras tuleb hüvitist maksta, asjakohase maksimaalse aastate arvu ning asjakohase maksimaalse osa keskse vastaspoole aastakasumist, millele on osutatud lõike 1 teises lõigus.*

ESMA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [XXX pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonil on õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu käesolevas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

V JAOTIS

KRIISILAHENDUS

I PEATÜKK

Eesmärgid, tingimused ja üldpõhimõtted

Artikkel 21

Kriisilahenduse eesmärgid

1. Kriisilahenduse vahendeid ja kriisilahendusõigusi kasutades peab kriisilahendusasutus silmas kõiki järgnevaid kriisilahenduse eesmärke ning rakendab neid sobilikul määral ja vastavalt iga konkreetse juhtumi iseloomule ja asjaoludele selleks, et:
  - a) tagada keskse vastaspoole kriitiliste funktsioonide järjepidevus, eelkõige:

- i) kesksel vastaspoolel oma kliirivate liikmete ja nende klientide ees olevate kohustuste õigeaegne täitmine;
  - ii) kliirivate liikmete alaline juurdepääs keskse vastaspoole pakutavatele väärtpaberi- või rahakontodele ning väärtpaberite või rahalisele tagatisele, mida keskne vastaspool nende kliirivate liikmete nimel hoiab;
- b) tagada, et säiliks sidemed teiste finantsturutaristutega, mille katkemisel oleks oluline negatiivne mõju finantsstabiilsusele või makse-, kliiringu-, arveldus- ja **arvestuse pidamise** funktsioonidele;
  - c) vältida olulist negatiivset mõju finantssüsteemile, eelkõige hoides ära **finantsraskuste ülekandumist keskse vastaspoole kliirivatele liikmetele, nende klientidele või finantssüsteemile laiemalt, sh finantsturutaristutele, ning** säilitades turudistsipliini **ja üldsuse usalduse**;
  - d) avaliku sektori vahendite kaitsmine, vähendades tuginemist avaliku sektori finantstoetusele **ning võimalikku kahju maksumaksjale**;
  - e) mõjutatud sidusrühmade kanda jäävate kulude minimeerimine ning keskse vastaspoole väärtuse vähenemise vältimine, **välja arvatud juhul, kui selline vähenemine on vajalik kriisilahenduse eesmärkide täitmiseks**.
2. Kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole juhtorgan ja kõrgem juhtkond osutavad kriisilahendusasutusele igakülgset vajalikku abi kriisilahenduse eesmärkide saavutamiseks.

Artikkel 22

Kriisilahenduse tingimused

1. Kriisilahendusasutus võtab keskse vastaspoole suhtes kriisilahenduse meetmeid juhul, kui täidetud on kõik järgnevad tingimused:
  - a) keskne vastaspool on maksejõuetuse ohus või muutub tõenäoliselt maksejõuetuks. Sellekohase otsuse teeb üks järgnevatest:

- i) pädev asutus, kes on eelnevalt konsulteerinud kriisilahendusasutusega;
  - ii) kriisilahendusasutus, kes on eelnevalt konsulteerinud pädeva asutusega, kui kriisilahendusasutusel on olemas selle järelduse tegemiseks vajalikud vahendid;
- b) kõigi asjakohaste asjaoludega arvestades puudub põhjendatud väljavaade, et mis tahes alternatiivne erasektoris võetav meede või järelevalvemeede, sealhulgas võetud varajase sekkumise meetmed, aitaks keskse vastaspoole maksejõuetust mõistliku aja jooksul ära hoida, **ning**
- c) kriisilahenduse meetmed on vajalikud avaliku huvi seisukohast, et saavutada kriisilahenduse eesmärgid **keskse vastaspoole lepinguliste kahjude jaotamise eeskirjade täitmisel või kui sellised eeskirjad ei ole katvad ning** kui keskse vastaspoole likvideerimine tavalises maksejõuetusmenetluses ei aitaks neid eesmäärke samas ulatuses saavutada.

Punkti a alapunkti ii kohaldamisel esitab pädev asutus **kriisilahendusasutusele** viivituseeta **ja omal algatusel** kogu asjaomase teabe, **mis võib näidata, et keskne vastaspool on maksejõuetuse ohus või tõenäoliselt muutub maksejõuetuks. Pädev asutus annab kriisilahendusasutusele taotluse alusel ka muud teavet**, mida kriisilahendusasutus vajab oma hinnangu andmiseks.

2. Lõike 1 punkti a kohaldamisel käsitatakse kesket vastaspoolt maksejõuetuse ohus olevana või tõenäoliselt maksejõuetuks muutuvana juhul, kui esineb üks või mitu järgmist asjaolu:
- a) keskne vastaspool rikub või tõenäoliselt rikub oma tegevusloanõudeid viisil, mis võiks õigustada tema tegevusloa kehtetuks tunnistamist vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artiklile 20;
  - b) keskne vastaspool ei suuda või tõenäoliselt ei suuda täita mõnd kriitilist funktsiooni;

- c) keskne vastaspool ei suuda või tõenäoliselt ei suuda taastada oma elujõulisust omapoolsete finantsseisundi taastamise meetmete rakendamisega;
- d) keskne vastaspool ei suuda või tõenäoliselt ei suuda tähtjaks maksta oma võlgu või muid kohustusi;
- e) keskne vastaspool vajab **■** avaliku sektori finantstoetust.

Punkti e **■** kohaldamisel ei *loeta meedet* avaliku sektori *finantstoetuseks, kui on täidetud kõik järgnevad tingimused:*

- i) seda antakse kas riigigarantiina keskpanga poolt võimaldatud likviidsusvahenditele keskpanga tingimustel või siis riigigarantiina äsja välja lastud kohustistele;
- i a) avaliku sektori rahalist toetuse andmise ajal ei esine ühtegi käesoleva lõike punktides a, b, c ja d osutatud asjaoludest;*
- i b) punktis i osutatud riigigarantiid on vajalikud, et likvideerida tõsised häired liikmesriigi majanduses ja säilitada finantsstabiilsus;*
- ii) punktis i osutatud riigigarantiisid antakse ainult maksevõimelistele kesksetele vastaspooltele, nende tingimuseks on lõplik kinnitamine vastavalt liidu riigiabi raamistikule, *need on ajutist laadi ettevaatusabinõud ning proportsionaalsed alampunktis i b osutatud tõsiste häirete tagajärgede leevendamiseks ning neid ei tohi kasutada selleks, et arvata maha kahjumit, mis kesksel vastaspooltel on tekkinud või tulevikus tõenäoliselt tekib.*

■

- 3. Samuti võib kriisilahendusasutus võtta kriisilahenduse meetmeid juhul, kui ta leiab, et keskne vastaspool rakendab või kavatses rakendada finantsseisundi taastamise meetmeid, mis hoiaksid ära keskse vastaspoole maksejõuetuse, ent millel oleks märkimisväärne negatiivne mõju finantsüsteemile.

3 a. Kriisilahendusasutuse otsuse käsitada kesksel vastaspooltel maksejõuetuse ohus

olevana või tõenäoliselt maksejõuetuks muutuvana võib vaidlustada vaid põhjendusel, et otsus oli selle tegemise ajal siis kasutada olnud teavet arvestades meelevaldne ja põhjendamatu.

4. ESMA võtab vastu suunised, et edendada järelevalve- ja kriisilahenduse tavade lähenemist seoses selliste asjaolude tõlgendamisega, mille korral tuleb kesket vastaspoolt käsitada maksejõuetuse ohus olevana või tõenäoliselt maksejõuetuks muutuvana, hiljemalt [*Väljaannete talitus, palun sisestada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist*], **kui see on asjakohane ja võttes arvesse liidus asutatud keskete vastaspoolte eri suurust ja laadi.**

Kõnealuste suuniste **vastuvõtmisel** võtab ESMA arvesse direktiivi 2014/59/EL artikli 32 lõike 6 alusel välja antud suuniseid.

Artikkel 23

Kriisilahenduse üldpõhimõtted

Kriisilahendusasutused võtavad kõik asjakohased meetmed, et rakendada artiklis 27 osutatud kriisilahenduse vahendeid ja kasutada artiklis 48 osutatud kriisilahendusõigusi kooskõlas järgmiste põhimõtetega:

- a) kõik keskse vastaspoole finantsseisundi taastamise kavas sisalduvad lepingulised kohustused ja muud kokkulepped jõustatakse **niivõrd, kuivõrd** neid pole enne kriisilahenduse algatamist ammendatud, välja arvatud **äärmiste asjaolude korral**, kui kriisilahendusasutus otsustab, et kriisilahenduse eesmärkide õigeaegseks saavutamiseks on asjakohasem kriisilahenduse vahendite või kriisilahendusõiguste kasutamine;
- b) kahju, mis tuleneb punktis a osutatud kohustuste ja kokkulepete jõustamisest kooskõlas kõnealuse punktiga, katavad esimeses järjekorras kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole aktsionärid;
- c) teises järjekorras katavad kahju kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole võlausaldajad pärast aktsionäre vastavalt nende nõuete rahuldamise järgule tavalises maksejõuetusmenetluses, välja arvatud juhul, kui käesoleva määrusega on sõnaselgelt ette nähtud teisiti;

- d) keskse vastaspoole ühte ja samasse klassi kuuluvaid võlausaldajaid koheldakse võrdselt;
- e) mitte ükski keskse vastaspoole **aktsionäridest**, võlausaldajatest **ega kliirivatest liikmetest või nende klientidest** ei kanna suuremat kahju kui see, mida ta oleks kandnud **vastavalt artiklile 60**;

- f) kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole juhtorgan ja kõrgem juhtkond vahetatakse välja, välja arvatud juhul, kui kriisilahendusasutus leiab, et kogu juhtorgani ja kõrgema juhtkonna või nende osa ametissejäämine on vajalik kriisilahenduse eesmärkide saavutamiseks;
- g) kriisilahendusasutused teavitavad töötajate esindajaid ja konsulteerivad nendega vastavas riigis kehtiva õiguse või tava kohaselt;
- h) kui keskne vastaspool kuulub konsolideerimisgruppi, võtavad kriisilahendusasutused arvesse mõju teistele gruppi kuuluvatele üksustele ja kogu grupile.

II PEATÜKK

Väärtuse hindamine

Artikkel 24

Väärtuse hindamise eesmärgid

1. Kriisilahendusasutused tagavad, et kõik kriisilahenduse meetmed põhinevad väärtuse hindamisel, millega on tagatud, et keskse vastaspoole varasid, kohustisi, õigusi ja kohustusi hinnatakse õiglaselt, mõistlikult ja realistlikult.
2. Enne keskse vastaspoole suhtes kriisilahendusmenetluse algatamist tagab kriisilahendusasutus, et läbi on viidud esimene väärtuse hindamine, millega määratakse kindlaks, kas artikli 22 lõike 1 kohased kriisilahenduse tingimused on täidetud.

3. Pärast seda, kui kriisilahendusasutus on otsustanud keskse vastaspoole suhtes kriisilahendusmenetluse algatada, tagab ta, et tehakse teine väärtuse hindamine, mille eesmärk on:
- a) koguda teavet, mis võimaldab teha otsuse asjakohaste kriisilahenduse meetmete kohta, mida tuleb võtta;
  - b) tagada, et mis tahes kahju, mis vähendab keskse vastaspoole vara ja õigusi, võetakse kriisilahenduse vahendite rakendamise hetkel täies ulatuses arvesse;
  - c) koguda teavet, mis võimaldab teha otsuse omandiõiguse instrumentide tühistamise või nende väärtuse alandamise ulatuse kohta, ja otsuse kriisilahendusõiguste kasutamise tulemusena emiteeritud või ülekantud omandiõiguse instrumentide väärtuse ja hulga kohta;
  - d) koguda teavet, mis võimaldab teha otsuse kõigi tagamata kohustiste, sealhulgas võlainstrumentide allahindamise või konverteerimise ulatuse kohta;
  - e) koguda teavet, mis võimaldab teha otsuse selle kohta, kui suures ulatuses koormatakse kahjuga keskse vastaspoolega seotud mõjutatud võlausaldajate nõuded, täitmata kohustused või positsioonid, **ning kriisilahenduse korral sissenõutavate rahaliste maksete ulatuse ja vajaduse kohta**, kui kasutatakse kahju ja positsioonide jaotamise vahendeid;
  - f) kui kasutatakse sildasutusena toimiva keskse vastaspoole vahendit, koguda teavet, mis võimaldab teha otsuse vara, kohustiste, õiguste ja kohustuste või omandiõiguse instrumentide kohta, mis võidakse üle kanda sildasutusena toimivale kesksele vastaspoolele, ja otsus vastusoorituse kohta, mis võidakse maksta kriisilahendusmenetluses olevale kesksele vastaspoolele või, kui see on asjakohane, omandiõiguse instrumentide omajatele;
  - g) koguda teavet, mis võimaldab teha otsuse ülekantavate varade, kohustiste, õiguste ja kohustuste või omandiõiguse instrumentide kohta, mis võidakse üle kanda kolmandast isikust omandajale, ja teha kriisilahendusasutusele selgeks, mida peetakse artikli 40 kohaldamisel äritingimusteks, kui kasutatakse ettevõtte võõrandamise vahendit;

g a) kui kriisilahendusasutus katkestab lepingu, põhineb katkestamise hind võimaluse korral õiglasel turuhinnal, mis määratakse kindlaks keskse vastaspoole eeskirjade ja kokkulepete alusel ja asendatakse muu hinna leidmise meetodiga vaid juhul, kui kriisilahendusasutus peab seda oluliseks.

Punkti d kohaldamisel võetakse väärtuse hindamisel arvesse mis tahes kahju, mis oleks kaetud, kui sisse nõutaks täitmata kohustused, mis on kliirivatel liikmetel või muudel kolmandatel isikutel keskse vastaspoole ees, ja võlainstrumentide suhtes kohaldatavat konverteerimise taset.

4. Lõigetes 2 ja 3 osutatud väärtuse hindamised on võimalik artikli 72 alusel vaidlustada ainult koos otsusega kasutada kriisilahenduse vahendit või kriisilahendusõigusi.

Artikkel 25

Väärtuse hindamisele esitatavad nõuded

1. Kriisilahendusasutus tagab, et artiklis 24 osutatud väärtuse hindamised viib läbi:
  - a) isik, kes on sõltumatu mis tahes avaliku sektori asutusest ja keskest vastaspoolest;
  - b) kriisilahendusasutus, kui kõnealuseid hindamisi ei saa läbi viia punktis a osutatud isik.
2. Artiklis 24 osutatud väärtuse hindamised loetakse lõplikuks, kui need on läbi viinud lõike 1 punktis a osutatud isik ja kui täidetud on kõik käesolevas artiklis sätestatud nõuded.
3. Ilma et see piiraks liidu riigiabi raamistiku kohaldamist, põhineb lõplik hindamine mõistlikel oletustel ja selle juures ei eeldata võimalikku avaliku sektori finantstoetust, keskpanga erakorralist likviidsusabi ega keskpanga mis tahes likviidsusabi, mida antakse kesksele vastaspoolele mittestandardse tagatise, tähtaja või intressimääraga alates ajahetkest, mil kriisilahenduse meetmeid võetakse. Väärtuse hindamisel võetakse samuti arvesse võimalikku kõigi mõistlike kulude, mida kriisilahendusmenetluses olev keskne vastaspool kandis, sissenõudmist kooskõlas artikli 27 lõikega 9.

4. Lõplikule väärtuse hindamisele lisatakse järgnev keskse vastaspoole valduses olev teave:
- a) keskse vastaspoole ajakohastatud bilanss ja finantsseisundi aruanne, sealhulgas allesolevad kasutatavad eelrahastatud vahendid ja täitmata rahalised kohustused;
  - b) määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 29 osutatud andmed kliiritud lepingute kohta;
  - c) kogu teave tema vara, kohustiste ja positsioonide turu- ja bilansilise väärtuse kohta, sealhulgas asjaomased nõuded ja täitmata kohustused, mis kesksele vastaspoolele võlgnetakse.

5. Lõpliku väärtuse hindamisega näidatakse ära võlausaldajate jaotus klassidesse vastavalt nende nõuete rahuldamisjärkudele kooskõlas kohaldatava maksejõuetusõigusega. Samuti esitatakse prognoos selle kohta, kuidas aktsionäride ja võlausaldajate klasse oleks eeldatavalt koheldud artikli 23 punktis e sätestatud põhimõtte kohaldamise korral.

Esimeses lõigus osutatud prognoos ei mõjuta artiklis 61 osutatud väärtuse hindamist.

6. Võttes arvesse kõiki direktiivi 2014/59/EL artikli 36 lõigete 14 ja 15 kohaselt koostatud regulatiivseid tehnilisi standardeid, töötab ESMA välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse:
- a) asjaolud, mille korral loetakse isik sõltumatuks nii kriisilahendusametusest kui ka kesksest vastaspoolest käesoleva artikli lõike 1 tähenduses;
  - b) meetodika keskse vastaspoole vara ja kohustiste väärtuse hindamiseks;
  - c) artiklite 24 ja 61 kohaste väärtuse hindamiste eraldiseisvus.

ESMA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile
[Väljaannete talitus, palun sisestada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed

tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 26

Esialgne väärtuse hindamine

1. Artiklis 24 osutatud väärtuse hindamine, mis ei vasta artikli 25 lõikes 2 sätestatud nõuetele, loetakse esialgseks väärtuse hindamiseks.

Esialgne hindamine peab sisaldama täiendava kahjumi puhvrit, mida tuleb asjakohaselt põhjendada.

2. Kui kriisilahendusamet võtab kriisilahenduse meetmeid esialgse väärtuse hindamise põhjal, tagavad nad, et nii kiiresti kui võimalik viiakse läbi lõplik väärtuse hindamine.

Kriisilahendusamet tagab, et esimeses lõigus osutatud lõplik väärtuse hindamine:

- a) võimaldab kajastada keskse vastaspoole raamatupidamisarvestuses kogu tema kahjumit;
  - b) annab teavet, mis võimaldab teha otsuse taastada võlausaldajate nõuded või suurendada vastusoorituse väärtust kooskõlas lõikega 3.
3. Juhul kui keskse vastaspoole vara netoväärtus on lõpliku väärtuse hindamise kohaselt suurem kui keskse vastaspoole vara netoväärtus esialgse väärtuse hindamise kohaselt, võib kriisilahendusamet:
    - a) suurendada mõjutatud võlausaldajate selliste nõuete väärtust, mis eelnevalt alla hinnati või restruktureeriti;
    - b) kohustada sildasutusena toimivat kesket vastaspoolt suurendama seoses vara, kohustiste, õiguste ja kohustustega kriisilahendusmenetluses olevale kesksele vastaspoolele tehtava vastusoorituse väärtust või sõltuvalt asjaoludest seoses omandiõiguse instrumentidega nende instrumentide omanikele tehtava vastusoorituse väärtust.

4. Võttes arvesse kõiki direktiivi 2014/59/EL artikli 36 lõike 15 kohaselt koostatud regulatiivseid tehnilisi standardeid, töötab ESMA välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega täpsustatakse käesoleva artikli lõike 1 kohaldamiseks meetodikat täiendava kahjumi puhvri arvutamiseks, mis tuleb lisada esialgsele väärtuse hindamisele.

ESMA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile

[Väljaannete talitus, palun sisestada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

III PEATÜKK

Kriisilahenduse vahendid

1. JAGU

ÜLDPÕHIMÕTTED

Artikkel 27

Üldsätted kriisilahenduse vahendite kohta

1. Kriisilahendusasutused võtavad artiklis 21 osutatud kriisilahenduse meetmeid, kasutades järgnevaid kriisilahenduse vahendeid kas ükshaaval või mis tahes kombinatsioonis:
  - a) positsioonide ja kahju jaotamise vahendid;
  - b) allahindamise ja konverteerimise vahend;
  - c) ettevõtte võõrandamise vahend;
  - d) sildasutusena toimiva keskse vastaspoole vahend;
  - e) mis tahes muu artiklitega 21 ja 23 kooskõlas olev kriisilahenduse vahend.
2. Süsteemse kriisi korral võib kriisilahendusasutus samuti anda ■ avaliku sektori finantstoetust, kasutades valitsuse stabiliseerimisvahendeid kooskõlas artiklitega 45,

46 ja 47, tingimusel et see on liidu riigiabi raamistiku kohaselt eelnevalt ja lõplikult heaks kiidetud *ning et paika on pandud põhjalik ja usutav kord antud rahaliste vahendite sissenõudmiseks asjakohase ajavahemiku jooksul.*

3. Enne lõikes 1 osutatud vahendite kasutamist jõustab kriisilahendusasutus
  - a) keskse vastaspoole mis tahes olemasolevad ja kehtivad õigused, sealhulgas kliirivate liikmete mis tahes lepingulised kohustused teha sissenõutavaid rahalisi makseid, anda keskse vastaspoole käsutusse täiendavaid vahendeid või võtta üle positsioone makseviivituses kliirivates liikmetes kas enampakkumise teel või muul keskse vastaspoole tegevuseeskirjades kokkulepitud viisil;
  - b) olemasolevad ja täitmata lepingulised kohustused, millega kohustatakse muid pooli kui kliirivaid liikmeid andma mis tahes kujul rahalist toetust.

Kriisilahendusasutus võib punktides a ja b osutatud lepingulised kohustused jõustada osaliselt, kui kõnealuseid lepingulisi kohustusi ei ole võimalik mõistliku aja jooksul täies ulatuses jõustada.

4. Erandina lõikest 3 võib kriisilahendusasutus loobuda asjaomaste olemasolevate ja täitmata kohustuste osalisest või täielikust jõustamisest, et vältida märkimisväärset ebasoodsat mõju finantsüsteemile või ulatuslikku negatiivse mõju ülekandumist või kui kriisilahenduse eesmärkide õigeaegseks saavutamiseks on kohasem kasutada lõikes 1 osutatud vahendeid.
6. Kui kliirivad liikmed kannavad kahju muude kriisilahenduse vahendite kui allahindamise ja konverteerimise vahendi rakendamise tulemusena, kasutab kriisilahendusasutus vahetult enne kriisilahenduse vahendi rakendamist või sellega samal ajal omandiõiguse instrumentide ja võlainstrumentide või muude tagamata kohustuste allahindamise või konverteerimise õigust.
7. Kui rakendatakse ainult lõike 1 punktides c ja d osutatud kriisilahenduse vahendeid ning kooskõlas artiklitega 40 ja 42 kantakse üle vaid osa kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole varast, õigustest, kohustustest või kohustistest, likvideeritakse järelejäänud osa sellest kesksest vastaspoolest tavalises maksejõuetusmenetluses.

8. Siseriiklikke maksejõuetusõiguse norme, mis on seotud võlausaldajaid kahjustavate õigustoimingute tühistamise või kehtetusega, ei kohaldata vara, õiguste, kohustuste ja kohustiste ülekandmise suhtes keskselt vastaspoolelt, kelle suhtes kasutatakse kriisilahenduse vahendeid või valitsuse finantsstabiilsusvahendeid.
9. Kriisilahendusasutus *nõuab asjakohase ajavahemiku jooksul* sisse kõik kriisilahenduse vahendite ja õiguste või valitsuse finantsstabiilsusvahendite kasutamise seoses tekkinud mõistlikud kulud, *sh asjakohase riskipremia*, mis tahes järgmisel viisil:
- a) eelisvõlausaldajana kriisilahendusmenetluses olevalt keskselt vastaspoolelt;
  - b) omandaja makstud vastusoorituselt, kui on kasutatud ettevõtte võõrandamise vahendit;
  - c) eelisvõlausaldajana sildasutusena toimiva keskse vastaspoole tegevuse lõpetamise tulemusena saadud tulust;
- c a) kliirivatelt liikmetelt sellises ulatuses, et kliiriv liige ei kannaks suuremat kahju kui siis, kui kriisilahendusasutus ei oleks võtnud seoses keskse vastaspoolega kriisilahenduse meetmeid ja selle asemel oleks nende suhtes kohaldatud võimalikke täitmata kohustusi vastavalt keskse vastaspoole finantsseisundi taastamise kavale või muudele tema tegevuseeskirjades sätestatud kokkulepetele või kui keskne vastaspool oleks likvideeritud tavalises maksejõuetusmenetluses;*
- c b) tulust, mis saadakse valitsuse stabiliseerimisvahendite kasutamisest, sh artiklis 46 osutatud omandiõiguse instrumentide ja artiklis 47 osutatud ajutiselt riigi omandisse võetud keskse vastaspoole müügist saadud tulust.*
- 9 a. *Eelmise lõike kohaselt korvatavate summade kindlaksmääramisel võtab kriisilahendusasutus arvesse summat, mille kliendid ja keskse vastaspoole liikmed oleksid muidu pidanud nii keskse vastaspoole eeskirjade ja kokkulepete kohaselt kui ka kriisilahenduse puhul tasuma, kui ametiasutused ei oleks andnud avaliku sektori toetust.*

10. Kriisilahenduse vahendeid kasutades tagavad kriisilahendusasutused artikliga 25 kooskõlas oleva hinnangu põhjal kahju täieliku jaotamise, **portfelli uuesti sobitamise**, keskse vastaspoole või sildasutusena toimiva keskse vastaspoole eelrahastatud vahendite taastamise ja keskse vastaspoole või sildasutusena toimiva keskse vastaspoole rekapitaliseerimise.

Artikkel 27 a

Võimalust maksta kesksete vastaspoolte osalejatele hüvitist ei kohaldata nende kantud lepinguliselt siduva kahju suhtes makseviivituse haldamise või finantsseisundi taastamise etappides.

2. JAGU

POSITSIOONIDE JAOTAMISE JA KAHJUDE JAOTAMISE VAHENDID

Artikkel 28

Positsioonide ja kahjude jaotamise vahendite eesmärk ja kohaldamisala

1. Kriisilahendusasutused kasutavad positsioonide jaotamise vahendit kooskõlas artikliga 29 ning kahjude jaotamise vahendeid kooskõlas artiklitega 30 ja 31.
2. Lõikes 1 osutatud vahendeid **võib kasutada** seoses kliirimisteenustega seotud kõigi lepingutega ja kesksele vastaspoolele nende teenustega seoses antud tagatisega.
3. Kriisilahendusasutused kasutavad artiklis 29 osutatud positsioonide jaotamise vahendit selleks, et sobitada uuesti keskse vastaspoole või sildasutusena toimiva keskse vastaspoole portfelli, kui see on asjakohane.

Kriisilahendusasutused kasutavad artiklites 30 ja 31 osutatud kahjude jaotamise vahendeid mis tahes järgmisel eesmärgil:

- a) et katta keskse vastaspoole kahju, mida on hinnatud artikli 27 lõike 10 kohaselt;
- b) et taastada keskse vastaspoole suutlikkus täita maksekohustusi õigel ajal;

b a) et lihtsustada portfelli uuesti sobitamist;

- c) *et lihtsustada portfelli uuesti sobitamist, andes kesksele vastaspoolele rahalised vahendid enampakkumisele vastamiseks, mis võimaldab kesksel vastaspoolele jaotada makseviivituses liikme positsioonid või teha makseid artikli 29 kohaselt lõpetatud lepingute kohaselt;*
- d) et saavutada punktides a, b ja c osutatud eesmärgid sildasutusena toimiva keskse vastaspoole puhul;
- e) et toetada keskse vastaspoole äritegevuse üleandmist maksevõimelisele kolmandale isikule, kasutades ettevõtte võõrandamise vahendit.

Artikkel 29

Lepingute osaline või täielik lõpetamine

1. Kriisilahendusasutus võib lõpetada teatavad või kõik järgnevad lepingud:
  - a) makseviivituses oleva kliiriva liikme lepingud;
  - b) mõjutatud kliirimisteenuse või varaklassiga seotud lepingud;
  - c) kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole lepingud.
- 1 a. *Kriisilahendusasutus lõpetab lõike 1 kohast õigust kasutades selle lõike punktides a, b ja c osutatud lepingud sarnasel viisil, diskrimineerimata nende lepingute vastaspooli, välja arvatud lepingulised kohustused, mida ei ole võimalik täita mõistliku aja jooksul.***
2. Kriisilahendusasutus võib lõpetada lõike 1 punktis a osutatud lepingud ainult juhul, kui ei ole toimunud nendest lepingutest tulenevate varade ja positsioonide ülekandmine määruse (EL) nr 648/2012 artikli 48 lõigete 5 ja 6 tähenduses.
3. Kriisilahendusasutus teavitab kõiki asjaomaseid kliirivaid liikmeid kuupäevast, mil lõpetatakse mis tahes lõikes 1 osutatud leping.
4. Enne lõikes 1 osutatud lepingute lõpetamist teeb kriisilahendusasutus järgmist:
  - a) kohustab kriisilahendusmenetluses olevat keskset vastaspoolt hindama kõigi lepingute väärtust ja ajakohastama kõikide kliirivate liikmete kontojääki;

- b) määrab iga kliiriva liikme kohta kindlaks netosumma, mis kuulub tema poolt või temale tasumisele, võttes arvesse kõiki võlgnetavaid, kuid maksmata variatsioonitagatise, sealhulgas punktis a osutatud lepingute väärtuse hindamisest tulenevalt võlgnetavat variatsioonitagatist;
- c) annab igale kliirivale liikmele teada kindlaksmääratud netosummadest ja nõuab need vastavalt sisse.

Kui leping on lõpetatud, teavitab kriisilahendusasutus sellest õigeaegselt iga muuks süsteemselt oluliseks ettevõtjaks määratud kliendi (kelle leping on lõpetatud) pädevat asutust.

4 a. Kui kriisilahendusasutus lõpetab lepingu selle artikli kohaselt, põhineb lõpetamise hind õiglasel turuhinnal, mis määratakse kindlaks keskse vastaspoole eeskirjade ja kokkulepete alusel või asendatakse muu asjakohase hinna leidmise meetodiga juhul, kui kriisilahendusasutus peab alternatiivse meetodi kasutamist vajalikuks.

5. Kui makseviivituses mitteolev kliiriv liige ei suuda maksta kooskõlas lõikega 4 kindlaksmääratud netosummat, võib kriisilahendusasutus nõuda, et keskne vastaspool käsitleks makseviivituses mitteolevat kliirivat liiget makseviivituses oleva kliiriva liikmena ning kasutaks tema poolt makstud alustamise tagatist ja tagatisfondi osamakset kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 artikliga 45.

6. Kui kriisilahendusasutus on lõpetanud ühe või mitu lõike 1 punktides a, b ja c osutatud liiki lepingut, ei luba ta kesksel vastaspoolel **ajutiselt** kliirida uusi lepinguid, mis on lõpetatud lepinguga sama liiki.

Kriisilahendusasutus võib lubada kesksel vastaspoolel selliste lepingute kliirimist jätkata ainult juhul, kui täidetud on järgnevad tingimused:

- a) keskne vastaspool täidab määruse (EL) nr 648/2012 nõudeid;
- b) kriisilahendusasutus annab välja ja avaldab sellekohase teatise, kasutades artikli 70 lõikes 3 osutatud vahendeid.

Artikkel 30

Keskse vastaspoole poolt makseviivituses mitteolevatele kliirivatele liikmetele ja nende

klientidele

makstava mis tahes tulu väärtuse vähendamine

1. Kriisilahendusasutus võib vähendada kesksel vastaspoolel makseviivituses mitteolevate kliirivatele liikmete **ja nende klientide** ees olevat maksekohustuste **summat**, kui sellised kohustused tulenevad tulust, mis kuulub maksmisele vastavalt tema variatsioonitagatise maksmise protsessidele või majanduslikult **samaväärsele** maksele. ***Kliirivad liikmed teavitavad oma kliente viivitamata kriisilahenduse vahendite kasutamisest ja sellest, kuidas nende vahendite kasutamine neid mõjutab.***
2. Lõikes 1 osutatud maksekohustuste vähendamise arvutamiseks kasutab kriisilahendusasutus võrdsel kohtlemisel põhinevat jaotusmehhanismi, mis on artikli 24 lõike 3 kohases väärtuse hindamises kindlaks määratud ja millest on kliirivatele liikmetele kohe kriisilahenduse vahendi kasutamisel teada antud. Iga kliiriva liikme puhul lahutatav kogu netotulu on proportsionaalne keskse vastaspoole võlgnetavate summadega.
3. Makstava tulu väärtuse vähendamine jõustub ning on keskse vastaspoole ja mõjutatud kliirivate liikmete jaoks siduv kohe, kui kriisilahendusasutus võtab kriisilahenduse meetmed.
- 3 a. ***Muuks süsteemselt oluliseks ettevõtjaks määratud kliendi positsioone mõjutavate selles artiklis osutatud õiguste kasutamisest teavitatakse õigeaegselt selle kliendi pädevat asutust. 4. Makseviivituses mitteolev liige ei saa järgnevat keskse vastaspoole või tema õigusjärglasest üksuse vastastes menetlustes esitada nõudeid, mis tulenevad lõikes 1 osutatud maksekohustuste väärtuse vähendamisest.***
5. Kui kriisilahendusasutus vähendab makstava tulu väärtust ainult osaliselt, säilib makseviivituses mitteoleval kliirival liikmel õigus ülejäänud osale tasumisele kuuluvast summast.
- 5 a. ***Keskse vastaspoole tegevuseeskirjad peavad sisaldama viidet lõikes 1 osutatud maksekohustuste vähendamise õigusele lisaks muudele sarnastele kokkulepetele, mis on tegevuseeskirjades finantsseisundi taastamise etapis ette nähtud. Keskne***

vastaspool tagab kokkulepete sõlmimise, et võimaldada kriisilahendusasutusel kasutada selle artikli kohaseid õigusi.

Artikkel 31

Kriisilahenduse korral sissenõutavad rahalised maksed

1. Kriisilahendusasutus võib nõuda, et makseviivituses mitteolevad kliirivad liikmed teeksid kesksele vastaspoole ***osamakseid. Nende osamaksete suuruse määrab kindlaks kriisilahendusasutus, et kõige paremini saavutada artikli 21 lõikes 1 osutatud kriisilahenduse eesmärgid.***

Kui kesksel vastaspoolel on mitu tagatisfondi, on esimeses lõigus osutatud rahalise makse suurus seotud kliiriva liikme osamaksega mõjutatud kliirimisteenuse või varaklassi tagatisfondi või tagatisfondidesse.

Kriisilahendusasutus võib kriisilahenduse korral nõuda rahalise makse tegemist, sõltumata sellest, kas lepingulised kohustused, milleks on vaja makseviivituses mitteolevate kliirivate liikmete poolseid rahalisi osamakseid, on ammendatud.

Kriisilahendusasutus määrab kindlaks kõigi makseviivituses mitteolevate kliirivate liikmete rahalise osamakse summa, mis on proportsionaalne kliiriva liikme panusega tagatisfondi.

2. Kui makseviivituses mitteolev kliiriv liige nõutud summat ei maksa, võib kriisilahendusasutus nõuda, et keskne vastaspool käsitaks seda kliirivat liiget makseviivituses oleva kliiriva liikmena ning kasutaks tema poolt makstud alustamise tagatist ja tagatisfondi osamakset kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 artikliga 45.
- 2 a. ***Keskne vastaspool peab lisama oma tegevuseeskirjadesse lisaks finantsseisundi taastamisel sissenõutavatele rahalistele maksetele viite kriisilahenduse korral sissenõutavatele rahalistele maksetele ja tagama kokkulepete sõlmimise, mis võimaldaks kriisilahendusasutusel rakendada selle artikli kohaseid õigusi.***

- 2 b. *Kriisilahendusasutus määrab kindlaks tegevuseeskirjadesse lisatava finantsseisundi taastamisel sissenõutava rahalise makse summa, mis on vähemalt samaväärne kliirivate liikmete rahalise maksega tagatisefondi.*
- 2 c. *Kriisilahendusasutus määrab kindlaks tegevuseeskirjadesse lisatava kriisilahenduse korral sissenõutava rahalise makse summa.*

3. JAGU

OMANDIÕIGUSE INSTRUMENTIDE JA VÕLAINSTRUMENTIDE VÕI MUUDE TAGAMATA KOHUSTUSTE ALLAHINDAMINE JA KONVERTEERIMINE

Artikkel 32

Nõue hinnata alla ja konverteerida omandiõiguse instrumendid ja võlainstrumendid või muud tagamata kohustused

1. Kriisilahendusasutus kasutab kooskõlas artikliga 33 allahindamise ja konverteerimise vahendit seoses omandiõiguse instrumentide ja võlainstrumentidega, mille on emiteerinud kriisilahendusmenetluses keskne vastaspool, või muude tagamata kohustustega, et katta kahjum, rekapiitalseerida asjaomane keskne vastaspool või sildasutusena toimiv keskne vastaspool või toetada ettevõtte võõrandamise vahendi kasutamist.

■ 2. Artikli 24 lõike 3 alusel tehtud väärtuse hindamise põhjal määrab kriisilahendusasutus kindlaks järgmise:

- a) summa, mille võrra omandiõiguse instrumente ja võlainstrumente või muid tagamata kohustusi tuleb alla hinnata, võttes arvesse kogu kahjumit, mis tuleb katta kliirivate osaliste või muude kolmandate isikute selliste kohustuste sissenõudmise teel, mis on keskse vastaspoole ees;
- b) summa, mille võrra võlainstrumente või muid tagamata kohustusi tuleb konverteerida omandiõiguse instrumentideks, et taastada keskse vastaspoole või sildasutusena toimiva keskse vastaspoole vastavus usaldatavusnõuetele.

Artikkel 33

Omandiõiguse instrumentide ja võlainstrumentide või muude tagamata kohustuste

allahindamist ja konverteerimist reguleerivad sätted

1. Kriisilahendusasutus kasutab allahindamise ja konverteerimise vahendit kooskõlas nõuete nõudeõiguse järkudega tavalises maksejõuetusmenetluses.
2. Enne võlainstrumentide või muude tagamata kohustuste põhisumma vähendamist või konverteerimist hindab kriisilahendusasutus omandiõiguse instrumentide tingliku väärtuse alla proportsionaalselt kahjuga ja vajaduse korral kogu nende väärtuse ulatuses.

Juhul kui kooskõlas artikli 24 lõike 3 kohaselt läbiviidud väärtuse hindamisega jääb keskse vastaspoole vara ja kohustuste netoväärtus pärast omandiõiguse instrumentide väärtuse allahindamist positiivseks, tühistab kriisilahendusasutus sellised omandiõiguse instrumendid või vähendab neid (vastavalt asjaoludele).

3. Kriisilahendusasutus vähendab võlainstrumentide või muude tagamata kohustuste põhisummat, konverteerib selle või teeb mõlemat ulatuses, mis on vajalik kriisilahenduse eesmärkide saavutamiseks, ja vajaduse korral kogu nende väärtuse ulatuses.
4. Kriisilahendusasutus ei kasuta võlgade allahindamise ja konverteerimise vahendeid järgmiste kohustuste suhtes:
  - a) kohustused töötajate ees seoses palgavõlgnevuse, pensionihüvitise või muu kindlaksmääratud tasuga, välja arvatud tulemustasud, mis ei ole reguleeritud kollektiivlepinguga;
  - b) kohustused kaubakrediiti andnud võlausaldaja ees seoses keskse vastaspoole igapäevaseks tegevuseks vältimatult vajalike kaupade või teenuste tarnetega, sealhulgas IT teenused, kommunaalteenused ning ruumide rent, teenindus ja korrashoid;
  - c) kohustused maksu- ja sotsiaalkindlustusasutuste ees, kui sellised kohustused on kohaldatava maksejõuetusõiguse alusel eelisnõudeõigusega;
  - d) kohustused vastavalt direktiivile 98/26/EÜ määratud süsteemide või süsteemide korraldajate ees.

5. Omandiõiguse instrumendi tingliku väärtuse või võlainstrumendi või muude tagamata kohustuste põhisumma vähendamisel kehtivad järgmised tingimused:

- a) kõnealune vähendamine on püsiv;
- b) instrumendi omanikul ei säili seoses kõnealuse vähendamisega nõudeid, välja arvatud võimalikud juba tekkinud kohustused, võimalik vastutus kahju eest, mis võib tekkida vähendamise õiguspärasuse vaidlustanud kaebuse tagajärjel, ja võimalikud nõuded, mis põhinevad lõike 6 kohaselt emiteeritud või üle kantud omandiõiguse instrumentidel;
- c) kui kõnealune vähendamine on ainult osaline, jääb kohustuse jäägi suhtes kehtima algse kohustuse aluseks olnud leping, võttes arvesse kõiki selle lepingu tingimustes kõnealusest vähendamisest tulenevalt vajalikke muudatusi.

Punkt a ei takista kriisilahendusametitel kasutamast üleshindamismehhanismi, et maksta hüvitist võlainstrumentide või muude tagamata kohustuste ja seejärel omandiõiguse instrumentide omanikele, kui selgub, et esialgsel väärtuse hindamisel põhineva allahindamise ulatus on suurem kui artikli 26 lõikes 2 osutatud lõpliku väärtuse hindamise tulemuste põhjal nõutavad summad.

6. Võlainstrumentide või muude tagamata kohustuste konverteerimisel vastavalt lõikele 3 võib kriisilahendusamet nõuda keskselt vastaspoolelt või tema emaettevõtjalt omandiõiguse instrumentide emiteerimist või ülekandmist võlainstrumentide või muude tagamata kohustuste omanikele.

7. Kriisilahendusamet viib lõike 3 kohase võlainstrumentide või muude tagamata kohustuste konverteerimise läbi ainult juhul, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) kriisilahendusamet on saanud nõusoleku emaettevõtja pädevalt asutuselt, kui omandiõiguse instrumendid peab emiteerima emaettevõtja;
- b) omandiõiguse instrumendid emiteeritakse enne seda, kui keskne vastaspool emiteerib omandiõiguse instrumente riigi või valitsusüksuse poolseks omavahendite eraldamiseks;

- c) konverteerimise määr kujutab endast asjakohast hüvitist mõjutatud võlakohustuste omanikele ja vastab kohtlemisele, mis saab neile osaks harilikus maksejõuetusmenetluses.

Pärast võlainstrumentide või muude tagamata kohustuste mis tahes konverteerimist omandiõiguse instrumentideks tuleb viimased kohe konverteerimise järel märkida või üle kanda.

- 8. Keskse vastaspoole kriisilahenduse kava väljatöötamise ja ajakohastamise kontekstis ning osana keskse vastaspoole kriisilahenduskõlblikkust pärssivate tegurite kõrvaldamise õigusest tagab kriisilahendusasutus lõike 7 kohaldamisel, et keskne vastaspool võib mis tahes hetkel emiteerida vajaliku arvu omandiõiguse instrumente.

Artikkel 34

Allahindamise ja konverteerimise mõju

Kriisilahendusasutus täidab või nõuab, et täidetak스 kõiki allahindamise ja konverteerimise vahendi kasutamiseks vajalikke haldus- ja menetlustoiminguid, sealhulgas:

- a) kõigi asjaomaste registrite muutmine;
- b) omandiõiguse instrumentide või võlainstrumentide noteerimise lõpetamine või nendega kauplemise lõpetamine;
- c) uute omandiõiguse instrumentide noteerimine või kauplemisele lubamine;
- d) allahinnatud võlainstrumentide uuesti noteerimine või kauplemisele lubamine ilma, et tuleks täita prospekti avaldamise nõuet kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/71/EÜ¹.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/71/EÜ väärtpaberite üldsusele pakkumisel või kauplemisele lubamisel avaldatava prospekti ja direktiivi 2001/34/EÜ muutmise kohta (EÜT L 345, 31.12.2003, lk 64).

Artikkel 35

Menetluslike takistuste kõrvaldamine allahindamisel ja konverteerimisel

Artikli 32 lõike 1 teise lõigu kohaldamise korral nõuab pädev asutus, et kesksed vastaspooled või nende emaettevõtjad säilitaksid alati piisava arvu omandiõiguse instrumente, et tagada, et kõnealustel kesksedel vastaspooltel või nende emaettevõtjatel oleks võimalik emiteerida piisav arv uusi omandiõiguse instrumente ja et omandiõiguse instrumentide emiteerimine või nendeks konverteerimine oleks tulemuslik.

Kriisilahendusasutus kasutab allahindamise ja konverteerimise vahendit sõltumatult kõigist keskse vastaspoole asutamislepingu või põhikirja sätetest, sealhulgas nõuded, mis käsitlevad aktsionäride ostueesõigust või aktsionäridelt kapitali suurendamiseks nõusoleku saamist.

Artikkel 36

Ettevõtte reorganiseerimise kava esitamine

1. Ühe kuu jooksul pärast artiklis 32 osutatud vahendite kasutamist **analüüsib** keskne vastaspool **oma maksejõuetuse põhjuseid** ja esitab selle **analüüsi** kriisilahendusasutusele **koos artikli 37 kohaselt koostatud ettevõtte reorganiseerimise kavaga**. Kui kohaldatakse liidu riigiabi raamistikku, peab selline kava olema kooskõlas restruktureerimiskavaga, mis kesksel vastaspoolel tuleb kõnealuse raamistiku kohaselt komisjonile esitada.

Kui see on vajalik kriisilahenduse eesmärkide saavutamiseks, võib kriisilahendusasutus pikendada esimeses lõigus osutatud perioodi kõige rohkem kahe kuuni.

2. Kui restruktureerimiskavast tuleb teatada ka liidu riigiabi raamistiku alusel, ei mõjuta ettevõtte reorganiseerimise kava esitamine tähtaega, mis on sätestatud kõnealuse restruktureerimiskava esitamiseks liidu riigiabi raamistiku alusel.
3. Kriisilahendusasutus esitab ettevõtte **tegevuse läbivaatamise ja** reorganiseerimise kava ja kõik selle läbivaadatud versioonid kooskõlas artikliga 38 pädevale asutusele ja kriisilahenduse kolleegiumile.

Artikkel 37

Ettevõtte reorganiseerimise kava sisu

1. Artiklis 36 osutatud ettevõtte reorganiseerimise kavaga kehtestatakse meetmed, mille eesmärk on keskse vastaspoole või tema äritegevuse osa pikaajalise elujõulisuse taastamine mõistliku aja jooksul. Kõnealused meetmed põhinevad realistlikel eeldustel majanduslike ja finantsturutingimuste kohta, milles keskne vastaspool tegutseb.

Ettevõtte reorganiseerimise kavas võetakse arvesse finantsturgude hetkeolukorda ja tulevikuväljavaateid ning see kajastab parima ja halvima stsenaariumi eeldusi, sealhulgas sündmuste kombinatsiooni keskse vastaspoole peamiste nõrkuste väljaselgitamiseks. Eeldusi võrreldakse sektori asjakohaste näitajatega.

2. Ettevõtte reorganiseerimise kava koosneb vähemalt järgmistest osadest:
  - a) keskse vastaspoole maksejõuetuse või tõenäolise maksejõuetuse tinginud tegurite ja asjaolude üksikasjalik analüüs;
  - b) keskse vastaspoole pikaajalise elujõulisuse taastamiseks vajalike meetmete kirjeldus;
  - c) ajakava kõnealuste meetmete rakendamiseks.
3. Keskse vastaspoole pikaajalise elujõulisuse taastamise eesmärgil võetavad meetmed võivad hõlmata järgmist:
  - a) keskse vastaspoole tegevussuundade ümberkorraldamine ja restruktureerimine;
  - b) keskse vastaspoole toimimissüsteemides ja taristus tehtavad muudatused;
  - c) varade või äriiinide võõrandamine.

- 3 a. ***Kui kohaldatakse liidu riigiabi raamistikku kooskõlas artikli 36 lõigetega 1 ja 2, peaksid kriisilahendusasutus, pädev asutus ja komisjon kooskõlastama keskse vastaspoole pikaajalise elujõulisuse taastamiseks võetavate meetmete hindamist,***

kõiki keskse vastaspoole taotlusi muudetud kava uuesti esitada ja ettevõtte reorganiseerimise kava või restruktureerimiskava lõplikku vastuvõtmist.

3 b. ESMA annab hiljemalt ... [18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 16 välja suunised, milles täpsustatakse minimaalseid elemente, mis tuleks lõike 2 kohaselt ettevõtte reorganiseerimise kavasse lisada.

3 c. Võttes asjakohasel juhul arvesse lõikes 3 a osutatud suuniste kohaldamisel saadud kogemust, võib ESMA töötada välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse minimaalseid elemente, mis tuleks lõike 2 kohaselt ettevõtte reorganiseerimise kavasse lisada.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 38

Ettevõtte reorganiseerimise kava hindamine ja vastuvõtmine

1. Kriisilahendusasutus ja pädev asutus annavad ühe kuu jooksul pärast ettevõtte reorganiseerimise kava esitamist kooskõlas artikli 36 lõikega 1 hinnangu sellele, kas kavaga ette nähtud meetmed suudaksid usaldusväärselt taastada keskse vastaspoole pikaajalise elujõulisuse.

Kui kriisilahendusasutus ja pädev asutus on veendunud, et kava suudaks keskse vastaspoole pikaajalise elujõulisuse taastada, kiidab kriisilahendusasutus kava heaks.

2. Kui kriisilahendusasutus ja pädev asutus ei ole veendunud, et kavaga ettenähtud meetmed suudaksid keskse vastaspoole pikaajalise elujõulisuse taastada, teavitab kriisilahendusasutus keskset vastaspoolt kavas esinevatest probleemidest ning nõuab, et keskne vastaspool esitaks kahe nädala jooksul pärast teatamist muudetud kava, milles kõnealused probleemid on lahendatud.

3. Kriisilahendusasutus ja pädev asutus hindavad neile esitatud uut kava ning annavad ühe nädala jooksul pärast kava kättesaamist kesksele vastaspoolele teada, kas probleemid on asjakohaselt lahendatud või on vaja täiendavaid muudatusi.
- 3 a. *ESMA annab hiljemalt ... [18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 16 välja suunised, et täpsustada miinimumnõudeid, millele ettevõtte reorganiseerimise kava peab vastama, et kriisilahendusasutus selle lõike 1 kohaselt heaks kiidaks.*
- 3 b. *Võttes asjakohasel juhul arvesse lõikes 3 a osutatud suuniste kohaldamisel saadud kogemust, võib ESMA töötada välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada miinimumnõudeid, millele ettevõtte reorganiseerimise kava peab vastama, et kriisilahendusasutus selle lõike 1 kohaselt heaks kiidaks.*

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 39

Ettevõtte reorganiseerimise kava rakendamine ja järelevalve

1. Keskne vastaspool rakendab reorganiseerimise kava ning esitab vastavalt nõuetele ja vähemalt iga kuue kuu tagant kriisilahendusasutusele ja pädevale asutusele aruande kava rakendamise edenemise kohta.
2. Kriisilahendusasutus võib kokkuleppel pädeva asutusega nõuda, et keskne vastaspool vaataks kava läbi, kui see on vajalik artikli 37 lõikes 1 osutatud eesmärgi saavutamiseks.

Keskne vastaspool esitab esimeses lõigus osutatud läbivaadatud kava kooskõlas artikli 38 lõikega 3 kriisilahendusasutusele hindamiseks. ***Kriisilahendusasutus kooskõlastab seda hinnangut komisjoniga, juhul kui kohaldatakse liidu riigiabi raamistikku.***

4. JAGU

ETTEVÖTTE VÕÕRANDAMISE VAHEND

Artikkel 40

Ettevõtte võõrandamise vahend

1. Kriisilahendusasutus võib kanda üle omandajale, kes ei ole sildasutusena toimiv keskne vastaspool, järgmise:

- a) kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole emiteeritud omandiõiguse instrumentid;
- b) kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole mis tahes vara, õigused, kohustused või kohustised.

Esimeses lõigus osutatud ülekandmine toimub, küsimata selleks kriisilahenduse objektiks oleva keskse vastaspoole aktsionäride või mis tahes sellise kolmanda isiku nõusolekut, kes ei ole omandaja, ning sellele ei laiene äriühinguõiguses või väärtabereid käsitlevas õiguses sätestatud menetlusnormid, välja arvatud artiklis 41 sätestatud menetlusnormid.

2. Lõike 1 kohane ülekandmine toimub äris tavalistel tingimustel, asjaolusid arvesse võttes, ja vastavalt liidu riigiabi raamistikule.

Esimese lõigu kohaldamisel võtab kriisilahendusasutus kõik mõistlikud meetmed, et saavutada äritingimused, mis vastavad artikli 24 lõike 3 kohaselt läbi viidud väärtuse hindamisele.

3. Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, saavad omandaja mis tahes vastusooritusest kasu:

- a) omandiõiguse instrumentide omanikud, kui ettevõtte võõrandamine on toimunud kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole poolt emiteeritud omandiõiguse instrumentide ülekandmisega (kõnealuste omandiõiguse instrumentide omanikelt omandajale);

- b) keskne vastaspool, kui ettevõtte võõrandamine on toimunud kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole kogu vara või kõigi kohustuste või nende teatava osa ülekandmise teel omandajale;
- c) kõik makseviivituses mitteolevad kliirivad liikmed, kes on enne kriisilahendusmenetluse algatamist kahju saanud.

Omandaja makstud mis tahes vastusoorituse jaotamine toimub kooskõlas keskse vastaspoole kaskaadi põhimõttega kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 artiklitega 43 ja 45 ning nõuete nõudeõiguse järkudega tavalises maksejõuetusmenetluses.

- 4. Kriisilahendusasutus võib kasutada lõikes 1 osutatud üleandmisõigust rohkem kui korra, et kanda täiendavalt üle kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole emiteeritud omandiõiguse instrumente või vajaduse korral keskse vastaspoole vara, õigusi, kohustusi või kohustisi.
- 5. Omandaja nõusolekul võib kriisilahendusasutus kanda omandajale üle antud vara, õigused, kohustused või kohustised tagasi kesksele vastaspoolele või anda omandiõiguse instrumendid tagasi nende algsetele omanikele.

Kui kriisilahendusasutus kasutab esimeses lõigus osutatud ülekandmisõigust, võtavad keskne vastaspool või algsed omanikud kõik sellised varad, õigused, kohustused või kohustised või omandiõiguse instrumendid tagasi.

- 6. Kõik lõike 1 kohaselt tehtud ülekandmised toimuvad sõltumata sellest, kas omandajal on luba omandamisest tulenevaid teenuseid osutada ja tegevusi jätkata või mitte.

Kui omandajal ei ole luba omandamisest tulenevate teenuste osutamiseks ja tegevuste jätkamiseks, viib kriisilahendusasutus pädeva asutusega konsulteerides asjakohasel viisil läbi omandaja hoolsuskohustuse auditi ning tagab, et omandaja taotleb tegevusluba nii kiiresti kui võimalik ja hiljemalt kuu aja jooksul pärast ettevõtte võõrandamise vahendi kasutamist. Pädev asutus tagab, et kõik sellised tegevusloa taotlused vaadatakse läbi kiirkorras.

7. Kui lõikes 1 osutatud omandiõiguse instrumentide ülekandmise tulemusena toimub määruse (EL) nr 648/2012 artikli 31 lõike 2 kohane olulise osaluse omandamine või selle suurendamine, viib pädev asutus läbi kõnealus artiklis osutatud hindamise, tehes seda sellise aja jooksul, mis ei lükka edasi ettevõtte võõrandamise vahendi rakendamist ega takista kriisilahenduse meetmetega taotletavate asjaomaste kriisilahenduse eesmärkide saavutamist.
8. Kui pädev asutus ei ole lõikes 7 osutatud hindamist lõpule viinud omandiõiguse instrumentide ülekandmise jõustumise kuupäevaks, kohaldatakse järgmist:
- a) omandiõiguse instrumentide ülekandmine jõustub õiguslikult kohe alates instrumentide üleandmise kuupäevast;
  - b) hindamisajal ja punktis f sätestatud käsutusõiguse kaotuse perioodi jooksul on peatatud omandaja õigus kasutada nende omandiõiguse instrumentidega seotud hääleõigusi ja see õigus on ainult kriisilahendusasutusel, kes ei ole kohustatud neid õigusi kasutama ja kes ei vastuta nende kasutamise või nende kasutamisest loobumise tagajärgede eest;
  - c) hindamisajal ja punktis f sätestatud käsutusõiguse kaotuse perioodi jooksul ei ole olulise osaluse omandamise või võõrandamise nõuete rikkumise eest kohaldatavad karistused ja muud meetmed, mis on ette nähtud määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 12, sellisele ülekandmisele kohaldatavad;
  - d) kohe pärast hindamise lõpuleviimist teavitab pädev asutus kriisilahendusasutust ja omandajat kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 artikliga 32 kirjalikult hindamise tulemustest;
  - e) kui pädev asutus ei ole ülekandmise vastu, loetakse kõnealuste omandiõiguse instrumentidega kaasnev hääleõigus alates punktis d osutatud teavitamisest täies ulatuses omandajale ülekantuks;
  - f) kui pädev asutus on omandiõiguse instrumentide ülekandmise vastu, jätkatakse punkti b kohaldamist ja kriisilahendusasutus võib turutingimusi arvesse võttes määrata käsutusõiguse kaotuse perioodi, mille jooksul omandaja loobub selliste omandiõiguse instrumentide käsutuse õigusest.

9. Et kasutada teenuste osutamise õigust kooskõlas määrusega (EL) nr 648/2012, käsitatakse omandajat kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole majandustegevust jätkavana ning omandaja võib kasutada üle kantud vara, õiguste, kohustuste või kohustiste suhtes kõiki õigusi, mida kasutas kriisilahendusmenetluses olev keskne vastaspool.
10. Lõikes 1 osutatud omandajal ei takistata kasutamast kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole õigusi olla makse- ja arveldussüsteemide või mis tahes muu finantsturutaristu liige ja omada neile juurdepääsu, eeldusel et omandaja täidab sellistes süsteemides osalemist reguleerivaid liikmesuse või osalemise kriteeriume.

Kui omandaja ei täida esimeses lõigus osutatud kriteeriume, võib omandaja jätkuvalt omada keskse vastaspoole õigust olla selliste süsteemide ja taristute liige ning omada neile juurdepääsu, **kui kriisilahendusasutus on selle heaks kiitnud. Selline heakskiit antakse ainult ajavahemikuks, mis ei ületa 12 kuud.**
11. Omandajale ei keelata **12 kuu jooksul** juurdepääsu makse- ja arveldussüsteemidele või mis tahes muule finantsturutaristule põhjusel, et omandajal ei ole reitinguagentuuri reitingut või et see reiting ei vasta reitingutasemetele, mida nõutakse sellistele süsteemidele või taristutele juurdepääsu andmiseks.
12. Kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole aktsionäridel, võlausaldajatel, kliirivatel liikmetel ja klientidel ning muudel kolmandatel isikutel, kelle vara, õigusi, kohustusi või kohustisi ei ole üle kantud, ei ole mingeid õigusi seoses üle antavate varade, õiguste, kohustuste või kohustistega või nende suhtes, kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti.

Artikkel 41

Ettevõtte võõrandamise vahend: menetlusnõuded

1. Kui kriisilahendusasutus kasutab keskse vastaspoole puhul ettevõtte võõrandamise vahendit, reklaamib ta seda osa keskse vastaspoole varast, õigustest, kohustustest, kohustistest või omandiõiguse instrumentidest, mida ta kavatseb üle kanda, või korraldab selle turundamise. Vara, õiguste, kohustuste ja kohustiste kogumeid võib turundada eraldi.

2. Ilma et see piiraks liidu riigiabi raamistiku kohaldamist, toimub lõikes 1 osutatud turundamine vajaduse korral vastavalt järgmistele kriteeriumidele:
- a) see on võimalikult läbipaistev ega esita sisuliselt eksitavat teavet keskse vastaspoole vara, õiguste, kohustuste, kohustiste või omandiõiguse instrumentide kohta, võttes arvesse asjaolusid ning eelkõige finantsstabiilsuse säilitamise vajadust;
  - b) ühtki võimalikku omandajat ei asetata teiste võimalike omandajatega võrreldes põhjendamatult soodsamasse ega ebasoodsamasse olukorda;
  - c) puudub huvide konflikt;
  - d) võetakse arvesse vajadust kriisilahenduse meede kiiresti lõpule viia;
  - e) eesmärk on saavutada asjaomaste omandiõiguse instrumentide, vara, õiguste, kohustuste või kohustiste võimalikult kõrge võõrandamishind.

Esimeses lõigus osutatud kriteeriumid ei takista kriisilahendusasutust võtmast ühendust konkreetsete võimalike omandajatega.

3. Erandina lõikest 1 võib kriisilahendusasutus varade, õiguste, kohustuste, kohustiste või omandiõiguse instrumentide turundamisel mitte täita lõikes 2 osutatud kriteeriume, kui nende kriteeriumide täitmine tõenäoliselt pärsiks ühe või mitme kriisilahenduse eesmärgi saavutamist.

5. JAGU

SILDASUTUSENA TOIMIVA KESKSE VASTASPOOLE VAHEND

Artikkel 42

Sildasutusena toimiva keskse vastaspoole vahend

1. Kriisilahendusasutus võib sildasutusena toimivale kesksele vastaspoolele üle kanda järgneva:
  - a) kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole emiteeritud omandiõiguse instrumendid;

- b) kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole mis tahes varad, õigused, kohustused või kohustised.

Esimeses lõigus osutatud ülekandmine võib toimuda, küsimata selleks kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole aktsionäride või mis tahes sellise kolmanda isiku nõusolekut, kes ei ole sildasutusena toimiv keskne vastaspool, ning sellele ei laiene äriühinguõiguses või väärtipabereid käsitlevas õiguses sätestatud menetlusnormid, välja arvatud artiklis 43 sätestatud menetlusnormid.

- 2. Sildasutusena toimiv keskne vastaspool on juriidiline isik, kes täidab kõiki järgmisi nõudeid:
  - a) seda kontrollib kriisilahendusasutus ning see on täielikult või osaliselt ühe või mitme avalik-õigusliku asutuse (kelle hulka võib kuuluda ka kriisilahendusasutus) omanduses;
  - b) see asutatakse eesmärgiga võtta vastu ja saada oma valdusesse kõik kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole omandiõiguse instrumentid või osa nendest või võtta vastu ja saada oma valdusesse keskse vastaspoole kogu vara ja kõik õigused, kohustused ja kohustised või osa nendest, et säilitada keskse vastaspoole kriitilised funktsioonid ja keskne vastaspool seejärel müüa.
- 3. Sildasutusena toimiva keskse vastaspoole vahendit rakendades tagab kriisilahendusasutus, et sildasutusena toimivale kesksele vastaspoolele üle kantud kohustiste ja kohustuste koguväärtus ei ületa kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole üle antud õiguste ja vara koguväärtust.
- 4. Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, saavad sildasutusena toimiva keskse vastaspoole makstud mis tahes vastusooritusest kasu:
  - a) omandiõiguse instrumentide omajad, kui ülekandmine sildasutusena toimivale kesksele vastaspoolele on toimunud kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole emiteeritud omandiõiguse instrumentide ülekandmise teel (kõnealuste instrumentide omanikelt sildasutusena toimivale kesksele vastaspoolele);

b) kriisilahendusmenetluses olev keskne vastaspool, kui ülekandmine sildasutusena toimivale kesksele vastaspoolele on toimunud sellise keskse vastaspoole kogu vara või kõigi kohustiste või nende teatava osa ülekandmise teel sildasutusena toimivale kesksele vastaspoolele.

5. Kriisilahendusasutus võib kasutada lõikes 1 osutatud ülekandmisõigust rohkem kui korra, et kanda täiendavalt üle keskse vastaspoole emiteeritud omandiõiguse instrumente või tema vara, õigusi, kohustusi või kohustisi.

6. Kriisilahendusasutus võib kanda sildasutusena toimivale kesksele vastaspoolele üle kantud vara, õigused, kohustused või kohustised tagasi kriisilahendusmenetluses olevale kesksele vastaspoolele või kanda omandiõiguse instrumendid tagasi nende algsetele omanikele, kui ülekandmine on sõnaselgelt ette nähtud dokumendis, mille alusel lõikes 1 osutatud ülekandmine toimub.

Kui kriisilahendusasutus kasutab esimeses lõigus osutatud ülekandmisõigust, võtavad kriisilahendusmenetluses olev keskne vastaspool või algsed omanikud kõik sellised varad, õigused, kohustused või kohustised või omandiõiguse instrumendid tagasi, tingimusel et täidetud on käesoleva lõike esimeses lõigus või lõikes 7 sätestatud tingimused.

7. Kui asjaomased omandiõiguse instrumendid, vara, õigused, kohustused või kohustised ei kuulu tegelikult selliste omandiõiguse instrumentide, vara, õiguste, kohustuste või kohustiste klassi või ei vasta kõnealustele omandiõiguse instrumentidele, varale, õigustele, kohustustele või kohustistele seatud ülekandmise tingimustele, mis on kindlaks määratud ülekandmise aluseks olevas dokumendis, võib kriisilahendusasutus kanda need sildasutusena toimivalt keskselt vastaspoolelt kriisilahendusmenetluses olevale kesksele vastaspoolele või algsetele omanikele tagasi.

8. Lõigetes 6 ja 7 osutatud ülekandmine võib toimuda mis tahes ajal ja see peab olema kooskõlas kõigi muude tingimustega, mis on ülekandmise aluseks olevas dokumendis ülekandmisega seoses kindlaks määratud.

9. Kriisilahendusasutus võib kanda omandiõiguse instrumente või vara, õigusi, kohustusi või kohustisi sildasutusena toimivalt keskselt vastaspoolelt üle kolmandale isikule.

10. Et kasutada teenuste osutamise õigust kooskõlas määrusega (EL) nr 648/2012, käsitatakse sildasutusena toimivat kesket vastaspoolt kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole majandustegevust jätkavana ning ta võib kasutada üle kantud vara, õiguste, kohustuste või kohustiste suhtes kõiki õigusi, mida kasutas kriisilahendusmenetluses olev keskne vastaspool.

Muudel eesmärkidel võivad kriisilahendusasutused nõuda, et sildasutusena toimivat kesket vastaspoolt käsitataks kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole tegevust jätkavana ning et sildasutusena toimiv keskne vastaspool võib kasutada üle kantud vara, õiguste, kohustuste või kohustiste suhtes kõiki õigusi, mida kasutas kriisilahendusmenetluses olev keskne vastaspool.

11. Sildasutusena toimivat kesket vastaspoolt ei takistata kasutamast kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole õigusi olla makse- ja arveldussüsteemide või mis tahes muu finantsturutaristu liige ja omada neile juurdepääsu, eeldusel et ta täidab sellistes süsteemides ja taristutes osalemist reguleerivaid liikmesuse või osalemise kriteeriume.

Kui sildasutusena toimiv keskne vastaspool ei täida esimeses lõigus osutatud kriteeriume, võib sildasutusena toimiv keskne vastaspool jätkuvalt kasutada keskse vastaspoole õigust olla selliste süsteemide ja taristute liige ning omada neile juurdepääsu kriisilahendusasutuse poolt kindlaksmääratud perioodi vältel. See ajavahemik ei tohi olla pikem kui 12 kuud.

12. Sildasutusena toimivale kesksele vastaspoolele ei keelata juurdepääsu makse- ja arveldussüsteemidele või mis tahes muule finantsturutaristule põhjusel, et sildasutusena toimival kesksel vastaspooltel ei ole reitinguagentuuri reitingut või et see reiting ei vasta reitingutasemetele, mida nõutakse sellistele süsteemidele või taristutele juurdepääsu andmiseks.

13. Kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole aktsionäridel või võlausaldajatel ning muudel kolmandatel isikutel, kelle vara, õigusi, kohustusi või kohustisi ei ole

sildasutusena toimivale kesksele vastaspoolele üle kantud, ei ole õigust esitada nõudeid sildasutusena toimivale kesksele vastaspoolele üle kantud varade, õiguste, kohustuste või kohustiste kohta või nendega seoses või sildasutusena toimiva keskse vastaspoole juhtorgani või kõrgema juhtkonna vastu.

14. Sildasutusena toimival kesksel vastaspoolel ei ole kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole aktsionäride ega võlausaldajate ees kohustusi ega vastutust ning sildasutusena toimiva keskse vastaspoole juhtorgan või kõrgem juhtkond ei vastuta kõnealuste aktsionäride ega võlausaldajate ees kahjude eest, mis tulenevad nende tegevusest või tegevusetusest nende ametialaste kohustuste täitmisel, kui sellise tegevuse või tegevusetusega ei kaasne rasket hooletust või tõsist üleastumist vastavalt kohaldatavale siseriiklikule õigusele.

Artikkel 43

Sildasutusena toimiv keskne vastaspool: menetlusnõuded

1. Sildasutusena toimiv keskne vastaspool peab vastama kõigile järgmistele nõuetele:
- a) sildasutusena toimiv keskne vastaspool taotleb kriisilahendusasutuselt heakskiitu kõigele järgnevale:
    - i) sildasutusena toimiva keskse vastaspoole põhikiri;
    - ii) sildasutusena toimiva keskse vastaspoole juhtorgani liikmed, kui kõnealuseid liikmeid ei ole ametisse nimetanud kriisilahendusasutus otse;
    - iii) sildasutusena toimiva keskse vastaspoole juhtorgani liikmete vastutusala ja tasustamine, kui kriisilahendusasutus ei ole nende tasustamist ja vastutusala kindlaks määranud;
    - iv) sildasutusena toimiva keskse vastaspoole strateegia ja riskiprofiil;
  - b) sildasutusena ***toimiv keskne vastaspool võtab üle kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole tegevusloa, et*** osutada teenuseid või jätkata tegevusi, mis tulenevad artikli 42 lõikes 1 osutatud ülekandmisest kooskõlas määrusega (EL) nr 648/2012.

Kui sildasutusena toimival kesksel vastaspoolel ei ole lõike 1 punkti b kohast luba,

taotleb kriisilahendusasutus pädeva asutuse heakskiitu artikli 42 lõike 1 kohase ülekandmise läbiviimiseks. Kui pädev asutus kiidab ülekandmise heaks, märgib ta ära ajavahemiku, mille jooksul sildasutusena toimiv keskne vastaspool on vabastatud määruse (EL) nr 648/2012 nõuete täitmise kohustusest.

Määruse (EL) nr 648/2012, täpsemalt selle IV jaotise 3. peatüki kohaste usaldatavusnõuete täitmisest võib vabastada kuni kolmeks kuuks ning kõigi muude määruse (EL) nr 648/2012 sätete täitmisest kuni 12 kuuks.

2. Kõiki liidu või liikmesriikide konkurentsioigusest lähtuvaid piiranguid arvestades juhib sildasutusena toimiva keskse vastaspoole juhtkond sildasutusena toimivat keskset vastaspoolt eesmärgiga säilitada sidusrühmade juurdepääs sildasutusena toimiva keskse vastaspoole kriitilistele funktsioonidele ja müüa sildasutusena toimiv keskne vastaspool või selle vara, õigused, kohustused ja kohustised ühele või enamale erasektori omandajale. Kõnealune müük toimub siis, kui turutingimused on soodsad, ja ajavahemiku jooksul, mis on sätestatud käesoleva artikli lõikes 5 ja, kui see on asjakohane, lõikes 6.
3. Kriisilahendusasutus lõpetab sildasutusena toimiva keskse vastaspoole tegevuse mis tahes järgmisel juhul:
  - a) kriisilahenduse eesmärgid on saavutatud;
  - b) sildasutusena toimiv keskne vastaspool ühineb mõne muu üksusega;
  - c) sildasutusena toimiv keskne vastaspool ei täida enam artikli 42 lõikes 2 sätestatud nõudeid;
  - d) sildasutusena toimiv keskne vastaspool või põhiline osa tema varadest, õigustest, kohustustest või kohustistest on lõike 4 kohaselt müüdüd;
  - e) lõikes 5 sätestatud ajavahemik on lõppenud;
  - f) sildasutusena toimiva keskse vastaspoole kliiritud lepingud on arveldatud, lõppenud või tasaarvestatud ning keskse vastaspoole õigused ja kohustused seoses kõnealuste lepingutega on seega täies ulatuses täidetud.

4. Enne sildasutusena toimiva keskse vastaspoole või selle varade, õiguste, kohustuste või kohustiste müüki reklaamib kriisilahendusasutus müügiks mõeldud elemente ning tagab, et neid turundatakse avalikult ja läbipaistvalt ning et nende kohta ei esitata sisuliselt eksitavat teavet.

Kriisilahendusasutus viib esimeses lõigus osutatud müügi läbi äritingimustel ega aseta ühtki võimalikku omandajat teistega võrreldes soodsamasse ega ebasoodsamasse olukorda.

5. Kriisilahendusasutus lõpetab sildasutusena toimiva keskse vastaspoole tegevuse kaks aastat pärast kuupäeva, mil toimus viimane ülekandmine kriisilahendusmenetluses olevast kesksest vastaspoolest.

Kui kriisilahendusasutus lõpetab sildasutusena toimiva keskse vastaspoole tegevuse, taotleb ta pädevalt asutuselt sildasutusena toimiva keskse vastaspoole tegevusloa kehtetuks tunnistamist.

6. Kriisilahendusasutus võib pikendada lõikes 5 osutatud perioodi ühe või rohkema üheaastase perioodi võrra, kui pikendamine on vajalik sildasutusena toimiva keskse vastaspoole tegevuse lõpetamiseks kooskõlas lõike 3 punktidega a–d.

Lõikes 5 osutatud pikendamisotsus peab olema põhjendatud ja sisaldama sildasutusena toimiva keskse vastaspoole olukorra üksikasjalikku hinnangut asjaomaste turutingimuste ja turuväljavaadete kontekstis.

7. Kui sildasutusena toimiva keskse vastaspoole tegevus lõpetatakse lõike 3 punktis d või e osutatud asjaoludel, likvideeritakse sildasutusena toimiv keskne vastaspool tavalise maksejõuetusmenetluse kaudu.

Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, saavad sildasutusena toimiva keskse vastaspoole tegevuse lõpetamisest saadavast mis tahes tulust kasu selle aktsionärid.

Kui sildasutusena toimivat keskset vastaspoolt kasutatakse enam kui ühe kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole vara ja kohustiste ülekandmiseks, jagatakse teises lõigus osutatud tulu vastavalt iga kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole üle antud varadele ja kohustistele.

6. JAGU

TÄIENDAV RAHASTAMINE

Artikkel 44

Alternatiivsed rahastamisviisid

Kui see on vajalik kriisilahenduse vahendite tulemuslikuks kasutamiseks, võib kriisilahendusasutus sõlmida lepinguid laenude või muu rahalise toetuse saamiseks, seahulgas kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole ammendamata tagatisfondides olevatest eelrahastatud vahenditest.

7. JAGU

VALITSUSE KASUTATAVAD STABILISEERIMISVAHENDID

Artikkel 45

Valitsuse finantsstabiilsusvahendid

1. Kriisilahendusasutus võib kooskõlas artiklitega 46 ja 47 kasutada keskse vastaspoole kriisilahenduseks valitsuse stabiliseerimisvahendeid ***ainult juhul***, kui täidetud on järgmised tingimused:
  - a) rahaline toetus on vajalik kriisilahenduse eesmärkide saavutamiseks;
  - b) rahalist toetust kasutatakse liikmesriigi pädeva ministeeriumi või valitsuse otsuse alusel pärast kriisilahendusasutusega konsulteerimist ning viimase võimalusena pärast muude kriisilahenduse vahendite hindamist ja kasutamist nii ulatuslikult, kui see on finantsstabiilsust säilitades võimalik;
  - c) rahaline toetus on kooskõlas liidu riigiabi raamistikuga;
  - c a) rahalist toetust kasutatakse piiratud ajavahemiku jooksul;***
  - d) **■**
  - d a) kriisilahendusasutus on eelnevalt kindlaks määranud tervikliku ja usaldusväärse korra selleks, et saada avaliku sektori vahendid sobiva ajavahemiku jooksul avaliku sektori toetust saanud osalejatelt tagasi, välja arvatud juhul, kus sellised vahendid on juba tagasi saadud müügist***

erasektorist pärit omandajale vastavalt artikli 46 lõikele 3 või artikli 47 lõikele 2.

2. Valitsuse finantsstabiilsusvahendite rakendamiseks peavad pädevatel ministeeriumidel või valitsustel olema asjakohased kriisilahendusõigused, mis on sätestatud artiklites 48–59, ning nad peavad tagama artiklite 52, 54 ja 70 järgimise.
3. Lõike 1 punkti b kohaldamisel käsitatakse valitsuse finantsstabiilsusvahendite kasutamist viimase võimalusena, kui täidetud on vähemalt üks järgnevatest tingimustest:
  - a) pädev ministeerium või valitsus ja kriisilahendusasutus teevad pärast keskpanga ja pädeva asutusega konsulteerimist kindlaks, et kriisilahenduse vahendite rakendamisest ei piisaks, et vältida märkimisväärset negatiivset mõju finantssüsteemile;
  - b) pädev ministeerium või valitsus ja kriisilahendusasutus otsustavad, et kriisilahenduse vahendite rakendamisest ei piisaks avaliku huvi kaitsmiseks, kui kesksele vastaspoolele on eelnevalt antud keskpanga erakorralist likviidsusabi;
  - c) seoses ajutiselt riigi omandisse võtmise vahendiga otsustab pädev ministeerium või valitsus pärast pädeva asutuse ja kriisilahendusasutusega konsulteerimist, et kriisilahenduse vahendite rakendamisest ei piisaks avaliku huvi kaitsmiseks, kui kesksele vastaspoolele on eelnevalt antud omakapitalitoetuse vahendi kaudu avaliku sektori omakapitalitoetust.

Artikkel 46

Avaliku sektori omakapitalitoetuse vahend

1. Avaliku sektori rahalist toetust võidakse anda keskse vastaspoole rekapitalizeerimiseks omandiõiguse instrumentide vastu.
2. Keskeid vastaspooli, kelle suhtes rakendatakse avaliku sektori omakapitalitoetuse vahendit, juhitakse ärilistel alustel ja professionaalselt.
3. Lõikes 1 osutatud omandiõiguse instrumendid müüakse erasektorist pärit omandajale niipea, kui ärilised ja finantsolud seda võimaldavad.

Artikkel 47

Ajutiselt riigi omandisse võtmise vahend

1. Keskne vastaspool võidakse ajutiselt võtta riigi omandisse ühe või mitme omandiõiguse instrumentide ülekande korraldusega, mille teeb liikmesriik ülevõtjale, kes on üks kahest järgnevast:
  - a) liikmesriigi nimetatud esindaja;
  - b) äriühing, mis kuulub tervikuna liikmesriigile.
2. Keskseid vastaspooli, kelle puhul rakendatakse ajutiselt riigi omandisse võtmise vahendit, juhitakse ärilisel alusel ja professionaalselt ning need müüakse erasektorist pärit omandajale niipea, kui ärilised ja finantsolud seda võimaldavad, **kaaludes ühtlasi võimalust nõuda sisse kriisilahenduse kulud.**

IV PEATÜKK

Kriisilahendusõigused

Artikkel 48

Üldised õigused

1. Kriisilahendusametusele on kõik õigused kriisilahenduse vahendite tulemuslikuks kasutamiseks, sealhulgas kõik järgnevad õigused:
  - a) õigus nõuda kõigilt isikutelt kriisilahendusametusele sellise teabe esitamist, mida ta vajab kriisilahenduse meetmete üle otsustamiseks ja nende ettevalmistamiseks, sealhulgas kriisilahenduse kavades esitatud teabe või kohapealsete kontrollide kaudu kogutava teabe ajakohastamised ja täiendused;
  - b) õigus omandada kontroll kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole üle ning kasutada kõiki õigusi ja volitusi, mis on antud omandiõiguse instrumentide omanikele ja keskse vastaspoole juhtorganile;

b a) õigus muuta või parandada keskse vastaspoole tegevuseeskirju, sealhulgas seoses tema osalemistingimustega, kui sellised muudatused on vajalikud kriisilahenduskõlblikkust pärssivate takistuste kõrvaldamiseks;

- b b) õigus jätta jõustamata keskse vastaspoole eeskirjadest ja kokkulepetest tulenevad teatavad lepingulised kohustused või vajaduse korral eirata muul viisil keskse vastaspoole eeskirju ja kokkuleppeid, et saavutada kriisilahenduse eesmärgid ja vältida märkimisväärset ebasoodsat mõju finantssüsteemile;*
- c) õigus kanda üle kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole emiteeritud omandiõiguse instrumentid;
- d) õigus kanda muule ettevõtjale tema nõusolekul üle keskse vastaspoole õigused, vara, kohustused või kohustised;
- e) õigus vähendada, sealhulgas nullini, kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole võlainstrumentide või muude tagamata kohustuste põhiosa või maksmisele kuuluvat jääki;
- f) õigus konverteerida kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole võlainstrumentid või muud tagamata kohustused omandiõiguse instrumentideks kõnealus keskses vastaspooles või sildasutusena toimivas keskses vastaspooles, kellele on üle kantud kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole vara, õigused, kohustused või kohustised;
- g) õigus tühistada kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole emiteeritud võlainstrumente;
- h) õigus vähendada, sealhulgas nullini, kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole omandiõiguse instrumentide nimiväärtust ja selliseid omandiõiguse instrumente tühistada;
- i) õigus nõuda kriisilahendusmenetluses olevalt keskselt vastaspoolelt ■ uute omandiõiguse instrumentide (sealhulgas eelisaktsiad ja tingimusega vahetusvõlakirjad) emiteerimist;
- j) õigus muuta seoses keskse vastaspoole võlainstrumentide ja muude kohustistega nende tagasimakse tähtaega, maksmisele kuuluva intressi summat

või tähtpäeva, millest alates tuleb hakata intressi maksma, sealhulgas makseid ajutiselt peatades;

- k) õigus lõpule viia ja lõpetada finantslepinguid;
- l) õigus kutsuda tagasi või vahetada välja kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole juhtorgan ja kõrgem juhtkond;
- m) õigus nõuda pädevalt asutuselt olulise osaluse omandaja hindamist võimalikult kiiresti, erandina määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 31 sätestatud tähtaegadest;
- n) õigus vähendada, sealhulgas nullini, kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole variatsioonitagatise summat, mis võlgnetakse kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole kliirivale liikmele **või selle kliiriva liikme kliendile, kohaldades artiklis 30 sätestatud tingimusi**;
- o) õigus kanda makseviivituses oleva kliiriva liikme arvelt makseviivituses mitteoleva kliiriva liikme arvele üle avatud positsioone ja mis tahes seotud varasid, sealhulgas asjaomaseid omandiõiguse üleminekul või pandiõigusel põhinevaid finantstagatiskokkuleppeid ning tasaarvestuskokkuleppeid (set-off ja netting) viisil, mis on kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 artikliga 48;
- p) õigus jõustada kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole liikmete kõik olemasolevad ja täitmata lepingulised kohustused;
- q) õigus jõustada kõik kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole emattevõtja olemasolevad ja täitmata kohustused, sealhulgas kohustus anda keskele vastaspoolele rahalist toetust garantiide või krediidiliinidena;
- r) õigus nõuda kliirivatelt liikmetelt täiendavaid rahalisi makseid.

Kriisilahendusasutused võivad esimeses lõigus osutatud õigusi kasutada üksikult või nende ükskõik millises kombinatsioonis.

2. Kui käesolevas määruses ja liidu riigiabi raamistikus ei ole sätestatud teisiti, ei kohaldata kriisilahendusasutuse suhtes lõikes 1 osutatud õiguste kasutamisel ühtegi järgnevatest nõuetest:

- a) nõue saada avalik-õigusliku või eraõigusliku isiku heakskiit või nõusolek;
- b) nõuded, mis seonduvad kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole või sildasutusena toimiva keskse vastaspoole finantsinstrumentide, õiguste, kohustuste, vara või kohustiste ülekandmisega;
- c) nõue teavitada avalik-õiguslikku või eraõiguslikku isikut;
- d) nõue avaldada teade või prospekt;
- e) nõue esitada dokument muule ametiasutusele või registreerida see mõnes ametiasutuses.

Artikkel 49

Kaasnevad õigused

1. Artikli 48 lõikes 1 osutatud õiguste kasutamisel võib kriisilahendusasutus samuti kasutada ükskõik millist järgnevatest kaasnevatest õigustest:
  - a) kui artiklis 65 ei ole sätestatud teisiti, näha ette, et ülekandmine toimub, ilma et ülekantavaid finantsinstrumente, õigusi, kohustusi, varasid või kohustisi mõjutaksid kohustused või koormatised;
  - b) tühistada õigus omandada täiendavaid omandiõiguse instrumente;
  - c) nõuda, et asjaomane ametiasutus lõpetaks või peataks kõigi keskse vastaspoole poolt emiteeritud finantsinstrumentide kauplemisele lubamise reguleeritud turul või selliste instrumentide ametliku noteerimise kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/34/EÜ¹;
  - d) näha ette, et kooskõlas artikliga 40 või artikliga 42 koheldakse vastavalt omandajat või sildasutusena toimivat keskset vastaspoolt seoses kõigi kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole õiguste või kohustuste või sellise keskse vastaspoole võetud meetmetega, sealhulgas turutaristus

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. mai 2001. aasta direktiiv 2001/34/EÜ, mis käsitleb väärtpaberite ametlikku noteerimist väärtpaberibörsil ja nende väärtpaberite kohta avaldatavat teavet (EÜT L 184, 6.7.2001, lk 1).

osalemisega seotud mis tahes õiguste või kohustustega, nii, nagu ta oleks kriisilahendusmenetluses olev keskne vastaspool;

- e) nõuda, et kriisilahendusmenetluses olev keskne vastaspool või omandaja või sildasutusena toimiv keskne vastaspool annaksid üksteisele teavet ja abi;
- f) näha ette, et kliiriv liige, kellele on artikli 48 lõike 1 punktide o ja p kohaste õigustega jaotatud positsioone, võtaks kõnealuste positsioonidega seoses üle kõik keskses vastaspooles osalemisega seonduvad õigused või kohustused;
- g) tühistada või muuta kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole sõlmitud lepingu tingimusi või asendada kriisilahendusmenetluses olev keskne vastaspool lepingupoolena omandaja või sildasutusena toimiva keskse vastaspoolega;
- h) muuta kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole tegevuseeskirju **■** ;
- i) kanda kliiriva liikme liikmestaatus kriisilahendusmenetluses olevalt keskselt vastaspoolelt üle kõnealuse keskse vastaspoole omandajale või sildasutusena toimivale kesksele vastaspoolele.

Käesoleva määrusega ette nähtud mis tahes õigust kompensatsioonile ei käsitata kohustise või koormatisena esimese lõigu punkti a tähenduses.

2. Kriisilahendusamet võib näha ette talitluspidevuse korra, mis võimaldab tagada, et kriisilahenduse meede on tulemuslik ning omandaja või sildasutusena toimiv keskne vastaspool saab üle kantud tegevust jätkata. Kõnealune talitluspidevuse kord võib hõlmata järgmist:

- a) kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole sõlmitud lepingute jätkamine, et omandaja või sildasutusena toimiv keskne vastaspool võtaks üle kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole õigused ja kohustised seoses mis tahes üle kantud finantsinstrumendi, õiguse, kohustuse, vara või kohustisega, ning et kriisilahendusmenetluses olev keskne vastaspool asendataks kõigis asjakohastes lepingudokumentides kas otseselt või kaudselt omandaja või sildasutusena toimiva keskse vastaspoolega;

- b) kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole asendamine omandaja või sildasutusena toimiva keskse vastaspoolega kõigis kohtumenetlustes seoses mis tahes üle kantud finantsinstrumendi, õiguse, kohustuse, vara või kohustisega.
3. Lõike 1 punktiga d ja lõike 2 punktiga b ette nähtud õigused ei mõjuta:
- a) keskse vastaspoole töötaja õigust tööleping lõpetada;
- b) kui artiklitest 55, 56 ja 57 ei tulene teisiti, lepingu osapoolle õigust kasutada lepingujärgseid õigusi, sealhulgas õigust leping lõpetada, kui lepingutingimused seda võimaldavad, keskse vastaspoole tegevuse või tegevusetuse tõttu enne ülekandmist või omandaja või sildasutusena toimiva keskse vastaspoole tegevuse või tegevusetuse tõttu pärast ülekandmist.

Artikkel 50

Erihaldur

1. Kriisilahendusasutus võib ametisse nimetada ühe **või mitu erihaldurit asendama** kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole juhtorganit. Erihalduril peab olema piisavalt hea maine ja piisavad ekspertteadmised finantsteenuste, riskijuhtimise ja kliirimisteenuste alal kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 artikli 27 lõike 2 teise lõiguga.
2. Erihalduril on kõik keskse vastaspoole aktsionäride ja juhtorgani õigused. Erihaldur võib kõnealuseid õigusi kasutada ainult kriisilahendusasutuse kontrolli all. Kriisilahendusasutus võib seada erihalduri tegevusele piiranguid või nõuda teatavate tegevuste jaoks eelnevat nõusolekut.
- Kriisilahendusasutus avalikustab lõikes 1 osutatud ametissenimetamise ning kõnealuse ametissenimetamisega seonduvad tingimused.
3. Erihaldurit ei nimetata ametisse kauemaks kui üheks aastaks. Kriisilahendusasutus võib nimetatud perioodi pikendada, kui see on vajalik kriisilahenduse eesmärkide saavutamiseks.
4. Erihaldur rakendab kõik vajalikud meetmed, et toetada kriisilahenduse eesmärkide saavutamist ning rakendada kriisilahendusasutuse võetud kriisilahenduse meetmeid.

Vasturääkivuse või vastuolu korral on kõnealune seadusjärgne kohustus kõigi teiste keskse vastaspoole põhikirjast või siseriiklikust õigusest juhtkonnale tulenevate kohustuste suhtes ülimuslik.

5. Erihaldur koostab kriisilahendusasutuse määratud korrapäraste ajavahemike tagant ning erihalduri mandaadi alguses ja lõpus tema ametisse nimetanud kriisilahendusasutusele aruande. Kõnealustes aruannetes kirjeldatakse üksikasjalikult keskse vastaspoole finantsseisundit ja esitatakse võetud meetmete põhjused.
6. Kriisilahendusasutus võib erihalduri igal ajal tagasi kutsuda. Ta kutsub erihalduri tingimata tagasi järgmistel juhtudel:
  - a) kui erihaldur ei täida oma ülesandeid vastavalt kriisilahendusasutuse kehtestatud tingimustele;
  - b) kui konkreetse erihalduri tagasikutsumise või asendamisega oleks kriisilahenduse eesmäärke parem saavutada;
  - c) kui ametisse nimetamise tingimused ei ole enam täidetud.
7. Kui siseriiklik õigus näeb maksejõuetuse korral ette pankrotihalduri nimetamise, võib lõike 1 kohaselt ametisse nimetatud erihalduri samuti nimetada pankrotihalduriks **või vastupidi**.

Artikkel 51

Õigus nõuda teenuste osutamist ja vahendite andmist

1. Kriisilahendusasutus võib nõuda kriisilahendusmenetluses olevalt keskselt vastaspoolelt või ükskõik millisel temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvalt ettevõtjalt või kliirivalt liikmelt selliste teenuste osutamist ja vahendite andmist, mis on omandajale või sildasutusena toimivale kesksele vastaspoolele vajalikud temale üle antud äritegevuse tulemuslikuks juhtimiseks.

Esimest lõiku kohaldatakse ka juhul, kui keskse vastaspoolega samasse konsolideerimisgruppi kuuluva üksuse või keskse vastaspoole ühe kliiriva liikme suhtes on algatatud tavaline maksejõuetusmenetlus või ta on ise kriisilahendusmenetluses.

2. Kriisilahendusasutus võib kriisilahendusasutuste poolt vastavalt lõikele 1 kehtestatud kohustused jõustada muudes liikmesriikides, kui kõnealuseid õigusi kasutatakse seoses kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoolega samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtjatega või asjaomase keskse vastaspoole kliirivate liikmetega.
3. Lõikes 1 osutatud teenused ja vahendid ei hõlma üheski vormis rahalist toetust.
4. Lõikes 1 osutatud teenuseid osutatakse ja vahendeid antakse:
  - a) samadel äritingimustel, kui neid osutati ja anti kesksele vastaspoolele vahetult enne kriisilahenduse meetmete võtmist, kui on olemas sellekohane leping;
  - b) mõistlikel äritingimustel, kui sellekohane leping puudub või kui leping on lõppenud.

Artikkel 52

Õigus jõustada muude liikmesriikide poolt võetud kriisilahenduse või kriisiennetusmeetmeid

1. Kui kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole omandiõiguse instrumendid, vara, õigused, kohustused või kohustised asuvad muus liikmesriigis kui kriisilahendusasutuse liikmesriik või neid reguleeritakse muu liikmesriigi kui kriisilahendusasutuse liikmesriigi õigusega, toimub kõnealuste omandiõiguse instrumentide, vara, õiguste, kohustuste või kohustiste ülekandmine **või nendega seotud kriisilahendusmeetmete võtmine** asjaomase muu liikmesriigi õiguse kohaselt.
2. Muude asjaomaste liikmesriikide ametiasutused osutavad liikmesriigi kriisilahendusasutusele igakülgset abi selleks, et tagada omandiõiguse instrumentide, vara, õiguste, kohustuste või kohustiste ülekandmine omandajale või sildasutusena toimivale kesksele vastaspoolele **või kõigi muude kriisilahendusmeetmete elluviimine** kohaldatava siseriikliku õiguse kohaselt.
3. Aktsionäridel, võlausaldajatel ja kolmandatel isikutel, keda lõikes 1 osutatud omandiõiguse instrumentide, vara, õiguste, kohustuste või kohustiste ülekandmine

mõjutab, ei ole õigust ülekandmist takistada, vaidlustada ega tühistada selle liikmesriigi õigusnormide alusel, mille õigust ülekandmisele kohaldatakse.

4. Kui liikmesriigi kriisilahendusasutus kasutab artiklites 28 või 32 osutatud kriisilahenduse vahendeid ja kui kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole lepingud, kohustised, omandiõiguse instrumendid või võlainstrumendid hõlmavad instrumente, lepinguid või kohustisi, mida reguleeritakse muu liikmesriigi õigusega, või kohustisi muus liikmesriigis asuvate võlausaldajate ees ja lepinguid muus liikmesriigis asuvate kliirivate **liikmete või nende klientidega**, tagavad asjaomase muu liikmesriigi vastavad asutused, et mis tahes kõnealustest kriisilahenduse vahenditest tulenevad meetmed võetakse.

Esimese lõigu kohaldamisel ei ole aktsionäridel, võlausaldajatel ja kliirivatel **liikmetel ega nende klientidel**, keda nimetatud kriisilahenduse vahendid mõjutavad, õigust vaidlustada instrumendi või kohustise põhisumma või maksmisele kuuluva summa vähendamist või selle konverteerimist või restruktureerimist.

5. Järgmised õigused ja kaitsemeetmed kehtestatakse kooskõlas kriisilahendusasutuse liikmesriigi õigusnormidega:
  - a) aktsionäride, võlausaldajate ja kolmandate isikute õigus vaidlustada kooskõlas artikliga 72 käesoleva artikli lõikes 1 osutatud omandiõiguse instrumentide, vara, õiguste, kohustuste või kohustiste ülekandmine;
  - b) mõjutatud võlausaldajate õigus vaidlustada kooskõlas artikliga 72 käesoleva artikli lõikega 4 hõlmatud instrumendi, kohustise või lepingu põhisumma või maksmisele kuuluva summa vähendamine või konverteerimine või restruktureerimine;
  - c) V peatükis osutatud osalise ülekandmise kaitsemeetmed seoses käesoleva artikli lõikes 1 osutatud vara, õiguste, kohustuste või kohustistega.

Artikkel 53

Õigused seoses vara, lepingute, õiguste, kohustiste, kohustuste ja omandiõiguse instrumentidega, mis kuuluvad kolmandas riigis asuvatele isikutele või mida reguleeritakse kolmanda riigi õigusega

1. Kui kriisilahenduse meede on seotud kolmandas riigis asuvate isikute vara või lepingutega või omandiõiguse instrumentide, õiguste, kohustuste või kohustistega, mida reguleeritakse kolmanda riigi õigusega, võib kriisilahendusasutus nõuda, et:
  - a) kriisilahendusmenetluses olev keskne vastaspool ja kõnealuste varade, lepingute, omandiõiguse instrumentide, õiguste, kohustuste või kohustiste saaja teeksid kõik vajaliku meetme jõustumise tagamiseks;
  - b) kriisilahendusmenetluses olev keskne vastaspool haldaks saaja nimel omandiõiguse instrumente, vara või õigusi või täidaks kohustisi või kohustusi kuni meetme jõustumiseni;
  - c) saaja mõistlikud kulud, mis on nõuetekohaselt tekkinud käesoleva lõike punktidega a ja b ette nähtud meetmete rakendamisel, kompenseeritaks ühel artikli 27 lõikes 9 osutatud viisil.
2. Lõike 1 kohaldamisel võib kriisilahendusasutus nõuda keskselt vastaspoolelt, et see tagaks, et tema lepingutele ja muudele kokkulepetele kolmandates riikides asuvate **või nende riikide õigusega reguleeritavate** kliirivate liikmete ning omandiõiguse instrumentide ja võlainstrumentide või muude kohustiste omajatega lisatakse säte, millega nad nõustuvad kriisilahendusasutuse poolt võetava mis tahes meetmega nende varade, lepingute, õiguste, kohustuste ja kohustiste suhtes, sealhulgas artiklite 55, 56 ja 57 kohaldamisega. **Kriisilahendusasutus võib nõuda, et keskne vastaspool esitaks talle õigusliku arvamuse selliste sätete õigusliku jõustatavuse ja mõjususe kohta.**
3. Kui lõikes 1 osutatud kriisilahenduse meede ei jõustu, on kõnealune meede asjaomaste omandiõiguse instrumentide, varade, õiguste, kohustuste ja kohustiste suhtes kehtetu.

Artikkel 54

Teatavate lepinguliste tingimuste väljajätmine varajase sekkumise ja kriisilahenduse puhul

1. Kriisiennetusmeedet või kriisilahenduse meetet, mis on võetud käesoleva määruse kohaselt, või kõnealuse meetme kohaldamisega vahetult seotud mis tahes sündmust ei käsitata täitmist tingiva või maksejõuetuse juhtumina direktiivi 2002/47/EÜ ja direktiivi 98/26/EÜ tähenduses, tingimusel et jätkatakse lepingust tulenevate materiaalõiguslike kohustuste, sealhulgas makse- ja ülekandekohustuste täitmist ning tagatise andmist.

Esimese lõigu kohaldamisel käsitatakse kolmanda riigi kriisilahendusmenetlusi, mida tunnustatakse vastavalt artiklile 75 või kriisilahendusasutuse vastava otsuse alusel, käesoleva määrusega kooskõlas võetud kriisilahenduse meetmena.

2. Lõikes 1 osutatud kriisiennetusmeedet või kriisilahenduse meetet ei kasutata selleks, et:
  - a) kasutada lõpetamise, peatamise, muutmise või tasaarvestuse (netting või set-off) õigust, sealhulgas seoses lepinguga, mille sõlmib keskse vastaspoolega samasse konsolideerimisgruppi kuuluv ettevõtja ja mis hõlmab vastastikuse kohustuste täitmata jätmise sätet või kohustusi, mida tagab või toetab muul viisil ükskõik milline konsolideerimisgrupi ettevõtja;
  - b) saada enda omandisse, kontrollida või tagatisena sisse nõuda asjaomase keskse vastaspoole või konsolideerimisgrupi ettevõtja vara seoses lepinguga, mis hõlmab vastastikuse kohustuste täitmata jätmise sätet;
  - c) mõjutada asjaomase keskse vastaspoole või konsolideerimisgrupi ettevõtja lepingulist õigust seoses lepinguga, mis hõlmab vastastikuse kohustuste täitmata jätmise sätet.

Artikkel 55

Õigus peatada teatavaid kohustusi

1. Kriisilahendusasutus võib peatada mõlema vastaspoole makse- või ülekandekohustused seoses kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole

sõlmitud lepingutega alates artikli 70 kohasest peatamisteate avaldamisest kuni avaldamisele järgneva tööpäeva lõpuni.

Esimese lõigu kohaldamisel tähendab tööpäeva lõpp keskööd kriisilahendusasutuse liikmesriigis.

2. Kui makse- või ülekandekohustus oleks tulnud täita peatamisajal, peab makse tegemine või ülekanne toimuma kohe pärast peatamisaja lõppu.
3. Kriisilahendusasutus ei kasuta lõikes 1 osutatud õigust makse- ja ülekandekohustuste suhtes süsteemide või süsteemikorraldajate vastu, kes on määratud direktiivi 98/26/EÜ kohaldamise eesmärgil, sealhulgas muude kesksete vastaspoolte ja keskpankade vastu.

Artikkel 56

Õigus piirata tagatistest tulenevate õiguste jõustamist

1. Kriisilahendusasutus võib takistada kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoolle tagatud võlakohustuste omanikel jõustada tagatisest tulenevaid õigusi seoses kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoolle mis tahes varadega alates piiramisteate avaldamisest vastavalt artiklile 70 kuni avaldamisele järgneva tööpäeva lõpuni.

Esimese lõigu kohaldamisel tähendab tööpäeva lõpp keskööd kriisilahendusasutuse liikmesriigis.

2. Kriisilahendusasutus ei kasuta lõikes 1 osutatud õigust seoses süsteemide või süsteemikorraldajate, kes on määratud direktiivi 98/26/EÜ kohaldamise eesmärgil, ega muude kesksete vastaspoolte ja keskpankade mis tahes tagatistest tulenevate õigustega vara suhtes, mille kriisilahendusmenetluses olev keskne vastaspool on pantinud või tagatiseks andnud.

Artikkel 57

Õigus lõpetamisõigus ajutiselt peatada

1. Kriisilahendusasutus võib peatada kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoolle mis tahes lepingupoole õiguse leping lõpetada alates artikli 70 kohasest

lõpetamisteate avaldamisest kuni avaldamisele järgneva tööpäeva lõpuni tingimusel, et jätkatakse makse- ja ülekandekohustuste ning tagatise andmise kohustuse täitmist.

Esimese lõigu kohaldamisel tähendab tööpäeva lõpp keskööd kriisilahenduse liikmesriigis.

2. Kriisilahendusasutus ei kasuta lõikes 1 osutatud õigust seoses süsteemide või süsteemikorraldajatega, kes on määratud direktiivi 98/26/EÜ kohaldamise eesmärgil, sealhulgas seoses muude kesksete vastaspoolte ja keskpankadega.
3. Lepingupool võib kasutada kõnealusest lepingust tulenevat lõpetamisõigust enne lõikes 1 osutatud ajavahemiku lõppu, kui see lepingupool saab kriisilahendusasutuselt teate, et lepinguga hõlmatud õigusi ja kohustusi:
  - a) ei kanta üle teisele ettevõtjale;
  - b) ei hinnata alla ega konverteerita ja nende suhtes ei kasutata kriisilahenduse vahendit kahjude või positsioonide jaotamiseks.
4. Kui lõikes 3 osutatud teadet ei ole esitatud, võib lõpetamisõigust peatamisaja lõppedes kasutada vastavalt artiklile 54 järgmiselt:
  - a) kui lepinguga hõlmatud õigused ja kohustised on üle kantud muule ettevõtjale, võib vastaspool kasutada lõpetamisõigust vastavalt asjaomase lepingu tingimustele üksnes siis, kui saajast ettevõtjast tulenevalt ilmneb või jätkub täitmist tingiv juhtum;
  - b) kui lepinguga hõlmatud õigused ja kohustised jäävad keskele vastaspoolele, ***kohaldatakse*** lõpetamisõigust vastavalt ***keskse vastaspoole ja asjaomase vastaspoole vahelises lepingus sätestatud lõpetamistingimustele üksnes juhul, kui täitmist tingiv juhtum toimub või jätkub pärast peatamisaja lõppu.***

Artikkel 58

Õigus teostada kontrolli keskse vastaspoole üle

1. Kriisilahendusasutus võib teostada kontrolli kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole üle, et:

- a) hallata keskse vastaspoole tegevusi ja teenuseid, kasutada tema aktsionäride ja juhtorgani õigusi ning konsulteerida riskikomiteega;
- b) hallata ja võõrandada kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole vara ja omandit.

Esimeses lõigus osutatud kontrolli võib kriisilahendusasutus teostada vahetult ise või kaudselt kriisilahendusasutuse nimetatud isiku või isikute kaudu.

2. Kui kriisilahendusasutus teostab kontrolli keskse vastaspoole üle, ei loeta kriisilahendusasutust siseriikliku õiguse kohaseks varijuhiks ega de facto juhiks.

Artikkel 59

Õiguste kasutamine kriisilahendusasutuste poolt

Kui artiklis 72 ei ole sätestatud teisiti, võtavad kriisilahendusasutused kriisilahenduse meetmeid riigisisesele halduspädevusele ja -menetlustele vastava korralduse alusel.

V PEATÜKK

Kaitsemeetmed

Artikkel 60

Võlausaldajate võrdse kohtlemise põhimõte

Kui kriisilahendusasutus kasutab üht või mitut kriisilahenduse vahendit, ***peaks ta püüdma tagada***, et aktsionärid, võlausaldajad, ***klirivad liikmed ja nende kliendid*** ei kannaks suuremat kahju kui siis, kui kriisilahendusasutus ei oleks võtnud ajal, mil kriisilahendusasutus leidis, et artikli 22 lõike 1 kohased tingimused olid täidetud, keskse vastaspoole suhtes kriisilahenduse meetmeid ja kui tema suhtes oleks selle asemel kohaldatud kõiki võimalikke täitmata kohustusi vastavalt keskse vastaspoole finantsseisundi taastamise kavale ***ja kõigile*** muudele tema tegevuseeskirjades sätestatud kokkulepetele ***niisuguse makseviivituse kui ka muu kui makseviivituse juhtumi puhuks ning kui keskse vastaspoole tegevus oleks katkenud frantsiisi jääkväärtuseta ning ta*** oleks likvideeritud tavalise maksejõuetusmenetluse kohaselt, ***võttes nõuetekohaselt arvesse süsteemse ebastabiilsuse ja turuhäirete võimalikku negatiivset mõju.***

a)

■

b)

■

Esimeses lõigus osutatud süsteemse ebastabiilsuse ja turuhäirete võimalikku negatiivset mõju ei võeta arvesse enne, kui artikli 61 lõikes 5 osutatud regulatiivsed tehnilised standardid võimaldavad hinnata selle väärtust.

Kui artikli 61 lõikes 5 osutatud regulatiivsed tehnilised standardid on jõustunud, võtavad kriisilahendusasutused süsteemse ebastabiilsuse ja turuhäirete võimalikku negatiivset mõju käesoleva artikli esimese lõigu kohaldamisel arvesse.

Artikkel 61

Väärtuse hindamine võlausaldajate võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise puhul

1. *Kesksest vastaspoolest sõltuvate sidusrühmade teavitamiseks koostab keskne vastaspool igal aastal ajakohastatava hinnangu selle kohta, kuidas mõjutaks kahju iga võlausaldajate kategooriat äärmuslike, kuid võimalike makseviivituse ja muude kui makseviivituse juhtude puhul, mis toovad kaasa keskse vastaspoole maksejõuetuse.*

Hinnangus on täielikult välja toodud lepingulised tingimused, mis puudutavad keskse vastaspoole kahjukaskaadi, ning see on kooskõlas võimendustagatise kasutamise ja stressitestimise metoodikaga, mida kasutatakse keskse vastaspoole kohustuste täitmiseks vastavalt määrusele (EL) nr 648/2012.

- 1 a. *Selleks et hinnata kooskõla võlausaldajate võrdse kohtlemise põhimõttega, mis on sätestatud artiklis 60, tagab kriisilahendusasutus, et sõltumatu isik viib võimalikult ruttu pärast kriisilahenduse meetmete rakendamist läbi väärtuse hindamise.*

2. Lõikes 1 osutatud väärtuse hindamine hõlmab järgmist:

- a) kohtlemine, mille osaliseks oleksid aktsionärid, võlausaldajad ja kliirivad *liikmed või nende kliendid* saanud juhul, kui kriisilahendusasutus ei oleks siis, kui kriisilahendusasutus leidis, et artikli 22 lõike 1 kohased tingimused olid täidetud, võtnud seoses keskse vastaspoolega kriisilahenduse meetmeid ja selle asemel oleks nende suhtes kohaldatud võimalike täitmata kohustuste

sundtäitmist vastavalt keskse vastaspoole finantsseisundi taastamise kavale **ja** muudele tema tegevuseeskirjades sätestatud kokkulepetele ning kui keskne vastaspool oleks likvideeritud tavalises maksejõuetusmenetluses **ja tema tegevus oleks katkenud frantsiisi jääkväärtuseta, võttes seejuures nõuetekohaselt arvesse süsteemse ebastabiilsuse ja turuhäirete võimalikku negatiivset mõju;**

- b) kohtlemine, mis aktsionäridele, võlausaldajatele ja kliirivatele **liikmetele või nende klientidele** keskse vastaspoole kriisilahendusmenetluses tegelikult osaks sai;
  - c) kas punktis a osutatud kohtlemine erineb punktis b osutatud kohtlemisest.
3. Lõike 2 punktis a osutatud kohtlemise summade arvutamisel ei võeta lõikes 1 osutatud väärtuse hindamisel arvesse mis tahes erakorralist avaliku sektori finantstoetust kriisilahendusmenetluses olevale kesksele vastaspoolele **ning kõrvale jäetakse ka keskse vastaspoole enda hinnakujundusmetoodika, kui see ei kajasta tegelikke turutingimusi.**
4. Lõikes 1 osutatud väärtuse hindamist tuleb eristada artikli 24 lõike 3 kohasest hindamisest.
5. Võttes arvesse kõiki direktiivi 2014/59/EL artikli 74 lõike 4 kohaselt koostatud regulatiivseid tehnilisi standardeid, töötab ESMA välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega täpsustatakse lõikes 1 osutatud väärtuse hindamise metoodika **ning, kui see on tehniliselt võimalik, metoodika süsteemse ebastabiilsuse ja turuhäirete võimaliku negatiivse mõju väärtuse hindamiseks.**

ESMA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [*Väljaannete talitus, palun sisestada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist*].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 62

Meetmed aktsionäride, võlausaldajate, kliirivate liikmete ja kliirivate liikmete klientide

kaitseks

Kui artikli 61 alusel läbi viidud väärtuse hindamise kohaselt on mis tahes aktsionär, võlausaldaja, *kliiriv liige või kliiriva liikme klient* kandnud suuremat kahju kui siis, kui kriisilahendusasutus ei oleks võtnud seoses keskse vastaspoolega kriisilahenduse meetmeid ja selle asemel oleks nende suhtes kohaldatud võimalikke täitmata kohustusi vastavalt keskse vastaspoole finantsseisundi taastamise kavale või muudele tema tegevuseeskirjades sätestatud kokkulepetele, või kui keskne vastaspool oleks likvideeritud tavalise maksejõuetusmenetluse kaudu, on kõnealusel aktsionäril, võlausaldajal või kliirival liikmel õigus vahe kompenseerimisele.

Artikkel 62 a

Vahe kompenseerimine

Kriisilahendusasutus nõuab kõik mõistlikud kulud, mis on kantud seoses artiklis 62 osutatud kompenseerimisega, ühel järgmistest viisidest sisse:

- a) eelisvõlausaldajana kriisilahendusmenetluses olevalt keskselt vastaspoolelt;*
- b) kui kasutatud on ettevõtte võõrandamise vahendit, siis omandaja makstud tasust;*
- c) eelisvõlausaldajana sildasutusena toimiva keskse vastaspoole tegevuse lõpetamise tulemusena saadud tulust;*
- d) mis tahes kliirivalt liikmelt, pidades silmas, et kliiriv liige ei kannaks suuremat kahju kui siis, kui kriisilahendusasutus ei oleks võtnud seoses keskse vastaspoolega kriisilahenduse meetmeid ja selle asemel oleks kohaldatud võimalikke täitmata kohustusi vastavalt keskse vastaspoole finantsseisundi taastamise kavale või muudele tema tegevuseeskirjades sätestatud kokkulepetele või kui keskne vastaspool oleks likvideeritud tavalise maksejõuetusmenetluse kaudu.*

Artikkel 63

Vastaspoole kaitse osalise ülekandmise korral

Artiklite 64, 65 ja 66 kohaseid kaitsemeetmeid rakendatakse järgmistel asjaoludel:

- a) kui kriisilahendusasutus kannab kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole või sildasutusena toimiva keskse vastaspoole vara, õigused, kohustused või kohustised omandajale üle osaliselt, aga mitte täielikult;
- b) kui kriisilahendusasutus kasutab artikli 49 lõike 1 punktis g osutatud õigusi.

Artikkel 64

Finantstagatis- ja tasaarvestuskokkulepete (set-off ja netting) kaitse

Kriisilahendusasutus tagab, et kriisilahenduse vahendi kasutamise tulemuseks ei ole see, et üle kantakse mitte kõik, vaid ainult osa õigustest ja kohustistest, mis on kaitstud kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole ja kolmanda isiku vahelise omandiõiguse üleminekul põhineva finantstagatiskokkuleppega või tasaarvestuskokkuleppega (set-off ja netting), või et kaasnevaid õigusi kasutades muudetakse kõnealuste kokkulepetega kaitstud õigusi või kohustisi või lõpetatakse need.

Esimeses lõigus osutatud kokkulepped hõlmavad mis tahes kokkuleppeid, mille raames on pooltel õigus selliseid õigusi ja kohustisi tasaarvestada või maha arvata.

Artikkel 65

Tagatiskokkulepete kaitse

Ilma et see piiraks artikli 29 kohast positsioonide jaotamise vahendi kasutamist, tagab kriisilahendusasutus, et kriisilahenduse vahendi kasutamisel ei ole ühtegi järgnevatest tagajärgedest seoses tagatiskokkulepetega kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole ja nende kokkulepete muude poolte vahel:

- a) kohustise tagatiseks oleva vara ülekandmine, välja arvatud juhul, kui üle kantakse ka asjaomane kohustis ja tagatisest saadav kasu;
- b) tagatud kohustise ülekandmine, välja arvatud juhul, kui üle kantakse ka tagatisest saadav kasu;
- c) tagatisest saadava kasu ülekandmine, välja arvatud juhul, kui üle kantakse ka tagatud kohustis;
- d) tagatiskokkuleppe muutmise või lõpetamise kaasnevaid õigusi kasutades, kui sellise muutmise või lõpetamise tagajärjel ei ole kohustis enam tagatud.

Artikkel 66

Struktureeritud finantskokkulepete ja pandikirjade kaitse

Kriisilahendusasutus tagab, et kriisilahenduse vahendi kasutamisel ei teki ühtegi järgnevatest tagajärgedest seoses struktureeritud finantskokkulepete, sealhulgas pandikirjadega:

- a) osa, kuid mitte kõigi varade, õiguste ja kohustiste ülekandmine, mis kujutavad endast või moodustavad osa struktureeritud finantskokkulepest, milles osaleb kriisilahendusmenetluses olev **keskne vastaspool**;
- b) kaasnevate õiguste kasutamisest tulenev selliste varade, õiguste ja kohustiste lõpetamine või muutmine, mis kujutavad endast või moodustavad osa struktureeritud finantskokkulepest, milles osaleb kriisilahendusmenetluses olev **keskne vastaspool**.

Esimese lõigu kohaldamisel hõlmavad struktureeritud finantskokkulepped väärtpaperistamisi ja riskide maandamise eesmärgil kasutatavaid finantsinstrumente, mis moodustavad lahutamatu osa tagatiste kogumist ning mis on siseriikliku õiguse kohaselt tagatud sarnaselt pandikirjadele, hõlmates kokkuleppe poole, usaldusisiku, agendi või esindaja poolt tagatise andmist ja hoidmist.

Artikkel 67

Osaline ülekandmine: kauplemis-, kliiring- ja arveldussüsteemide kaitse

1. Kriisilahendusasutus tagab, et kriisilahenduse vahendi rakendamine ei mõjuta direktiiviga 98/26/EÜ hõlmatud süsteemide toimimist ja eeskirju, kui kriisilahendusasutus:
  - a) kannab omandajale üle osa, kuid mitte kõik kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole varad, õigused, kohustused või kohustised;
  - b) tühistab või muudab kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole sõlmitud lepingu tingimusi, muu hulgas selleks, et asendada üks lepingupool omandaja või sildasutusena toimiva keskse vastaspoolega.
2. Lõike 1 kohaldamisel tagab kriisilahendusasutus, et kriisilahenduse vahendi kasutamisel ei teki ühtegi järgnevatest tagajärgedest:
  - a) direktiivi 98/26/EÜ artikli 5 kohase maksejuhise tühistamine;

- b) direktiivi 98/26/EÜ artiklitega 3 ja 5 nõutava maksejuhise ja tasaarvelduste täitmisele pööratavuse mõjutamine;
- c) direktiivi 98/26/EÜ artikliga 4 ette nähtud rahaliste vahendite, väärtpaberite või laenuvõimaluste kasutamise mõjutamine;
- d) direktiivi 98/26/EÜ artikliga 9 ette nähtud tagatise kaitse mõjutamine.

VI PEATÜKK

Menetluslikud kohustused

Artikkel 68

Teavitamisnõuded

1. Keskne vastaspool teavitab pädevat asutust, kui ta on arvamusel, et ta on maksejõuetuse ohus või satub tõenäoliselt maksejõuetusse artikli 22 lõike 2 tähenduses.

2. Pädev asutus teavitab kriisilahendusasutust kõigist lõike 1 alusel saadud teadetest ja kõigist finantsseisundi taastamise või muudest IV jaotise kohastest meetmetest, mille võtmist pädev asutus keskselt vastaspoolelt nõuab.

Pädev asutus teavitab kriisilahendusasutust igasugusest määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 24 osutatud eriolukorrast seoses keskse vastaspoolega ja kõigist kõnealuse määruse artikli 48 kohaselt saadud teadetest.

3. Kui pädev asutus või kriisilahendusasutus leiab, et artikli 22 lõike 1 punktides a ja b osutatud tingimused on seoses keskse vastaspoolega täidetud, teavitab ta sellest **õigeaegselt** järgmisi asutusi:

a) kõnealuse keskse vastaspoole pädev asutus või kriisilahendusasutus;

b) keskse vastaspoole emettevõtja pädev asutus;

b a) keskse vastaspoole järelevalvekolleegium;

b b) keskse vastaspoole kriisilahenduse kolleegium;

c) keskpank;

- d) pädev ministeerium;
- e) Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ja riiklik makrotasandi usaldatavusjärelevalve asutus.

Artikkel 69

Kriisilahendusasutuse otsus

1. Pädevalt asutuselt artikli 68 lõike 3 kohase teate saamise järel otsustab kriisilahendusasutus, kas kriisilahenduse meetmed on vajalikud.
2. Otsus selle kohta, kas võtta keskse vastaspoole suhtes kriisilahenduse meetmeid või mitte, sisaldab järgnevat teavet:
  - a) kriisilahendusasutuse hinnang sellele, kas keskne vastaspool vastab kriisilahenduse tingimustele;
  - b) mis tahes meetmed, mis kriisilahendusasutus kavatseb võtta, sealhulgas otsus teha likvideerimise taotlus, halduri nimetamine või mis tahes muu meetme võtmine tavalise maksejõuetusmenetluse kohaselt või, kohaldades artikli 27 lõike 1 punkti e, siseriikliku õiguse alusel.

Artikkel 70

Kriisilahendusasutuste menetluslikud kohustused

1. Kriisilahendusasutus teavitab kõiki järgmisi asutusi võimalikult kiiresti pärast kriisilahenduse meetme võtmist:
  - a) kriisilahendusmenetluses olev keskne vastaspool;
  - b) kriisilahenduse kolleegium;
  - c) makrotasandi usaldatavusjärelevalvet teostav määratud riiklik asutus ning Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu;
  - d) Euroopa Komisjon, Euroopa Keskpank ja EIOPA;

e) direktiiviga 98/26/EÜ hõlmatud selliste süsteemide korraldajad, milles kriisilahendusmenetluses olev keskne vastaspool osaleb.

2. Lõikes 1 osutatud teade sisaldab koopiat mis tahes korraldusest või dokumendist, mille alusel asjaomane meede võetakse, ning selles märgitakse ka kriisilahenduse meetme jõustumise kuupäev.

Lõike 1 punkti b kohases teates kriisilahenduse kolleegiumile on samuti märgitud, kas kriisilahenduse meede kaldub kõrvale kriisilahenduse kavast või mitte, ja selles esitatakse kõigi selliste kõrvalekaldumiste põhjused.

3. Kriisilahenduse meetme võtmise aluseks oleva korralduse või dokumendi koopia või kokkuvõttev teade kriisilahenduse meetme mõju kohta ning – kui see on kohaldatav – artiklites 55, 56 ja 57 osutatud peatamise või piiramise tingimused ja tähtaeg avaldatakse kõigis järgnevates kohtades:

a) kriisilahendusasutuse veebisait;

b) pädeva asutuse (kui see ei ole kriisilahendusasutus) veebisait ja ESMA veebisait;

c) kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole veebisait;

d) kui kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole omandiõiguse instrumendid või võlainstrumendid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele, siis kriisilahendusmenetluses olevat keskset vastaspoolt puudutava korraldatud teabe avaldamiseks kasutatav meediakanal kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/109/EÜ¹ artikli 21 lõikega 1.

4. Kui omandiõiguse instrumendid või võlainstrumendid ei ole reguleeritud turul kauplemisele lubatud, tagab kriisilahendusasutus, et lõikes 3 osutatud korraldust tõendavad dokumendid saadetakse kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole teadaolevatele omandiõiguse instrumentide omanikele ja

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele, ning millega muudetakse direktiivi 2001/34/EÜ (ELT L 390, 31.12.2004, lk 38).

võlausaldajatele, kes on teada kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole registrite või andmebaaside kaudu, mis on kriisilahendusasutusele kättesaadavad.

Artikkel 71

Konfidentsiaalsus

1. Ametisaladuse hoidmise nõuet kohaldatakse järgmiste isikute suhtes:
  - a) kriisilahendusasutused;
  - b) pädevad asutused, ESMA ja EBA;
  - c) pädevad ministeeriumid;
  - d) käesoleva määruse kohaselt nimetatud erihaldurid või ajutised haldurid;
  - e) võimalikud omandajad, kellega pädev asutus või kriisilahendusasutus on ühendust võtnud, sõltumata sellest, kas ühendust võeti ettevõtte võõrandamise vahendi kasutamise ettevalmistamiseks või mitte ja kas ühenduse võtmine päädis omandamisega või mitte;
  - f) audiitorid, raamatupidajad, juristid ja konsultandid, hindajad ja muud eksperdid, kelle teenuseid kriisilahendusasutus, pädev asutus, pädevad ministeeriumid või punktis e osutatud võimalikud omandajad otseselt või kaudselt kasutavad;
  - g) keskpangad ja muud ametiasutused, kes on kaasatud kriisilahenduse protsessi;
  - h) sildasutusena toimiv keskne vastaspool;
  - i) mis tahes muu isik, kes osutab või on osutanud otseselt või kaudselt ning alaliselt või aeg-ajalt teenuseid punktides a–k osutatud isikutele;
  - j) keskse vastaspoole kõrgem juhtkond ja juhtorgani liikmed ning punktides a–k osutatud asutuste või üksuste töötajad enne nende ametisse nimetamist, nende ametissenimetamise ajal ja pärast seda;
  - k) kõik muud kriisilahenduse kolleegiumi liikmed, keda ei ole loetletud punktides a, b, c ja g.

2. Selleks et tagada lõigetes 1 ja 3 sätestatud ametisladuse hoidmise nõuete järgimine, tagavad lõike 1 punktides a, b, c, g, h ja k osutatud isikud, et kehtestatud on konfidentsiaalsust käsitlevad sise-eeskirjad, sealhulgas eeskirjad, mis tagavad, et teave on kättesaadav ainult kriisilahendusega otseselt seotud isikutele.

3. Lõikes 1 osutatud isikutel keelatakse avalikustada töö käigus või seoses käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmisega pädevalt asutuselt või kriisilahendusasutuselt saadud konfidentsiaalset teavet ühelegi isikule või asutusele, välja arvatud juhul, kui see toimub nende käesolevale määrusele vastavate ülesannete täitmise käigus või kui kõnealune teave esitatakse kokkuvõtlikult või on koostatud selliselt, et konkreetset kesket vastaspoolt ei ole võimalik kindlaks teha, või kui asutuselt või keskselt vastaspoolelt, kes selle teabe andis, on saadud eelnev selgesõnaline nõusolek.

Enne mis tahes teabe avaldamist hindavad lõikes 1 osutatud isikud seda, kuidas avaldamine võib mõjutada rahandus-, raha- ja majanduspoliitikaga seonduvaid avalikke huvisid, füüsiliste ja juriidiliste isikute ärihuvisid ning kontrolli, uurimisi või auditeid.

Teabe avaldamise mõju kontrollimise menetlus hõlmab artiklites 9 ja 13 osutatud finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade sisu ja üksikasjade ning artiklite 10 ja 16 kohaselt läbi viidud hindamiste tulemuste avaldamise mõju erihindamist.

Lõikes 1 osutatud mis tahes isik või üksus kannab käesoleva artikli nõuete rikkumise korral tsiviilvastutust kooskõlas siseriikliku õigusega.

4. Erandina lõikest 3 võivad lõikes 1 osutatud isikud vahetada konfidentsiaalset teavet kõigi järgnevatega tingimusel, et sellise teabevahetuse kohta on olemas konfidentsiaalsuskokkulepped:

a) mis tahes muu kolmanda isikuga, kui see on vajalik kriisilahenduse meetme kavandamiseks või läbiviimiseks;

b) oma liikmesriigi parlamendi uurimiskomisjoniga, oma liikmesriigi riigikontrolliga või muude liikmesriigis uurimisega tegelevate organitega;

c) liikmesriigi ametiasutustega, mille ülesandeks on teha järelevalvet maksesüsteemide üle, ametiasutustega, mille vastutusalas on tavaline

maksejõuetusmenetlus, ametiasutustega, mis teevad avalikes huvides järelevalvet muude finantssektori ettevõtjate üle, ametiasutustega, mille vastutusalas on finantsturgude ja kindlustusandjate järelevalve, ning nende nimel tegutsevate inspektoritega, ametiasutustega, mille vastutusalas on liikmesriigis finantssüsteemi stabiilsuse säilitamine makrotasandi usaldatavusnõuete rakendamise kaudu, ametiasutustega, mille vastutusalas on finantssüsteemi stabiilsuse kaitsmine, ning isikutega, kelle ülesanne on teha kohustuslikke auditeid.

5. Käesoleva artikli sätted ei takista:

- a) lõike 1 punktides a–g ja punktis k osutatud asutuste või ettevõtjate töötajaid või eksperte jagamast teavet omavahel või asutuse või üksuse siseselt;
- b) kriisilahendusasutusi ja pädevaid asutusi, sealhulgas nende töötajaid ja eksperte jagamast kriisilahenduse meetme kavandamise või rakendamise eesmärgil teavet omavahel ning teiste liidu kriisilahendusasutuste, teiste liidu pädevate asutuste, pädevate ministeeriumide, keskpankade, tavalise maksejõuetusmenetluse eest vastutavate ametiasutuste, makromajanduslike usaldatavusnõuete rakendamise teel liikmesriigi finantssüsteemi stabiilsuse säilitamise eest vastutavate asutuste, raamatupidamisaruannete kohustusliku auditi eest vastutavate isikute, EBA või ESMaga või, kui see on kooskõlas artikliga 78, kolmandate riikide asutustega, kes täidavad kriisilahendusasutustega sarnaseid ülesandeid, või võimaliku omandajaga, tingimusel et järgitakse rangeid ametisaladuse hoidmise nõudeid.

6. Käesolev artikkel ei piira teabe avaldamist käsitleva siseriikliku õiguse kohaldamist kriminaal- või tsiviilasjade kohtumenetlustes.

VII PEATÜKK

Edasikaebamise õigus ja muude meetmete välistamine

Artikkel 72

Kohtu eelnev nõusolek ja edasikaebamise õigus

1. **2.** Kõigil isikutel, keda mõjutab kriisiennetusmeetme võtmise otsus või otsus kasutada mis tahes õigusi, välja arvatud kriisilahenduse meetme korral, on õigus kõnealune otsus edasi kaevata.
3. Kõigil isikutel, keda kriisilahenduse meetme rakendamise otsus mõjutab, on õigus kõnealune otsus edasi kaevata.
4. Lõikes 3 osutatud edasikaebamise õiguse suhtes kohaldatakse järgmisi tingimusi:
  - a) kriisilahendusasutuse otsus on viivitamata täitmisele pööratav ja sellega kaasneb vaidlustatav eeldus, et selle täitmise peatamine on vastuolus avaliku huviga;
  - b) kaebust menetletakse kiirendatud korras;
  - c) kohus võtab oma hinnangu aluseks faktide majandusliku sisu hindamise, mille on läbi viinud kriisilahendusasutus.
- 4 a. ***Kriisilahendusasutuse otsus võtta kasutusele kriisilahenduse meede, kriisiennetusmeede või otsus kasutada mis tahes muud õigust peale kriisilahenduse meetme tühistatakse sisulisel põhjusel ainult siis, kui otsus oli selle tegemise ajal siis üldkasutada olnud teavet arvestades meelevaldne ja põhjendamatu.***
- 4 b. ***Kaebuse esitamine ei peata automaatselt vaidlustatud otsuse täitmist.***
5. Kriisilahendusasutuse otsuse tühistamine ei mõjuta asjaomase kriisilahendusasutuse mis tahes hilisemaid haldustoiminguid ega tehinguid, mis põhinesid tühistatud otsusel, kui seda on vaja selliste kolmandate isikute huvide kaitseks, kes tegutsesid heas usus ja omandasid kriisilahenduse meetme tulemusena kriisilahendusmenetluses oleva keskse vastaspoole omandiõiguse instrumente, vara, õigusi, kohustusi või

kohustisi.

Esimese löigu kohaldamisel on õiguskaitsvahendid, mida kaebuse esitaja saab kriisilahendusametuse otsuse tühistamise korral kasutada, piiratud kõnealuse otsuse tagajärjel kantud kahju korvamisega.

Artikkel 73

Piirangud muude menetluste puhul

1. Keskse vastaspoole suhtes ei algatata tavalist maksejõuetusmenetlust, välja arvatud kriisilahendusametuse algatusel või selle nõusolekul kooskõlas lõikega 3.
2. Pädevaid asutusi ja kriisilahendusametusi teavitatakse viivitusega mis tahes taotlusest algatada keskse vastaspoole suhtes tavaline maksejõuetusmenetlus, olenemata sellest, kas keskne vastaspool on kriisilahendusmenetluses või kas on avalikustatud artikli 70 lõike 3 kohane otsus.
3. Tavalise maksejõuetusmenetluse eest vastutavad ametiasutused võivad sellise menetluse algatada ainult pärast seda, kui kriisilahendusametuse on neid teavitanud otsusest mitte võtta keskse vastaspoole suhtes mis tahes kriisilahenduse meetmeid või kui neid ei ole teavitatud seitsme päeva jooksul pärast lõikes 2 osutatud teavitamist.

Kriisilahendusametused võivad paluda kohtul asjakohasest eesmärgist lähtuvalt ajaks peatada mis tahes kohtumenetluse, milles osaleb või võib osaleda kriisilahendusmenetluses olev keskne vastaspool, kui see on vajalik kriisilahenduse vahendite ja õiguste tõhusaks kasutamiseks.

VI JAOTIS
SUHTED KOLMANDATE RIIKIDEGA

Artikkel 74

Lepingud kolmandate riikidega

1. Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 218 võib komisjon esitada nõukogule soovitusi läbirääkimiste pidamiseks ühe või mitme kolmanda riigiga, et sõlmida lepingud, mis käsitlevad kriisilahendusametuste ja asjaomase kolmanda riigi ametiasutuste vahelise koostöö viise seoses kesksete vastaspoolte ja kolmandate riikide kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavandamisega järgmistes olukordades:
  - a) kui kolmanda riigi keskne vastaspool osutab teenuseid või omab tütarettevõtjaid ühes või mitmes liikmesriigis;
  - b) kui liikmesriigis asutatud keskne vastaspool osutab teenuseid või omab üht või mitut tütarettevõtjat kolmandas riigis;

b a) kui märkimisväärne arv keskse vastaspoole kliirivaid liikmeid on asutatud selles kolmandas riigis;

b b) kui kolmanda riigi kesksel vastaspoolel on märkimisväärne arv liidus asutatud kliirivaid liikmeid.
2. Lõikes 1 osutatud lepingutega püütakse ennekõike tagada koostööprotsesside ja -korra kehtestamine artiklis 77 osutatud ülesannete täitmiseks ja õiguste kasutamiseks, sealhulgas selleks vajaliku teabe vahetamiseks.

Artikkel 75

Kolmanda riigi kriisilahendusmenetluste tunnustamine ja nende jõustamine

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse kolmanda riigi kriisilahendusmenetluste suhtes, välja arvatud juhul kui, ja kuni selle ajani, mil asjaomase kolmanda riigiga sõlmitud artikli 74 lõikes 1 osutatud rahvusvaheline leping jõustub. Seda kohaldatakse ka pärast asjaomase kolmanda riigiga sõlmitud artikli 74 lõikes 1 osutatud

rahvusvahelise lepingu jõustumist niivõrd, kuivõrd kõnealune leping ei reguleeri kolmanda riigi kriisilahendusmenetluse tunnustamist ja selle jõustumist.

2. Asjaomased riiklikud asutused tunnustavad kolmandate riikide kriisilahendusmenetlusi seoses kolmanda riigi keskse vastaspoolega mis tahes järgneval juhul:

- a) kolmanda riigi keskne vastaspool osutab teenuseid või omab tütarettevõtjaid ühes või enamas liikmesriigis;
- b) kolmanda riigi kesksel vastaspoolel on vara, õigusi, kohustusi või kohustisi, mis asuvad ühes või enamas liikmesriigis või mida reguleeritakse nende liikmesriikide õigusega.

Asjaomased riiklikud asutused tagavad kolmanda riigi tunnustatud kriisilahendusmenetluste jõustamise kooskõlas siseriikliku õigusega.

3. Asjaomastel riiklikel asutustel on vähemalt järgnevad õigused:

- a) õigus kasutada kriisilahendusõigusi seoses:
  - i) kolmanda riigi keskse vastaspoole varadega, mis asuvad nende liikmesriigis või mida reguleeritakse nende liikmesriigi õigusega;
  - ii) kolmanda riigi keskse vastaspoole õiguste või kohustistega, mille on kirjendanud nende liikmesriigis asuv filiaal või mida reguleeritakse nende liikmesriigi õigusega või kui selliste õiguste ja kohustistega seotud nõuded on sisse nõutavad nende liikmesriigis;
- b) õigus viia lõpule, sealhulgas nõuda teiselt isikult meetmete võtmist, et viia lõpule omandiõiguse instrumentide ülekandmine tütarettevõtjas, mis on asutatud määravas liikmesriigis;
- c) õigus kasutada artiklites 55, 56 ja 57 sätestatud õigusi seoses käesoleva artikli lõikes 2 osutatud ettevõtja mis tahes lepingupoole õigustega, kui sellised õigused on vajalikud kolmanda riigi kriisilahendusmenetluste jõustamiseks;

- d) õigus tunnistada mittetäidetavaks lepinguline õigus üles öelda, lõpetada või kiirendada lepinguid, mille on sõlminud, või mõjutada lepingulisi õigusi, mille omanik on lõikes 2 osutatud ettevõtja või muu konsolideerimisgrupi ettevõtja, kui selline õigus tuleneb kriisilahenduse meetmest, mille on kolmanda riigi keskse vastaspoole suhtes võtnud kas kolmanda riigi kriisilahendusasutus ise või mis on võetud muul viisil vastavalt selles riigis kohaldatavatele kriisilahenduskorda reguleerivatele õiguslikele või regulatiivsetele nõuetele, tingimusel et jätkatakse lepingust tulenevate materiaalõiguslike kohustuste, sealhulgas makse- ja ülekandekohustuse täitmist ning tagatise andmist.
4. Kolmanda riigi kriisilahendusmenetluste tunnustamine ja jõustamine ei piira tavalist maksejõuetusmenetlust, mida kohaldatakse siseriikliku õiguse kohaselt.

Artikkel 76

Õigus keelduda kolmanda riigi kriisilahendusmenetluste tunnustamisest või jõustamisest

Erandina artikli 75 lõikest 2 võivad asjaomased riiklikud asutused keelduda kolmanda riigi kriisilahendusmenetluste tunnustamisest või jõustamisest mis tahes järgnevatel juhtudel:

- a) kolmanda riigi kriisilahendusmenetlusel oleks ebasoodne mõju nende liikmesriigi finantsstabiilsusele;
- b) võlausaldajaid või kliirivaid **liikmeid või nende kliirivate liikmete kliente**, kes asuvad nende liikmesriigis, ei kohelda kolmandas riigis toimuvast kriisilahendusmenetluses samaväärselt kolmanda riigi võlausaldajatega või kliirivate **liikmete või nende kliirivate liikmete klientidega**, kellel on sarnased seaduslikud õigused;
- c) kolmanda riigi kriisilahendusmenetluse tunnustamisel või nendes tehtud otsuste täitmisel oleks oluline mõju liikmesriigi eelarvele;
- d) tunnustamine või jõustamine oleks vastuolus siseriikliku õigusega.

Artikkel 77

Koostöö kolmandate riikide ametiasutustega

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse kolmanda riigiga tehtava koostöö suhtes, välja arvatud juhul kui, ja kuni selle ajani, mil asjaomase kolmanda riigiga sõlmitud artikli 74 lõikes 1 osutatud rahvusvaheline leping jõustub. Seda kohaldatakse ka pärast asjaomase kolmanda riigiga sõlmitud artikli 74 lõikes 1 osutatud rahvusvahelise lepingu jõustumist niivõrd, kuivõrd kõnealune leping ei reguleeri käesoleva artikli eset.
2. Pädevad asutused või kriisilahendusasutused, kui see on asjakohane, sõlmivad koostöökokkulepped järgmiste asjaomaste kolmandate riikide asutustega, võttes arvesse olemasolevat koostöökorda, mis on kehtestatud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 25 lõike 7 kohaselt:
  - a) kui kolmanda riigi keskne vastaspool osutab teenuseid või kui tal on tütarettevõtjad ühes või mitmes liikmesriigis, asjaomaste ametiasutustega kolmandas riigis, kus keskne vastaspool on asutatud;
  - b) kui keskne vastaspool osutab teenuseid või kui tal on üks või mitu tütarettevõtjat kolmandas riigis, asjaomaste ametiasutustega neis kolmandates riikides, kus selliseid teenuseid osutatakse või kus tütarettevõtjad on asutatud.
3. Lõikes 2 osutatud koostöökorraga kehtestatakse osalevate ametiasutuste vahel menetlus ja kord vajaliku teabe vahetamiseks ja koostööks järgmiste ülesannete täitmisel ning järgmiste õiguste kasutamisel seoses lõike 2 punktides a ja b osutatud kesksete vastaspooltega või neid hõlmavate konsolideerimisgruppidega:
  - a) kriisilahenduse kavade väljatöötamine vastavalt artiklile 13 ning sarnaste nõuete väljatöötamine vastavalt asjaomase kolmanda riigi õigusele;
  - b) kõnealuste asutuste ja gruppide kriisilahenduskõlblikkuse hindamine vastavalt artiklile 16 ja asjaomase kolmanda riigi õiguse sarnastele nõuetele;

- c) õiguste kohaldamine, et tegeleda kriisilahenduskõlblikkuse takistustega või need kõrvaldada vastavalt artiklile 17, ja mis tahes sarnaste õiguste kasutamine vastavalt asjaomase kolmanda riigi õigusele;
  - d) varajase sekkumise meetmete rakendamine vastavalt artiklile 19 ja sarnaste õiguste kasutamine vastavalt asjaomase kolmanda riigi õigusele;
  - e) kriisilahenduse vahendite kasutamine ning asjaomastele kolmanda riigi asutustele antud kriisilahendusõiguste ja sarnaste õiguste rakendamine.
4. Lõike 2 kohaselt liikmesriikide ja kolmandate riikide kriisilahendusasutuste ja pädevate asutuste vahel sõlmitud koostöölepingud võivad sisaldada sätteid järgmiste küsimuste kohta:
- a) teabevahetus, mida on vaja kriisilahenduse kavade koostamiseks ja uuendamiseks;
  - b) konsulteerimine ja koostöö kriisilahenduse kavade väljatöötamisel, sealhulgas artikli 75 kohaste õiguste kasutamise põhimõtted ning asjaomase kolmanda riigi õiguses sätestatud sarnaste õiguste kasutamise põhimõtted;
  - c) teabevahetus, mida on vaja kriisilahenduse vahendite ning kriisilahendusõiguste ja asjaomaste kolmanda riigi õiguses sätestatud sarnaste õiguste kasutamiseks;
  - d) koostöölepingu poolte varajane hoiatamine ja nendega konsulteerimine enne märkimisväärse meetme võtmist vastavalt käesolevale määrusele või asjaomase kolmanda riigi õigusele, mis mõjutab keskset vastaspoolt või konsolideerimisgruppi, millega leping on seotud;
  - e) avalikkuse teavitamise koordineerimine ühiste kriisilahenduse meetmete korral;
  - f) punktide a–e alusel toimuva teabevahetuse ja koostöö menetlus ja kord, sealhulgas vajaduse korral kriisiohjerühmade loomise ja nende tegevuse kaudu.

Selleks et tagada lõike 3 ühtne, ühesugune ja järjepidev kohaldamine, annab ESMA välja suunised seoses lõikes 4 osutatud sätete liikide ja sisuga hiljemalt [Väljaannete talitus, palun sisestada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].

5. Kriisilahendusasutused ja pädevad asutused teavitavad ESMAt kõigist käesoleva artikli kohaselt sõlmitud koostöölepingutest.

Artikkel 78

Konfidentsiaalse teabe vahetamine

1. Kriisilahendusasutused, pädevad asutused, pädevad ministeeriumid ja muud asjaomased riiklikud ametiasutused, kui see on asjakohane, vahetavad konfidentsiaalset teavet, sh finantsseisundi taastamise kavasid, asjaomase kolmanda riigi asutustega ainult juhul, kui täidetud on järgmised tingimused:
  - a) kõnealuste kolmanda riigi ametiasutuste suhtes kehtivad ametialaduse hoidmise nõuded ja standardid, mida kõik asjaomased ametiasutused peavad samaväärseks vähemalt artiklis 71 sätestatuga;
  - b) asjaomase kolmanda riigi asutustel on teavet vaja oma siseriikliku õiguse kohaste ülesannete täitmiseks, mis on võrreldavad käesoleva määruse kohaste ülesannetega, ja seda ei kasutata ühelgi teisel eesmärgil.
2. Kui teabevahetus puudutab isikuandmeid, kohaldatakse isikuandmete töötlemisel ja kolmanda riigi ametiasutustele edastamisel liidu ja liikmesriigi tasandi andmekaitseõigust.
3. Kui konfidentsiaalne teave pärineb teisest liikmesriigist, ei avalda kriisilahendusasutused, pädevad asutused ega pädevad ministeeriumid kõnealust teavet asjaomastele kolmanda riigi asutustele, välja arvatud juhul, kui täidetud on järgmised tingimused:
  - a) selle liikmesriigi asjaomane asutus, kust teave pärineb, on avaldamisega nõus;
  - b) teave avaldatakse üksnes punktis a osutatud asutuse poolt heakskiidetud eesmärgil.

4. Käesoleva artikli kohaldamisel käsitatakse teavet konfidentsiaalsena, kui selle suhtes kehtivad konfidentsiaalsusnõuded vastavalt liidu õigusele.

Artikkel 78 a

Halduskaristused ja muud haldusmeetmed

1. *Ilma et see piiraks liikmesriikide õigust näha ette ja kehtestada kriminaalkaristusi, sätestavad liikmesriigid õigusnormid halduskaristuste ja muude haldusmeetmete kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi sätete mittetäitmise eest, ning nad võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kui liikmesriigid otsustavad mitte näha ette halduskaristusi õigusrikkumiste eest, mille suhtes kohaldatakse siseriiklikku kriminaalõigust, edastavad nad komisjonile vastavad kriminaalõiguse sätted. Halduskaristused ja muud haldusmeetmed peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.*
2. *Liikmesriigid tagavad, et kui kesksete vastaspoolte, keskse vastaspoole kliirivate liikmete või emaettevõtjate suhtes kohaldatakse lõikes 1 osutatud kohustusi, võib rikkumise korral kohaldada vastavalt siseriiklikus õiguses sätestatud tingimustele halduskaristusi keskse vastaspoole juhtorgani liikmete ning teiste füüsiliste isikute suhtes, kes on siseriikliku õiguse kohaselt rikkumise eest vastutavad.*
3. *Käesolevas määruses ette nähtud halduskaristuste määramise õigus antakse kriisilahendusasutustele või, kui need ei ole samad asutused, pädevatele asutustele, olenevalt õigusrikkumisest. Kriisilahendusasutustel ja pädevatel asutustel on kõik teabe kogumise ja uurimise korraldamise õigused, mis on vajalikud nende ülesannete täitmiseks. Karistuste määramise õiguse kasutamisel teevad kriisilahendusasutused ja pädevad asutused tihedat koostööd tagamaks, et halduskaristused või muud haldusmeetmed annavad soovitud tulemuse, ja piiriülestel juhtudel tegevust koordineeritakse.*
4. *Kriisilahendusasutused ja pädevad asutused kasutavad kooskõlas käesoleva määruse ja siseriikliku õigusega oma halduspädevust kohaldada karistusi mis tahes järgmisel viisil:*
  - a) vahetult;

- b) koostöös teiste asutustega;*
- c) enda vastutusel, kuid delegeerides kohaldamise teistele ametiasutustele;*
- d) suunates küsimuse pädevatele kohtuasutustele.*

Artikkel 78 b

Erisätted

- 1. Liikmesriigid tagavad, et nende õigus- ja haldusnormidega on karistused ja muud haldusmeetmed ette nähtud vähemalt järgmisteks juhtudeks:*
  - a) kui finantsseisundi taastamise kava ei koostata, hallata ega uuendata, st rikutakse artiklit 9;*
  - b) kui ei esitata kogu teavet, mida on vaja kriisilahenduse kavade koostamiseks, st rikutakse artiklit 14;*
  - c) kui keskse vastaspoole juhtorgan ei teavita pädevat asutust sellest, et keskne vastaspool on maksejõuetuse ohus või tõenäoliselt maksejõuetuks muutumas, st rikutakse artikli 68 lõiget 1.*
- 2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud juhtudel hõlmavad halduskaristused ja muud kohaldatavad haldusmeetmed vähemalt järgmist:*
  - a) avalik teadaanne, milles on märgitud vastutav füüsiline isik, institutsioon, liidus tegutsev emettevõtja, keskne vastaspool või muu juriidiline vastutav isik ning õigusrikkumise olemus;*
  - b) ettekirjutus, millega nõutakse, et vastutav füüsiline või juriidiline isik lõpetaks sellise tegevuse ja hoiduks selle kordamisest;*
  - c) rikkumise eest vastutavate keskse vastaspoole kõrgema juhtkonna liikmete või teiste füüsiliste isikute suhtes kehtestatav ajutine keeld täita keskses vastaspooles ametikohustusi;*
  - d) juriidilise isiku puhul haldustrahv kuni 10 % kõnealuse juriidilise isiku eelmise majandusaasta netokäibest. Kui juriidiline isik on emettevõtja*

tütarettevõtja, arvestatakse asjaomane käive põhiemaettevõtja eelmise majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel;

- e) füüsilise isiku puhul rahaline halduskaristus kuni 5 000 000 eurot või liikmesriigis, kus euro ei ole ametlik vääring, vastav summa omavääringus [käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] seisuga;*
- f) haldustrahv, mis vastab kuni kahekordsele õigusrikkumisest saadud kasule, kui selle puhul on võimalik kasu kindlaks määrata.*

Artikkel 78 c

Halduskaristuste avaldamine

- 1. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusasutused ja pädevad asutused avalikustavad oma veebisaidil vähemalt kõik halduskaristused, mille nad on määranud käesoleva määruse sätete rikkumise eest, kui selliseid halduskaristusi ei ole edasi kaevatud või kui edasikaebeõigus on ammendatud. Selline avalikustamine toimub viivitamata pärast seda, kui füüsilist või juriidilist isikut on vastavast karistusest teavitatud, koos teabega rikkumise liigi ja laadi ning karistatava füüsilise või juriidilise isiku identiteedi kohta.*

Kui liikmesriigid lubavad avaldada teavet edasikaevatud karistuste kohta, avaldavad kriisilahendusasutused ja pädevad asutused oma ametlikul veebisaidil viivitamata ka teabe edasikaebuse seisu ja tulemuse kohta.

- 2. Kriisilahendusasutused ja pädevad asutused avaldavad määratud karistused anonüümselt, kooskõlas siseriikliku õigusega, kui täidetud on ükskõik milline järgmistest tingimustest:*

- a) kui karistust kohaldatakse füüsilise isiku suhtes ning andmete avaldamise proportsionaalsuse kohustuslik eelnev hindamine on näidanud, et isikuandmete avaldamine on ebaproportsionaalne;*
- b) kui avaldamine ohustaks finantsturgude stabiilsust või käimasolevat kriminaaluurimist;*
- c) kui avaldamine põhjustaks niivõrd, kuivõrd seda on võimalik kindlaks teha,*

asjaomastele kesksetele vastaspooltele või füüsilistele isikutele ebaproportsionaalset kahju.

Alternatiivina võib sel juhul kõnealuste andmete avaldamise mõistlikul määral edasi lükata, kui on ette näha, et selle ajavahemiku jooksul kaovad põhjused andmete anonüümseks avaldamiseks.

3. *Kriisilahendusasutused ja pädevad asutused tagavad, et käesoleva artikli kohaselt avaldatud andmed jäävad nende ametlikul veebisaidil kättesaadavaks vähemalt viieks aastaks. Avaldatud teabes sisalduvaid isikuandmeid hoitakse kriisilahendusasutuse või pädeva asutuse ametlikul veebisaidil ainult nii kaua, kui on kohaldatavate andmekaitse-eeskirjade kohaselt vajalik.*
4. *Hiljemalt ... [Väljaannete talitus, palun sisestada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] esitab ESMA komisjonile aruande liikmesriikide poolt käesoleva määruse sätete mittetäitmise eest määratud selliste karistuste kohta, mida puudutav teave on avaldatud vastavalt lõikele 2 anonüümselt, ja eelkõige selle kohta, kas liikmesriikide vahel on selles osas olnud olulisi erinevusi. Aruandes käsitletakse ka olulisi erinevusi karistusandmete avaldatuks jäämise kestuses vastavalt karistuste avalikustamist käsitlevale siseriiklikule õigusele.*

Artikkel 78 d

ESMA keske andmebaasi haldamine

1. *Võttes arvesse artiklis 71 osutatud ametisaladuse nõudeid, teavitavad kriisilahendusasutused ja pädevad asutused ESMAt kõikidest halduskaristustest, mis nad on artikli 78 a alusel käesoleva artikli sätete rikkumise eest määranud, ning annavad teavet esitatud kaebuse seisu ja tulemuste kohta.*
2. *ESMA haldab talle teatatud karistuste kohta keskset andmebaasi, mille ainus eesmärk on kriisilahendusasutuste vaheline teabevahetus ning mis on juurdepääsetav ainult kriisilahendusasutustele ja mida ajakohastatakse kriisilahendusasutuste esitatud teabe põhjal.*
3. *ESMA haldab talle teatatud karistuste kohta keskset andmebaasi, mille ainus eesmärk on pädevate asutuste vaheline teabevahetus ning mis on juurdepääsetav*

ainult pädevatele asutustele ja mida ajakohastatakse pädevate asutuste esitatud teabe põhjal.

4. *ESMA haldab veebilehte, millel on lingid teabele karistuste kohta, mille iga kriisilahendusasutus ja pädev asutus on artikli 78 c kohaselt avalikustanud, ning kus on märgitud, kui kauaks karistused liikmesriigis avaldatuks jäävad.*

Artikkel 78 e

Karistuse tõhus kohaldamine ja karistuste määramise õiguse kasutamine pädeva asutuse ja kriisilahendusasutuse poolt

Liikmesriigid tagavad, et halduskaristuste või muude haldusmeetmete liigi ja haldustrahvide suuruse kindlaksmääramisel võtavad pädev asutus ja kriisilahendusasutus arvesse kõiki olulisi asjaolusid, sealhulgas asjakohasel juhul järgmist:

- a) rikkumise raskus ja kestus;*
- b) vastutava füüsilise või juriidilise isiku vastutuse ulatus;*
- c) vastutava füüsilise või juriidilise isiku finantsseisundi tugevus, millele osutab näiteks vastutava juriidilise isiku kogukäive või vastutava füüsilise isiku aastasissetulek;*
- d) vastutava füüsilise või juriidilise isiku saadud kasu või välditud kahju suurus, kui seda saab kindlaks määrata;*
- e) rikkumisega kolmandatele isikutele tekitatud kahju, niivõrd kui seda on võimalik kindlaks teha;*
- f) vastutava füüsilise või juriidilise isiku koostöövalmidus pädeva asutuse ja kriisilahendusasutusega; g) vastutava füüsilise või juriidilise isiku varasemad õigusrikkumised;*
- h) rikkumise võimalikud süsteemsed tagajärjed.*

VII JAOTIS
MÄÄRUSTE (EL) NR 1095/2010, (EL) NR 648/2012 JA (EL) 2015/2365
MUUDATUSED

Artikkel 79

Määruse (EL) nr 1095/2010 muudatused

Määrust (EL) nr 1095/2010 muudetakse järgmiselt.

22) Artikli 4 lõikele 3 lisatakse punkt iv:

„iv) määruse (EL) nr [kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kohta] puhul kriisilahendusasutused, nagu see on määratletud määruse (EL) nr [kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kohta] artikli 2 lõike 1 punktis 3.“

23) Artikli 40 lõikele 5 lisatakse järgmine lõik:

„Määruse (EL) nr [kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kohta] reguleerimisalas tegutsemisel võib lõike 1 punktis b osutatud järelevalvenõukogu liiget vajaduse korral saata iga liikmesriigi kriisilahendusasutuse esindaja, kuid kõnealusel esindajal ei ole hääleõigust.“

Artikkel 80

Määruse (EL) nr 648/2012 muudatused

Määrust (EL) nr 648/2012 muudetakse järgmiselt.

1) Lisatakse artikkel 6a:

„Artikkel 6a

Kliiringukohustuse peatamine kriisilahenduse korral

1. Kui keskne vastaspool täidab määruse (EL) nr [kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kohta] artikli 22 tingimusi, võib keskse vastaspoole kriisilahendusasutus, kes on määratud kõnealusel määruse artikli 3 lõike 1 kohaselt, taotleda komisjonilt, et konkreetsete börsiväliste tuletisinstrumentide klasside puhul

peatataks ajutiselt artikli 4 lõikes 1 sätestatud kliiringukohustus, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) kriisilahendusmenetluses oleval kesksel vastaspoolel on artikli 14 kohaselt luba kiirida vastavalt artikli 4 lõikele 1 kliirimisele kuuluvaid konkreetseid börsiväliste tuletisinstrumentide klasse, millega seoses peatamist taotletakse;
- b) artiklis 4 sätestatud kliiringukohustuse peatamine nende konkreetsete börsiväliste tuletisinstrumentide klasside puhul on vajalik selleks, et vältida tõsist ohtu liidu finantsstabiilsusele tulenevalt keskse vastaspoole kriisilahendusest, eelkõige juhul, kui täidetud on **kõik** järgnevad kriteeriumid:
  - i) esinevad negatiivsed sündmused või arengud, mis ohustavad tõsiselt finantsstabiilsust;
  - ii) meede on vajalik ohu kõrvaldamiseks ja see ei avalda finantsstabiilsusele kahjulikku mõju *ega ka võimalikku protsüklilist mõju*, mis oleks võrreldes meetmest saadava kasuga ebaproportsionaalselt suur;

ii a) kriisilahenduses oleva keskse vastaspoole kliirivatele osalistele ei saa kliirimisteenus pakkuda ükski teine alternatiivne keskne vastaspool või ei ole kliirivad liikmed ja kliendid praktiliselt ega tehniliselt suutelised mõistliku aja jooksul täitma kõiki nende alternatiivsete kesksete vastaspoolte juriidilisi või tegevusnõudeid.

Esimeses lõigus osutatud taotlusele tuleb lisada tõendid selle kohta, et esimese lõigu punktides a ja b sätestatud tingimused on täidetud.

Esimeses lõigus osutatud *kriisilahendusasutus* teavitab ESMA-t ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu oma põhjendatud taotlusest komisjonile taotluse esitamisega üheaegselt.

2. 24 tunni jooksul alates lõikes 1 osutatud taotlusest teavitamist ja pärast konsulteerimist Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga esitab ESMA kavandatava peatamise kohta arvamuse, võttes arvesse vajadust vältida tõsist ohtu liidu finantsstabiilsusele, määruse (EL) nr [kesksete vastaspoolte finantsseisundi

taastamise ja kriisilahenduse kohta] artiklis 21 sätestatud kriisilahenduse eesmärged ja käesoleva määruse artikli 5 lõigetes 4 ja 5 sätestatud kriteeriume.

3. Lõikes 2 osutatud arvamust ei avalikustata.
4. 48 tunni jooksul pärast lõikes 1 osutatud taotluse esitamist ja kooskõlas artikliga 6 teeb komisjon otsuse, millega peatatakse ajutiselt konkreetsete börsiväliste tuletisinstrumentide klasside kliiringukohustus või millega peatamise taotlus tagasi lükatakse.
5. Komisjoni otsusest teavitatakse peatamist taotlenud ametiasutust ja ESMA-t ning see avaldatakse komisjoni veebisaidil. Kui komisjon otsustab kliiringukohustuse peatada, avaldatakse see otsus artiklis 6 osutatud avalikus registris.
6. Komisjon võib otsustada lõikes 1 osutatud kliiringukohustuse seoses konkreetsete börsiväliste tuletisinstrumentide klassidega ajutiselt peatada, tingimusel et täidetud on lõike 1 punktide a ja b tingimused. Sellise otsuse tegemise juures võtab komisjon arvesse ESMA esitatud arvamust, millele on osutatud lõikes 2, määruse (EL) nr [kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kohta] artiklis 21 osutatud kriisilahenduse eesmärged, kõnealuse määruse artikli 5 lõigetes 4 ja 5 kõnealuste börsiväliste tuletisinstrumentide klassidega seoses sätestatud kriteeriume ning peatamise vajadust finantsstabiilsust mõjutava tõsise ohu ärahoidmiseks.
7. Lõike 4 kohane kliiringukohustuse peatamine kehtib esialgse perioodi kestel, mis ei ole pikem kui **üks kuu** alates kuupäevast, kui see avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.
8. Komisjon võib pärast konsulteerimist **kriisilahendusametuse, ESMA ja** Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga pikendada lõikes 7 osutatud peatamist ühe või mitme perioodi võrra, mis ei võlta ühtekokku kauem kui kuus kuud alates esialgse peatamisperioodi lõpust, kui peatamise põhjused jätkuvalt püsivad.
9. Kui peatamise kestust ei pikendata enne esialgse tähtaja möödumist või mis tahes järgneva pikendatud tähtaja möödumist, lõpeb see automaatselt.
10. Komisjon teavitab ESMA-t oma kavatsusest kliiringukohustuse peatamist pikendada.

48 tunni jooksul pärast komisjoni teadet kavatsuse kohta kliiringukohustuse peatamist pikendada, esitab ESMA peatamise pikendamise kohta arvamuse, võttes arvesse vajadust vältida tõsist ohtu liidu finantsstabiilsusele, määruse (EL) nr [kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kohta] artiklis 21 sätestatud kriisilahenduse eesmärgi ja kõnealuse määruse artikli 5 lõigetes 4 ja 5 sätestatud kriteeriume.“.

2) Artikli 28 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Riskikomitee annab juhtorganile nõu keskse vastaspoole riskijuhtimist mõjutada võiva mis tahes sellise tegevuse nagu riskimudeli olulise muutmise, rikkumismenetluse, kliirivate liikmete vastuvõtmise kriteeriumide, instrumentide uute liikide kliirimise või funktsioonide allhanke kohta. Riskikomitee teavitab juhtorganit õigeaegselt kõigist uutest riskidest, mis mõjutavad keskse vastaspoole vastupanuvõimet. Riskikomitee nõuanne ei ole nõutav keskse vastaspoole igapäevategevuse korraldamisel. Ilma et see mõjutaks liidu konkurentsioiguses sätestatud piiranguid teabevahetusele, tehakse kõik mõistlikud jõupingutused, et konsulteerida riskikomiteega arengute asjus, mis mõjutavad keskse vastaspoole riskijuhtimist eriolukordades, sealhulgas seoses arengutega, mis on seotud kliirivate liikmete riskipositsioonidega keskse vastaspoole suhtes ja sidemetega muude kesksete vastaspooltega.“;

3) Artikli 28 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Keskne vastaspool teavitab pädevat asutust ja riskikomiteed kohe mis tahes küsimusest, mille puhul juhtorgan otsustab mitte järgida riskikomitee nõuannet, ja põhjendab sellist otsust. Riskikomitee või riskikomitee mis tahes liige võib teavitada pädevat asutust kõigist valdkondadest, mille puhul ta leiab, et riskikomitee nõuandeid ei ole järgitud.“.

4) Artiklisse 38 lisatakse lõige 6:

„Keskse vastaspoole kliirivad liikmed teavitavad oma olemasolevaid ja potentsiaalseid kliente selgelt konkreetsest võimalikust kahjust või muudest kuludest,

mida nad võivad kanda keskse vastaspoole tegevuseeskirjades sätestatud rikkumismenetluse ja kahjude jaotamise eeskirjade kohaldamise tulemusel, sealhulgas kompensatsioonist, mille nad võivad saada, võttes arvesse määruse (EL) nr 648/2012 artikli 48 lõiget 7. Klientidele antakse piisavalt teavet, et tagada, et nad mõistavad kõige halvemal juhul tekkivat kahju või muid kulusid, mida nad võivad kanda, kui keskne vastaspool rakendab finantsseisundi taastamise meetmeid.“;

5) Artikli 81 lõikele 3 lisatakse punkt q:

„q) määruse (EL) nr [kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kohta] artikli 3 kohaselt määratud kriisilahendusasutused.“.

Artikkel 81

Määruse (EL) 2015/2365 muutmine

Artikli 12 lõikele 2 lisatakse punkt n:

„n) määruse (EL) nr [kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kohta] artikli 3 kohaselt määratud kriisilahendusasutused.“.

VIII JAOTIS LÖPPSÄTTED

Artikkel 82

Läbivaatamine

ESMA hindab hiljemalt ... [kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] või varem, kui see on vajalik teiste vastuvõetud õigusaktide tõttu, kui palju töötajaid ja ressursse on tal käesoleva määruse kohaste volituste ja ülesannete täitmiseks vaja, ning esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile selle kohta aruande.

Komisjon vaatab hiljemalt ... [kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva või teiste asjakohaste õigusaktide vastuvõtmisel] käesoleva määruse ja selle rakendamise läbi ning hindab kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse juhtimiskorra tulemuslikkust liidus ja esitab selle kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande.

Eelkõige on kõnealuse aruande eesmärk:

- a) hinnata, kas ühtse kriisilahendusasutuse loomine liidu kesksete vastaspoolte jaoks on kasulik, õigeaegne ning kooskõlas muude arengutega liidu kesksete vastaspoolte järelevalvestruktuuri vallas ja sellise järelevalvestruktuuri integreerituse astmega, ning*
- b) sõeluda ja hinnata liidu institutsioone, organeid ja asutusi, kes võiksid täita liidu kesksete vastaspoolte ühtse kriisilahendusasutuse ülesandeid.*

Kui kõnealuse aruande esitamise ajaks on liidu kesksete vastaspoolte ühtne järelevalveasutus juba määratud või kui aruandes jõutakse järeldusele, et liidu kesksete vastaspoolte järelevalvestruktuur on piisavalt integreeritud, et kesksete vastaspoolte ühtne kriisilahendusasutus oleks sellega kooskõlas, teeb komisjon ettepaneku muuta käesolevat määrust, et luua kesksete vastaspoolte ühtne kriisilahendusasutus või, sõltuvalt olukorrast, teha liidu kesksete vastaspoolte kriisilahendus ülesandeks sobivale liidu institutsioonile, organile või asutusele.

Artikkel 83

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

See hakkab kehtima alates [*Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev, mis on sätestatud direktiivi 2014/59/EL muutmise direktiivi artikli 9 lõike 1 teises lõigus*].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

LISA

A JAGU

FINANTSSEISUNDI TAASTAMISE KAVADELE ESITATAVAD NÕUDED

1. Finantsseisundi taastamise kavas:
  - 1) ei eeldata juurdepääsu erakorralisele riiklikule finantstoetusele ega selle saamist;
  - 2) võetakse arvesse kõigi tõenäoliselt kavast mõjutatud sidusrühmade huvisid;
  - 3) veendutakse, et kliirivate liikmete riskipositsioonid keskses vastaspooles ei ole piiramatud.

Keskne vastaspool töötab välja sobilikud mehhanismid selleks, et kaasata kõnealuse kava koostamisse seotud finantsturutaristud ja sidusrühmad, kes juhul, kui finantsseisundi taastamise kava rakendatakse, kannaksid kahju või kulusid või panustaksid likviidsuse puudujääkide katmisesse.

I

B JAGU

TEAVE, MILLE ESITAMIST KRIISILAHENDUSASUTUSED VÕIVAD KESKSETELT

VASTASPOOLTEL

NÕUDA KRIISILAHENDUSE KAVA KOOSTAMISEKS

JA HALDAMISEKS

Kriisilahendusasutused võivad institutsioonidelt nõuda kriisilahenduse kava koostamiseks ja haldamiseks vähemalt järgmise teabe esitamist:

- 2) keskse vastaspoole organisatsioonilise struktuuri üksikasjalik kirjeldus, sealhulgas kõigi juriidiliste isikute loetelu;

- 3) iga juriidilise isiku hääleõiguslike ja mittehääleõiguslike õiguste otseste omanike andmed ning osakaal;
- 4) iga juriidilise isiku asukoht, asutamise jurisdiktsioon, tegevusloa jurisdiktsioon ning tippjuhtkonna liikmed;
- 5) keskse vastaspoole kriitiliste funktsioonide ja põhiäriinide kaardistus, sealhulgas bilansiandmed selliste funktsioonide ja äriinide kohta, viitega igale juriidilisele isikule;
- 6) keskse vastaspoole osade ja kõigi tema juriidiliste isikute äritegevuse üksikasjalik kirjeldus, tuues eraldi välja vähemalt teenuste liigid ja vastavad kliiringumahu summad, avatud kogupositsiooni, alustamise tagatise, variatsioonitagatise vood ja tagatisfondid, samuti kõik nende äriinidega seotud hindamisõigused või muud finantsseisundi taastamise õigused;
- 7) keskse vastaspoole ja tema juriidiliste isikute kapital ja nende poolt emiteeritud võlainstrumendid;
- 8) loetelu isikutest, kellelt keskne vastaspool on saanud tagatist ja millisel kujul (omandiõiguse üleminek või koormatis) ning kellele ta on pantinud tagatise ja millisel kujul, koos tagatise valdaja nimega ning mõlemal juhul jurisdiktsiooniga, kus tagatis asub;
- 9) keskse vastaspoole ja selle juriidiliste isikute bilansiväliste riskipositsioonide kirjeldus, sealhulgas keskse vastaspoole kriitiliste funktsioonide ja põhiäriinide kaardistus;
- 10) olulised keskse vastaspoole riskimaandustehingud, sealhulgas nende jaotus juriidiliste isikute lõikes;
- 11) keskse vastaspoole iga kliiriva liikme riskipositsioon ja olulisus, samuti analüüs suuremate kliirivate liikmete maksejõuetuse mõju kohta kesksele vastaspoolele;
- 12) kõik kauplemissüsteemid, mille kaudu keskne vastaspool sooritab arvuliselt või tehingute väärtuselt olulisel hulgal tehinguid, sealhulgas nende jaotus keskse vastaspoole juriidiliste isikute, kriitiliste funktsioonide ja põhiäriinide vahel;

- 13) kõik makse-, kliiring- ja arveldussüsteemid, milles keskne vastaspool on otseselt või kaudselt liige, sealhulgas nende jaotus keskse vastaspoole juriidiliste isikute, kriitiliste funktsioonide ja põhiäriinide vahel;
- 14) keskses vastaspooles kasutatavate põhiliste juhtimisinfosüsteemide loetelu ja üksikasjalik kirjeldus, sealhulgas riskijuhtimise, raamatupidamise ning finants- ja regulatiivaruandluse infosüsteemid, sealhulgas nende jaotus keskse vastaspoole juriidiliste isikute, kriitiliste funktsioonide ja põhiäriinide vahel;
- 15) punktis 13 nimetatud infosüsteemide, nendega seotud teenustaseme kokkulepete ning tarkvara ja süsteemide või litsentside omanike loetelu, sealhulgas nende jaotus juriidiliste isikute, kriitiliste funktsioonide ja põhiäriinide vahel;
- 16) juriidiliste isikute loetelu ja kaardistus ning erinevate juriidiliste isikute vaheliste vastastikuste seoste ja vastastikuse sõltuvuse kirjeldus, sealhulgas:
  - ühised või ühiselt kasutatavad töötajad, töövahendid ja süsteemid;
  - kapitali-, rahastamis- või likviidsuskokkulepped;
  - olemasolevad või tingimuslikud krediidiriskipositsioonid;
  - ristgarantii lepingud, risttagatiskokkulepped, samaaegse makseviivituse tingimused ning sidusüksuste vahelise tasaarvestuse kokkulepped (netting);
  - riskide ülekandmised ja kompensatsioonitehingud; teenustaseme kokkulepped;
- 17) iga juriidilise isiku pädev ja kriisilahendusasutus, kui see erineb määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 22 ja käesoleva määruse artiklis 3 osutatust;
- 18) keskse vastaspoole kriisilahenduse kava koostamiseks vajaliku teabe esitamise eest vastutav juhtorgani liige ning – juhul kui need on erinevad inimesed – erinevate juriidiliste isikute, kriitiliste funktsioonide ja põhiäriinide eest vastutavad isikud;
- 19) ülevaade keskses vastaspooles kehtivatest reeglitest, millega tagatakse, et kriisilahendusasutusel on kriisilahenduse korral olemas kogu vajalik teave, mida on

tarvis kriisilahenduse vahendite ja õiguste rakendamiseks, nagu kriisilahendusasutus on kindlaks teinud;

- 20) kõik keskse vastaspoole ja selle juriidiliste isikute poolt kolmandate isikutega sõlmitud lepingud, mis võidakse lõpetada, kui ametiasutused võtavad vastu otsuse rakendada kriisilahenduse vahendit, ning analüüs, kas lepingu lõpetamise tagajärjed võivad mõjutada kriisilahenduse vahendi rakendamist;
- 21) kriisilahenduse toetamiseks kasutatavate võimalike likviidsusallikate kirjeldus;
- 22) teave vara koormatise, likviidse vara, bilansiväliste tegevuste, riskimaandusstrateegiate ja kirjendamistavade kohta.

C JAGU

KÜSIMUSED, MIDA KRIISILAHENDUSASUTUS PEAB KESKSE VASTASPOOLE

KRIISILAHENDUSKÕLBLIKKUSE HINDAMISEL KAALUMA

Keskse vastaspoole kriisilahenduskõlblikkuse hindamisel võtab kriisilahendusasutus arvesse järgmist:

- 23) ulatust, mil määral on kesksel vastaspoolel võimalik näidata põhiariline ja kriitilisi funktsioone teiste juriidiliste isikute kaupa;
- 24) ulatust, mil määral on õiguslikud ja organisatsioonilised struktuurid viidud kooskõlla põhiariliinide ja kriitiliste funktsioonidega;
- 25) ulatust, mil määral on olemas kehtivad kokkulepped oluliste töötajate, taristu, rahastuse, likviidsuse ja kapitaliga varustamiseks, et toetada põhiariline ja kriitilisi funktsioone ning säilitada nende toimimine;
- 26) ulatust, mil määral on keskse vastaspoole teenuslepingud keskse vastaspoole kriisilahenduse korral täielikult täitmisele pööratavad;
- 27) ulatust, mil määral on keskse vastaspoole juhtimisstruktuur asjakohane keskse vastaspoole teenuslepingutega seonduvate sise-eeskirjade järgimise haldamiseks ja tagamiseks;
- 28) ulatust, mil määral on keskses vastaspooles olemas kord, mille alusel kanda kriitiliste funktsioonide või põhiariliinide eraldamise korral teenuslepingute alusel pakutavad teenused üle kolmandatele isikutele;
- 29) ulatust, mil määral on olemas kehtivad hädaolukorra lahendamise plaanid ja meetmed, et tagada pidev juurdepääs makse- ja arveldussüsteemidele;
- 30) juhtimisinfosüsteemide asjakohasust selleks, et tagada, et kriisilahendusasutused saavad koguda täpset ja kõikehõlmavat teavet põhiariliinide ja kriitiliste funktsioonide kohta, nii et need aitaksid kaasa otsuste kiirele vastuvõtmisele;

- 31) juhtimisinfosüsteemide suutlikkust pakkuda igal ajal keskse vastaspoole tulemuslikuks kriisilahenduseks vajalikku teavet isegi kiiresti muutuvates tingimustes;
- 32) ulatust, mil määral on keskne vastaspool testinud oma juhtimisinfosüsteeme kriisilahendusasutuse poolt välja töötatud raskustesse sattumise stsenaariumide korral;
- 33) ulatust, mil määral suudab keskne vastaspool tagada oma juhtimisinfosüsteemide katkematu toimimise nii kahjustatud keskses vastaspooles kui ka uues keskses vastaspooles, juhul kui kriitilised funktsioonid ja põhiäriiiniidid teistest funktsioonidest ja äriiiniididest eraldatakse;
- 34) juhul kui keskne vastaspool kasutab konsolideerimisgrupisiseseid garantiisid, siis ulatust, mil määral antakse neid garantiisid turutingimustel ning kuivõrd usaldusväärsed on nende garantiidega seotud riskijuhtimissüsteemid;
- 35) juhul kui keskne vastaspool tegeleb kompensatsioonitehingute sõlmimisega, siis ulatust, mil määral sõlmitakse neid tehinguid turutingimustel ning kuivõrd usaldusväärsed on nende tehingutega seotud riskijuhtimissüsteemid;
- 36) ulatust, mil määral suurendab konsolideerimisgrupisiseste garantiide andmine või kompensatsioonitehingute sõlmimine konsolideerimisgrupisisest negatiivse mõju ülekandumist;
- 37) ulatust, mil määral takistab keskse vastaspoole õiguslik struktuur kriisilahenduse vahendite rakendamist – tingitult juriidiliste isikute arvust, konsolideerimisgrupi struktuuri keerukusest või raskustest äriiiniidide ja konsolideerimisgrupi ettevõtjate kokkuviiimisel;
- 38) ulatust, mil määral võiks keskse vastaspoole kriisilahendusel olla negatiivne ülekanduv mõju tema konsolideerimisgrupi muule osale, kui see on asjakohane;
- 39) teenustaseme kokkulepete olemasolu ja usaldusväärst;

- 40) seda, kas kolmanda riigi asutustel on vajalikud kriisilahenduse vahendid, et toetada liidu kriisilahendusasutuste kriisilahenduse meetmeid, ning liidu ja kolmanda riigi asutuste vahelise kooskõlastatud tegevuse ulatust;
- 41) kriisilahenduse vahendite kasutamise võimalikkust viisil, mis vastab kriisilahenduse eesmärkidele, võttes arvesse kasutada olevaid vahendeid ning keske vastaspoole struktuuri;
- 42) kõiki erinõudeid, mis on vajalikud uute omandiõiguse instrumentide emiteerimiseks vastavalt artikli 33 lõikele 1;
- 43) kokkuleppeid ja viise, mille abil saaks kriisilahendust tõkestada kesksete vastaspoolte puhul, millel on eri jurisdiktsioonides asutatud kliirivad liikmed või sõlmitud tagatiskokkulepped;
- 44) kriisilahenduse vahendite usaldusväärset kasutamist viisil, mis vastab kriisilahenduse eesmärkidele, võttes arvesse võimalikku mõju kliirivatele liikmetele, muudele vastaspooltele ja töötajatele ning võimalikke meetmeid, mida võivad võtta kolmanda riigi asutused;
- 45) ulatust, mil määral saab keske vastaspoole kriisilahenduse mõju finantssüsteemile ja finantsturu usaldusele adekvaatselt hinnata;
- 46) ulatust, mil määral võib keske vastaspoole kriisilahendusel olla märkimisväärne otsene või kaudne ebasoodne mõju finantssüsteemile, turu usaldusele või majandusele;
- 47) ulatust, mil määral saaks kriisilahenduse vahendite ja õiguste rakendamise abil piirata negatiivse mõju ülekandumist teistele kesksetele vastaspooltele või finantsturgudele;
- ~~(1)~~ 48) ulatust, mil määral võiks keske vastaspoole kriisilahendusel olla oluline mõju makse- ja arveldussüsteemide toimimisele.